

Msx 128549

แนวทางการพัฒนานักศึกษาภาคปกติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ
ระดับอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

พ.ศ. 2563

สงวนลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ใบอนุญาตวิทยานิพนธ์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

เรื่อง : แนวทางการพัฒนานักศึกษาภาคปกติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ผู้วิจัย : นายชนชัย ใจชื่อ

ได้รับอนุมัติเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

(รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวลักษณ์ โกศลกิตติอัมพร)

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล วรรคคำ)

คณบดีคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุเทพ เมย์ไรสง)

ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รัตติ โปธิ์สิงห์)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ยุภาพร ยุภาศ)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สัญญา เคนาภูมิ)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวลักษณ์ โกศลกิตติอัมพร)

กรรมการ

ชื่อเรื่อง : แนวทางการพัฒนานักศึกษาภาคปกติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ผู้วิจัย : นายชนชัย ใจชื่อ

ปริญญา : รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐประศาสนศาสตร์)
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

อาจารย์ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ ดร.สัญญา เคนาภูมิ
รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวลักษณ์ โกศลกิตติอัมพร

ปีการศึกษา : 2562

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับสภาพปัจจุบันและสภาพความคาดหวัง ในการพัฒนานักศึกษาภาคปกติ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นของการพัฒนานักศึกษาภาคปกติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา และเพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนานักศึกษาภาคปกติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามการวิจัย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ความถี่ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการคำนวณหาค่าความต้องการจำเป็นของการพัฒนานักศึกษาโดยวิธี Modified Priority Need Index (PNI Modified)

ผลการวิจัย พบว่า (1) ระดับสภาพปัจจุบันและสภาพความคาดหวังในการพัฒนานักศึกษาภาคปกติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก (2) ความต้องการจำเป็นของการพัฒนานักศึกษาภาคปกติตามกรอบมาตรฐาน คุณวุฒิระดับอุดมศึกษา โดยมีค่า PNI Modified อยู่ระหว่าง 0.05 - 0.20 โดยภาพรวม (0.10) (3) แนวทางในการพัฒนานักศึกษาภาคปกติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา ได้แก่ ควรจัดกิจกรรมให้นักศึกษำาเพื่อประโยชน์จิตอาสา ควรจัดการเรียนการสอนที่เน้นการใช้ความรู้ในการแก้ปัญหาในสถานการณ์จริง ควรเปิดโอกาสและสนับสนุนให้นักศึกษาจัดกิจกรรมที่สร้างสรรค์ได้อย่างอิสระ ควรสนับสนุนให้นักศึกษาได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกลุ่มหรือคณะ ควรจัดกิจกรรมการคิดวิเคราะห์เพิ่มเติมในการเรียนการสอน และสนับสนุนการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีที่ทันสมัย เช่น Line และ Facebook

คำสำคัญ : แนวทางการพัฒนา, กรอบมาตรฐานระดับอุดมศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

Title : Guidelines for Normal Students Development According to the Higher Education Standards Framework Rajabhat Maha Sarakham University

Author : Mr. Tanachai Jaisue

Degree : Master of Public Administration (Public Administration)
Rajabhat Maha SaraKham University

Advisor : Associate Professor Dr. Sanya Kanaphum
Associate Professor Dr. Saovalak Kosonkittiumporn

Year : 2019

ABSTRACT

The objectives of this research were to study level of current condition and expectation condition of normal students development according to the higher education standards framework Rajabhat Maha Sarakham University. To study needs of normal students development according to the higher education standards framework and to study guidelines of normal students development according to the higher education standards framework. The research instruments was a rating - scale questionnaire. The statistics used percentage , mean , frequency , standard deviation and calculating necessary needs of normal students by Modified Priority Need Index (PNI Modified).

The results of research were as follow : (1) The overall of level of current condition and expectation condition of normal students development according to the higher education standards framework Rajabhat Maha Sarakham University was rated at a high level. (2) Needs of normal students development according to the higher education standards framework with PNI Modified between 0.05 - 0.20 the overall of level 0.10. (3) Guidelines for normal student development according to the higher education standards framework include should organize activities for students to volunteer. Should organize teaching and learning activities that emphasize the use of knowledge to solve problems in real situations. Should open opportunities and encourage students to create creative activities freely. Should encourage students to exchange learning between groups or faculty.

Should organize more analytical activities in teaching and learning and support the use of technologies such as Line and Facebook.

Keywords : Guidelines for Development, The Higher Education Standards Framework

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจาก รองศาสตราจารย์ ดร.สัญญา เคนาภูมิ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก รองศาสตราจารย์ ดร. เสาวลักษณ์ โกศลกิตติอัมพร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม รองศาสตราจารย์ ดร.สุเทพ เมย์ไชสง ประธานสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร. ภักดี โพธิ์สิงห์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.ยุภาพร ยูภาส กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำแนวทางที่ถูกต้อง ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วน และเอาใจใส่ด้วยดีเสมอมากระทั่งวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี ผู้วิจัย รู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัย ขอขอบคุณ อธิการบดี และคณะผู้บริหารในมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ที่ให้ความอนุเคราะห์อำนวยความสะดวกแก่ผู้วิจัย และขอขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี

ผู้วิจัยหวังว่า วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะเป็นประโยชน์และแนวทางการศึกษาสำหรับผู้สนใจ ต่อไป ซึ่งคุณค่าและประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นกตัญญูตเวทิตาแก่บิดา - มารดา และขอขอบคุณ ญาติ พี่น้อง และเพื่อน ๆ ทุกคนที่คอยให้กำลังใจและรับฟังผู้วิจัยเสมอมา และผู้ที่เกี่ยวข้องทุกท่านที่มีได้กล่าวนาม ซึ่งมีส่วนร่วมให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี หากวิทยานิพนธ์ มีข้อบกพร่องประการใด ผู้วิจัย ขอน้อมรับไว้แต่เพียงผู้เดียว

นายธนชัย ใจซื่อ

สารบัญ

หัวเรื่อง	หน้า
บทคัดย่อ	ก
ABSTRACT	ง
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ฉุ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย	3
1.3 สมมติฐานการวิจัย	4
1.4 ขอบเขตการวิจัย	4
1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ	5
1.6 ประโยชน์ที่ได้รับ	6
บทที่ 2 การทบทวนวรรณกรรม	7
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการพัฒนานักศึกษา (PDCA Cycle)	7
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษา	16
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 .	28
2.4 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษา	39
2.5 บริบททั่วไปของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม	40
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	44
2.7 กรอบแนวคิดการวิจัย	49
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	50
3.1 ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง	50
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย	53
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล	54
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล	55

หัวเรื่อง	หน้า
3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	56
บทที่ 4 ผลการวิจัย	57
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	57
4.2 ลำดับขั้นในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	57
4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	58
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	76
5.1 สรุป	76
5.2 อภิปรายผล	78
5.3 ข้อเสนอแนะ	80
บรรณานุกรม	81
ภาคผนวก	88
ภาคผนวก ก แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	89
ภาคผนวก ข ค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม	98
ภาคผนวก ค ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม	101
ภาคผนวก ง หนังสือขอความอนุเคราะห์	104
ภาคผนวก จ ภาพประกอบการทำวิจัย	108
การเผยแพร่ผลงานวิจัย	111
ประวัติการวิจัย	112

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
2.1	การดำเนินกิจกรรมตามขั้นตอน PDCA	13
3.1	รายชื่อประชากร และกลุ่มตัวอย่าง	51
4.1	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับสภาพปัจจุบันและสภาพความคาดหวัง ในการพัฒนานักศึกษา ภาคปกติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน	58
4.2	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับสภาพปัจจุบันในการพัฒนานักศึกษาภาคปกติ ตามกรอบมาตรฐาน คุณวุฒิระดับอุดมศึกษา ด้านคุณธรรม จริยธรรม	59
4.3	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับสภาพปัจจุบันในการพัฒนานักศึกษาภาคปกติ ตามกรอบมาตรฐาน คุณวุฒิระดับอุดมศึกษา ด้านความรู้	60
4.4	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับสภาพปัจจุบันในการพัฒนานักศึกษาภาคปกติ ตามกรอบมาตรฐาน คุณวุฒิระดับอุดมศึกษา ด้านทักษะทางปัญญา	61
4.5	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับสภาพปัจจุบันในการพัฒนานักศึกษาภาคปกติ ตามกรอบมาตรฐาน คุณวุฒิระดับอุดมศึกษา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ	62
4.6	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับสภาพปัจจุบันในการพัฒนานักศึกษาภาคปกติ ตามกรอบมาตรฐาน คุณวุฒิระดับอุดมศึกษา ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	63
4.7	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับสภาพความคาดหวังในการพัฒนานักศึกษา ภาคปกติตามกรอบ มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา ด้านคุณธรรม จริยธรรม	64
4.8	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับสภาพความคาดหวังในการพัฒนานักศึกษา ภาคปกติตามกรอบ มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา ด้านความรู้	65
4.9	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับสภาพความคาดหวังในการพัฒนานักศึกษา ภาคปกติตามกรอบ มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา ด้านทักษะทางปัญญา	66
4.10	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับสภาพความคาดหวังในการพัฒนานักศึกษา ภาคปกติตามกรอบ มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา ด้านทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	67

ตารางที่	หน้า
4.11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับสภาพความคาดหวังในการพัฒนานักศึกษา ภาคปกติตามกรอบ มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	68
4.12 ค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในการพัฒนานักศึกษาภาคปกติ ตามกรอบมาตรฐาน คุณวุฒิระดับอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม	69
4.13 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนานักศึกษาภาคปกติตามกรอบมาตรฐาน คุณวุฒิระดับอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม	70
ข.1 ค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม	99
ค.1 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม	102

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1	กรอบแนวคิดการวิจัย 49
จ.1	การสัมภาษณ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไชยยันต์ สกกุลไทย ตำแหน่ง รองอธิการบดี เกี่ยวกับ แนวทางการพัฒนานักศึกษาภาคปกติ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม 109
จ.2	การสัมภาษณ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาคร คัยนันท์ ตำแหน่ง รองคณบดีฝ่ายพัฒนา นักศึกษาและทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนานักศึกษาภาคปกติ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม 109
จ.3	การสัมภาษณ์ อาจารย์วุฒิกร เดชกวินเลิศ ตำแหน่ง ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายพัฒนานักศึกษา เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนานักศึกษาภาคปกติ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม 110
จ.4	การสัมภาษณ์ อาจารย์ ดร.ศิริพงษ์ ทองจันทร์ ตำแหน่ง อาจารย์ เกี่ยวกับแนวทาง การพัฒนา นักศึกษาภาคปกติ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม 110

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา ในฐานะที่เป็นหน่วยงานกำกับและส่งเสริมการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาได้พิจารณาเห็นว่าสิ่งหนึ่งที่จะสะท้อนให้เห็นความมีประสิทธิภาพและมีมาตรฐานของคุณวุฒิดังกล่าว ได้แก่ คุณภาพของบัณฑิตที่ได้รับคุณวุฒินั้น ๆ ซึ่งสามารถพิจารณาได้จากผลการเรียนรู้ของบัณฑิตทางด้านความรู้ ความสามารถ ทักษะด้านต่าง ๆ ในการทำงานและประกอบอาชีพ รวมทั้งคุณลักษณะอื่น ๆ ในการทำงานและการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข การพัฒนาคุณภาพของบัณฑิตกระทำได้ด้วยการพัฒนาหลักสูตร พัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ส่งเสริมและพัฒนาให้บัณฑิตมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์และสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้งานและความต้องการของสังคม และเพื่อการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษาระดับอุดมศึกษาทุกระดับ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้มีการกำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษาทุกระดับและเพื่อเป็นการพัฒนาไปอีกขั้นหนึ่งของการประกันคุณภาพการศึกษา จึงได้มีการกำหนดกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (Thai Qualifications Framework for Higher Education : TQF) ขึ้นเป็นพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) และประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษาแห่งชาติ เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 เพื่อให้การจัดการศึกษามีคุณภาพพร้อมทั้งอำนวยความสะดวกระบบประกันคุณภาพการศึกษามีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาดัชนีชี้วัด และเกณฑ์คุณภาพการศึกษาพร้อมทั้งกำหนดให้มีระบบกำกับติดตามและตรวจสอบการจัดการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ซึ่งตามประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2552 ได้กำหนดการเรียนรู้และมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย ไว้ว่าการเรียนรู้คือการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่นักศึกษาพัฒนาขึ้นในตนเองจากประสบการณ์ที่ได้รับระหว่างการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2557) โดยกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังให้บัณฑิตมีอย่างน้อย 5 ด้าน คือ 1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม 2) ด้านความรู้ 3) ด้านทักษะทางปัญญา 4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และ 5) ด้านทักษะการคิดวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

มหาวิทยาลัยเป็นสถาบันอุดมศึกษาที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาประเทศ โดยการผลิตนักศึกษาให้เป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพออกไปสู่สังคม การพัฒนาคุณภาพนักศึกษาในระดับอุดมศึกษา การเรียนการสอนในห้องเรียนที่มุ่งให้นักศึกษาได้เรียนรู้ทางด้านวิชาการอย่างเดียวย่อมไม่เป็นการเพียงพอต่อการพัฒนาให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อชาติบ้านเมือง ดังนั้นการจัดกิจกรรมนักศึกษาในลักษณะอื่น ๆ จึงเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาคุณภาพของนักศึกษาเพื่อให้เป็นบุคคลที่มีความพร้อมในการศึกษาเล่าเรียนมีความสมบูรณ์ ทั้งทางด้านบุคลิกภาพ ร่างกาย สติปัญญา สังคมและจิตใจที่งดงาม ซึ่งจะมีผลทำให้ได้บัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถออกไปพัฒนาสังคมประเทศชาติและสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข อย่างไรก็ตามการผลิตบัณฑิตของสถาบันอุดมศึกษาที่มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์นั้น การจัดการเรียนการสอนในห้องเรียน หรือการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรในสาขาวิชาต่าง ๆ ไม่สามารถที่จะสร้างคุณลักษณะที่สมบูรณ์ให้เกิดขึ้นกับบัณฑิตได้ทั้งหมดจำเป็นต้องอาศัยกระบวนการปฏิบัติจริง คือ กิจกรรมนักศึกษาเป็นกลวิธีที่จะช่วยเติมเต็มและพัฒนาให้นักศึกษา กิจกรรมนักศึกษาจึงเป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนานักศึกษาให้เป็นคนที่มีสมบูรณ์ มีวิสัยทัศน์ กว้างไกล สอดคล้องตามสภาพสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง มหาวิทยาลัย หรือสถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่สอนและถ่ายทอดความรู้ให้แก่เยาวชนและผู้เรียน นอกจากนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศโดยเฉพาะอย่างยิ่งทางเศรษฐกิจแล้วจะต้องช่วยนำสังคมไปสู่ความเป็นอารยประเทศอย่างยั่งยืนอีกด้วย (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2551, น. 14)

ประเทศไทยกำลังก้าวเข้าสู่ความเป็นสากลมากยิ่งขึ้น แต่ก็ไม่ละเลยในการพัฒนาและส่งเสริมการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ควบคู่กันไปด้วยการเจริญก้าวหน้าทางด้านวัตถุ เพื่อเป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาสังคมให้มีคุณภาพและความเจริญอย่างยั่งยืนประสิทธิภาพและมีมาตรฐานของคุณวุฒิ ได้แก่ คุณภาพของบัณฑิตที่ได้รับคุณวุฒินั้น ๆ ดังนั้นสถาบันอุดมศึกษาได้มีส่วนร่วมกำหนดมาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิตในแต่ละคุณวุฒิไว้เป็นหลักเพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาจัดการศึกษามุ่งสู่เป้าหมายเดียวกันได้อย่างมีคุณภาพให้มีคุณภาพครอบคลุมอย่างน้อย 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านคุณธรรมจริยธรรม (Ethics and Moral) 2) ด้านความรู้ (Knowledge) 3) ด้านทักษะทางปัญญา (Cognitive Skill) 4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (Interpersonal Skill And Responsibility) และ 5) ด้านการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (Numerical Analysis, Communication and Information Technology Skills) คณะกรรมการ การอุดมศึกษานำกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติไปพัฒนามาตรฐานคุณวุฒิสภา / สาขาวิชาต่าง ๆ ของแต่ละระดับคุณวุฒิเพื่อสถาบันอุดมศึกษาได้ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา หรือปรับปรุงรายละเอียดของหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอนให้คุณภาพของบัณฑิตที่ผลิตในสาขา / สาขาวิชาของระดับคุณวุฒิเดียวกัน

มีมาตรฐานที่เทียบเคียงกันได้ทั้งในระดับชาติและระดับสากล (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2552, น. 1 - 3)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงได้ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมของนักศึกษาในรูปแบบต่าง ๆ และหลากหลาย ทั้งกิจกรรมสโมสรนักศึกษา คณะ กิจกรรมชมรม กิจกรรมกีฬา กิจกรรมชุมนุม และกิจกรรมตามกลุ่มสนใจต่าง ๆ โดยกำหนดรูปแบบของกิจกรรม การติดตามและประเมินผลกิจกรรม และการจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนการทำกิจกรรมนักศึกษาจากมหาวิทยาลัยฯ อย่างเต็มที่ อย่างไรก็ตามถึงแม้ว่ากิจกรรมนักศึกษามีความสำคัญต่อการพัฒนานักศึกษา และมีการส่งเสริมการจัดกิจกรรมนักศึกษาอย่างต่อเนื่อง การจัดกิจกรรมต้องไม่มีอบายมุขทุกชนิดเข้ามาเกี่ยวข้อง เช่น เครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ สารเสพติด และการพนัน พร้อมทั้งให้ความรู้เรื่องโทษและอันตราย พร้อมทั้งปลูกฝังจิตสำนึก คุณธรรมจริยธรรมตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงและส่งเสริมเรื่องการจัดระเบียบตัวเองแต่จากการดำเนินการ พบว่า การส่งเสริมกิจกรรมนักศึกษาประสบปัญหาและปัญหาที่เป็นประเด็นสำคัญ คือ ความปลอดภัยในการดำเนินกิจกรรม การวางแผนงานที่ไม่ประชุมกัน การแบ่งหน้าที่ไม่ชัดเจนของกรรมการสโมสรนักศึกษา และชมรมนักศึกษา การเลือกสถานที่และช่วงเวลาในการจัดกิจกรรมยังขาดความเหมาะสม และการรักษาเวลาของนักศึกษาในการเข้าร่วมกิจกรรม จากที่กล่าวมา ผู้วิจัย จึงมีความสนใจที่จะศึกษาแนวทางการพัฒนาการจัดกิจกรรมของนักศึกษาระดับปริญญาตรีภาคปกติ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เพื่อใช้เป็นแนวทางการพัฒนานักศึกษาและเป็นการกำหนดกรอบและทิศทางดำเนินการของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ให้มีประสิทธิภาพตามคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาระดับสภาพปัจจุบันและสภาพความคาดหวังในการพัฒนานักศึกษา ภาคปกติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

1.2.2 เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นของการพัฒนานักศึกษาภาคปกติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

1.2.3 เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนานักศึกษาภาคปกติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

1.3 สมมติฐานการวิจัย

ระดับสภาพปัจจุบันและสภาพความคาดหวังในการพัฒนานักศึกษาภาคปกติ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม อยู่ในระดับมาก

1.4 ขอบเขตการวิจัย

1.4.1 ขอบเขตด้านพื้นที่

การศึกษาในครั้งนี้ ศึกษาพื้นที่ในมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม

1.4.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

1.4.2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ตัวแปรอิสระ คือ กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา (TQF) 5 ด้าน ดังนี้ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้ IT

1.4.2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ แนวทางการพัฒนานักศึกษาภาคปกติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

1.4.3 ขอบเขตด้านประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

1.4.3.1 ประชากร คือ อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ทั้ง 9 คณะ จำนวน 566 คน ประกอบด้วย

คณะครุศาสตร์	จำนวน 116 คน
คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	จำนวน 114 คน
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	จำนวน 117 คน
คณะวิทยาการจัดการ	จำนวน 71 คน
คณะเทคโนโลยีการเกษตร	จำนวน 43 คน
คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ	จำนวน 13 คน
คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์	จำนวน 25 คน
คณะนิติศาสตร์	จำนวน 38 คน
คณะวิศวกรรมศาสตร์	จำนวน 29 คน

รวมทั้งหมด 566 คน (กองบริหารงานบุคคล มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม,

1.4.3.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จำนวน 233 คน ได้มาโดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตร (Yamane, 1973, p. 727) จากนั้นใช้วิธีการคำนวณตามสัดส่วน และสุ่มอย่างง่ายด้วยวิธีการจับสลาก

1.4.3.3 กลุ่มเป้าหมายในการใช้สัมภาษณ์ คือ รองอธิการบดีฝ่ายพัฒนานักศึกษา จำนวน 1 คน และรองคณบดีฝ่ายพัฒนานักศึกษา จำนวน 9 คน รวมทั้งหมด 10 คน

1.4.4 ขอบเขตด้านระยะเวลา

การวิจัยครั้งนี้ อยู่ระหว่างวันที่ 1 เมษายน - 30 มิถุนายน 2562

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

“กิจกรรมนักศึกษา” หมายถึง กิจกรรมที่จัดขึ้น โดยนักศึกษา หรือมหาวิทยาลัยที่ได้รับความเห็นชอบจากมหาวิทยาลัยในการดำเนินกิจกรรมนักศึกษาและมีเป้าหมายเพื่อพัฒนานักศึกษาในด้านต่าง ๆ และเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์จริงที่นำไปสู่การพัฒนาความรู้ ความสามารถ พัฒนาบุคลิกภาพ อุปนิสัยของนักศึกษาให้เหมาะสม

“กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา” (TQF) 5 ด้าน หมายถึง กรอบที่แสดงระบบคุณวุฒิ การศึกษาระดับอุดมศึกษาของประเทศ ซึ่งประกอบด้วย ระดับคุณวุฒิ การแบ่งสาขาวิชา มาตรฐาน ปริมาณการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเวลาที่ต้องใช้การเปิดโอกาสให้เทียบโอนผลการเรียนรู้จากประสบการณ์ ซึ่งเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้บรรลุคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ ได้แก่

1. คุณธรรมจริยธรรม หมายถึง พฤติกรรมทางด้านคุณธรรมและจริยธรรม เช่น เสียสละ มีความรับผิดชอบ มีวินัย ซื่อสัตย์สุจริต เข้าใจผู้อื่น เป็นแบบอย่างที่ดี และเข้าใจโลก เป็นต้น
2. ความรู้ หมายถึง มีความเข้าใจเกี่ยวกับความรู้ในสาขาวิชา การพัฒนาการของความรู้ ตลอดจนตระหนักถึงการแก้ปัญหา และการต่อยอดองค์ความรู้
3. ทักษะทางปัญญา หมายถึง ทำความเข้าใจ ประเมินข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ที่หลากหลาย การค้นหาข้อเท็จจริง และใช้ข้อมูลที่ได้ในการแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง
4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ หมายถึง การแสดงออกซึ่งภาวะผู้นำในสถานการณ์ที่ไม่ชัดเจนและต้องใช้นวัตกรรมใหม่ ๆ ในการแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มในการวิเคราะห์ปัญหาได้อย่างเหมาะสมบนพื้นฐานของตนเองและของกลุ่ม
5. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้ IT หมายถึง ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประมวลผล แปลความหมาย และนำเสนอข้อมูลข่าวสารอย่างสม่ำเสมอ สามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งในการพูด การเขียน

“มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม” หมายถึง มหาวิทยาลัยของรัฐบาลแห่งหนึ่งในจังหวัดมหาสารคาม ตั้งอยู่เลขที่ 80 ถนน นครสวรรค์ ตำบลตลาด อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

1.6 ประโยชน์ที่ได้รับ

ทำให้ทราบถึงการพัฒนา นักศึกษาภาคปกติของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม และเพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมของนักศึกษาด้วยความมุ่งหวังว่าการจัดกิจกรรมจะทำให้ให้นักศึกษาพัฒนาศักยภาพตามความสนใจของตนเองนำไปสู่การเป็นบัณฑิตที่พึงประสงค์ให้ตรงตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของมหาวิทยาลัยฯ ต่อไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 2

การทบทวนวรรณกรรม

การวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนานักศึกษาภาคปกติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผู้วิจัย ได้ทำการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการพัฒนานักศึกษา (PDCA Cycle)
2. แนวคิดเกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษา
3. แนวคิดเกี่ยวกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552
4. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษา
5. บริบททั่วไปของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
7. กรอบแนวคิดการวิจัย

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการพัฒนานักศึกษา (PDCA Cycle)

2.1.1 ความหมายของการพัฒนานิสิตนักศึกษา

ในอดีต การพัฒนานักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ ถึงแม้ว่าจะมีไม่มากนักแต่ก็ได้ดำเนินการมาเป็นเวลาหลายศตวรรษในความหมายดั้งเดิมนั้น การพัฒนานักศึกษา หมายถึง ความพยายามใด ๆ ที่ทำให้นักศึกษามีคุณสมบัติที่พึงประสงค์ ภายหลังจากปี ค.ศ. 1972 การพัฒนานิสิตนักศึกษา โดยกระบวนการทางจิตวิทยาได้รับความนิยมมากขึ้น จึงทำให้ความหมายของการพัฒนานักศึกษา เปลี่ยนไปจากเดิมบ้าง ดังแนวคิดของ (Rogers, 1969, อ้างถึงใน สำเนา ขจรศิลป์, 2538, น. 2) ได้กล่าวว่า การพัฒนานักศึกษา หมายถึง ความพยายามใด ๆ ที่ส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษามีพัฒนาการในด้านต่าง ๆ ส่วนความหมายของการพัฒนานักศึกษาในแนวคิดของ (King and Fields, 1980) หมายถึง การพัฒนานักศึกษาเป็นด้านหนึ่งของกระบวนการพัฒนามนุษย์ ซึ่งในที่นี้หมายถึง การพัฒนานักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา (Miller and Winston, 1991) กล่าวว่า การพัฒนานักศึกษา คือ พื้นฐานทางด้านทฤษฎีและทางด้านปรัชญาที่เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของสถาบันอุดมศึกษา การพัฒนานักศึกษาเป็นการประยุกต์ของหลักการในการพัฒนามนุษย์มาใช้ในการพัฒนานักศึกษา

จากความหมายเดิมและความหมายตามแนวคิดของนักการอุดมศึกษา พอสรุปได้ว่าการพัฒนานักศึกษา หมายถึง ความพยายามใด ๆ ของสถาบันอุดมศึกษาที่ส่งเสริมให้นักศึกษามีพัฒนาการในด้านต่าง ๆ อย่างสมบูรณ์

2.1.2 แนวทางการพัฒนานิสิตนักศึกษา

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2530, น. 3 - 4) ได้กล่าวโดยสรุปว่า นักศึกษาควรได้รับการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ให้สมบูรณ์ ถูกต้องตามทิศทางที่ดีงาม ดังที่นักการศึกษาได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนานักศึกษาในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. การพัฒนาทางด้านสติปัญญา
2. การพัฒนาวิชาชีพ
3. การพัฒนาอารมณ์
4. การพัฒนาทักษะทางสังคม
5. การพัฒนาความเป็นตัวของตัวเอง
6. การพัฒนาคุณธรรม
7. การพัฒนาทัศนคติ
8. การพัฒนาการจัดการ

สำเนา ขจรศิลป์ (2538, น. 4) ได้กล่าวโดยสรุปว่า แนวทางในการพัฒนานักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยควรเน้นการพัฒนานักศึกษาให้มีความสมบูรณ์ ดังนี้

1. ด้านสติปัญญา โดยเน้นเรื่องการใช้ความคิด การวิเคราะห์ด้วยเหตุผล
2. ด้านสังคมและวัฒนธรรม โดยการสร้างทักษะในการติดต่อระหว่างบุคคล
3. ด้านอารมณ์ โดยเน้นให้มีวุฒิภาวะในด้านอารมณ์
4. ด้านจิตใจ โดยเน้นเรื่องค่านิยมในการปฏิบัติที่ดี มีคุณธรรม ยึดมั่นในศาสนา

และปฏิบัติตามจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ

5. ด้านอาชีพและเป้าหมายของชีวิต โดยเน้นการเลือกอาชีพ การสร้างเป้าหมาย

และการวางแผนสู่เป้าหมายของชีวิต

2.1.3 ทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนานิสิตนักศึกษา

เนื่องจากนักศึกษามีความแตกต่างกันในหลาย ๆ ด้าน เช่น ร่างกาย สติปัญญา อารมณ์สังคม และจิตใจ นักการศึกษาจึงมีแนวคิดในการที่จะพัฒนานักศึกษาให้เกิดความเจริญสูงสุด ซึ่งทฤษฎีที่ใช้ในการพัฒนานักศึกษาที่สำคัญ มีดังนี้

2.1.3.1 ทฤษฎีพัฒนาการของ (Piaget's Theory of Intellectual Development) เชื่อว่ามนุษย์มีแนวโน้มพื้นฐานที่คิดตัวมาแต่กำเนิด 2 ชนิด คือ

1) การจัดและรวบรวม (Organization) หมายถึง การจัดและรวบรวมกระบวนการต่าง ๆ ภายในเข้าเป็นระบบอย่างต่อเนื่องกัน และเป็นระเบียบมีการปรับปรุง เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ตรงกับที่มีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม

2) การปรับตัว (Adaptation) หมายถึง การปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมเพื่ออยู่ในสภาพสมดุล การปรับตัว ประกอบด้วย กระบวนการ 2 อย่าง คือ

2.1) การซึมซาบ หรือดูดซึมประสบการณ์ (Assimilation) มนุษย์มีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมก็จะซึมซาบ หรือดูดซึมประสบการณ์ใหม่ให้รวมเข้าอยู่ในโครงสร้างของสติปัญญา

2.2) การปรับโครงสร้างทางเขาวนปัญญา (Accommodation) หมายถึง การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของเขาวนปัญญาที่มีอยู่แล้วให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม หรือประสบการณ์ใหม่หรือเป็นการเปลี่ยนแปลงความคิดเดิมให้สอดคล้องกับสิ่งแวดล้อมใหม่ระหว่างระยะเวลาดังแต่้วยทารกจนถึงวัยรุ่นแต่ละคนจะค่อย ๆ สามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมมากขึ้น Piaget's ได้แบ่งพัฒนาการทางเขาวนปัญญาออกเป็นหัวข้อใหญ่ ๆ 4 ชั้น คือ

2.1.1) ชั้นระดับเขาวนปัญญา หมายถึง ระยะเวลาที่ก่อตั้งริเริ่มและรวบรวม ความรู้ความคิด หรือริเริ่มพัฒนาเขาวนปัญญา

2.1.2) การบรรลุถึงชั้นเขาวนปัญญาชั้นหนึ่งจะเป็นรากฐานสำหรับพัฒนาการทางเขาวนปัญญาชั้นต่อไป การพัฒนาทางเขาวนปัญญาเป็นสิ่งต่อเนื่องกัน

2.1.3) ระดับชั้นของพัฒนาการทางเขาวนปัญญาเป็นสิ่งที่ขึ้นไปตามขั้นไม่สับสน

2.1.4) ชั้นพัฒนาการของเขาวนปัญญา แต่ละชั้นเป็นรากฐานของขั้นต่อไป

2.1.3.2 ทฤษฎีพัฒนาการของ (Erickson's Psychosocial Stage of Development) (Erickson, 1959, p. 95) เป็นนักจิตวิทยาวิเคราะห์ เน้นเรื่องพัฒนาการทางบุคลิกภาพเกิดขึ้นตลอดช่วงชีวิตของบุคคล กล่าวคือ พัฒนาการของคนไม่ได้จบแค่วัยรุ่นแต่ต่อไปจนกระทั่งวาระสุดท้ายของชีวิต คือ วัยชรา และตอนที่ยังมีชีวิตอยู่บุคลิกภาพของคนก็เปลี่ยนไปเรื่อย ๆ Erickson ได้แบ่งพัฒนาการทางบุคลิกภาพของบุคคลเป็น 8 ชั้น ดังนี้ (สุชา จันทรธอม, 2536, น. 35 - 37)

1) ความเชื่อถือไว้วางใจกับความระวางไม่ไว้ใจใคร (Trust VS Mistrust) อายุแรกเกิดถึง 1 ปี วัยทารกเป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาในวัยต่อไป เด็กถ้าได้รับการดูแลเอาใจใส่

จากพ่อแม่ผู้เลี้ยงดูจะเกิดความอบอุ่นมีความไว้วางใจพร้อมที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ แต่ถ้าเด็กไม่ได้รับการเอาใจใส่ต่อไปจะเป็นเด็กก้าวร้าว เฉื่อยชา ไม่พัฒนาการ

2) ความมีอิสระกับความสงสัยไม่แน่ใจ (Autonomy VS. Doubt) อายุ 1 - 3 ปี
พ่อแม่ต้องช่วยสนับสนุนให้เด็กรู้จักช่วยตนเอง มีความเป็นอิสระ ถ้าพ่อแม่คอยห้ามกีดกันจะทำให้เด็กสงสัยไม่แน่ใจในตัวเอง

3) ความคิดริเริ่มกับความรู้สึกผิด (Initiative VS. Guilt) อายุ 4 - 5 ปี เริ่มเรียนรู้อุปสรรคทางสังคม เช่น ความรับผิดชอบของตนเอง พ่อแม่ต้องให้การสนับสนุนฝึกฝนการทำกิจกรรมจะทำให้เด็กสบายใจมีความคิดริเริ่ม แต่ถ้าคอยควบคุมกวดขันจะทำให้เด็กรู้สึกผิดขาดความคิดริเริ่ม

4) ความขยันกับความรู้สึกมีปมด้อย (Industry VS. Inferiority) อายุ 6 - 11 ปี
เด็กมีทักษะทางร่างกายและสังคมมากขึ้นเริ่มมีการแข่งขันกันทำงานถ้าได้รับการสนับสนุนที่ดีตามศักยภาพเด็กจะไม่เกิดปมด้อย

5) การมีเอกลักษณ์ของตนเองกับความไม่เข้าใจตนเอง (Identity VS. Role Diffusion) อายุ 12 - 20 ปี เด็กวัยรุ่นเริ่มรู้จักตนเองว่าตนเป็นใครมีความสามารถ หรือความถนัดทางใด รู้ว่าตนเองมีความเชื่ออย่างไร ต้องการอะไร ซึ่งจะทำให้ประสบความสำเร็จในชีวิตวัยรุ่นเด็กอาจจะเลียนแบบจากบุคคลที่ตนเองยกย่องนับถือ แต่ถ้าเด็กมีความรู้สึกไม่เข้าใจตนเองจะเกิดความสับสนขัดแย้ง และประสบความสำเร็จในการทำงาน

6) ความใกล้ชิดกับความรู้สึกอ้างว้าง (Intimacy VS. Isolation) อายุ 21 - 25 ปี เป็นวัยผู้ใหญ่ตอนต้น หากคู่ครอง ประกอบอาชีพ สร้างครอบครัว สร้างหลักฐาน ถ้าล้มเหลวในชีวิตจะแยกตัวออกจากสังคม

7) การให้กำเนิดและเลี้ยงดูบุตรกับการใฝ่ใจอยู่กับตนเอง (Generativity VS. Self Absorption) อายุ 26 ปีขึ้นไป เป็นวัยผู้ใหญ่ และวัยกลางคน เป็นวัยที่ต้องเลี้ยงดูบุตร และครอบครัว รู้จักแก้ไขปัญหาต่าง ๆ แต่ถ้าบุคคลใดไม่ต้องมีความรับผิดชอบต่อครอบครัวจะหันมาใฝ่หาความสุขเฉพาะตน

8) ความมั่นคงทางจิตใจกับความสิ้นหวัง (Integrity VS. Despair) อายุประมาณ 50 ปี เป็นต้นไป เป็นระยะเข้าสู่วัยชรา เป็นวัยยอมรับความเป็นจริงของชีวิตจะระลึกถึงความทรงจำในอดีตหากอดีตมีแต่ความสุขจะมีความมั่นคงทางจิตใจ แต่ถ้าบุคคลมีความทรงจำเกี่ยวกับความผิดหวังตลอดเวลาจะทำให้รู้สึกสิ้นหวังในชีวิต

สุรางค์ ไคว์ตระกูล (2533, น. 219) การพัฒนาแต่ละขั้นมี “ช่วงวิกฤต” (Critical Period) เพื่อพัฒนาในแต่ละเรื่อง โดยเฉพาะในช่วงชีวิตที่บุคคลอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี คือ ได้รับการดูแลอบรมสั่งดี การพัฒนาบุคลิกภาพในช่วงนั้นก็จะเป็นไปได้ดีหรือเป็นไปได้ในทางบวกในทางตรงกันข้ามถ้าในช่วงชีวิตที่บุคคลอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ไม่ดี พัฒนาการทางบุคลิกภาพจะไม่สมบูรณ์หรือเป็นไปได้ในทางลบ ผลของการพัฒนาในขั้นก่อนมีอิทธิพลต่อการพัฒนาในขั้นหลัง Erickson (1959, p. 95, อ้างถึงใน สุรางค์ ไคว์ตระกูล, 2533, น. 28) เชื่อว่าการพัฒนาในขั้นที่ 5 ของวัยรุ่นในการสร้างเอกลักษณ์มีสาเหตุจากการเปลี่ยนแปลงของวุฒิภาวะทางร่างกาย และความต้องการทางสังคมของคนวัยหนุ่มสาว และเน้นว่ารูปแบบของเอกลักษณ์ถูกสร้างขึ้นโดยสิ่งแวดล้อม ได้แก่

1. การได้ทดลองกระทำบทบาทต่าง ๆ (Experimentation With Varied Roles)
2. การได้เลือกเข้าร่วมประสบการณ์ต่าง ๆ (The Experiencing of Choice)
3. ความสัมฤทธิ์ผลอย่างมีความหมาย (Meaningful Achievement)
4. ความมีเสรีที่จะหลีกเลี่ยงความกังวลใจต่าง ๆ (Freedom from Excessive Anxiety)
5. การมีเวลาสำหรับการตอบสนองและการคิดใคร่ครวญ (Time for Reflection and Introspection)

Introspection)

2.1.3.3 ทฤษฎีของ Cannon - Bard Theory (2006, อ้างถึงใน สุวรรณ หันไชยงวา, 2531, น. 30) เสนอว่า อารมณ์เป็นประสบการณ์ที่เกิดขึ้นตลอดช่วงเวลาหนึ่งของบุคคล ทั้งนี้ประสบการณ์ของอารมณ์จะถูกกระตุ้นจากสิ่งเร้าภายนอกไปสู่ระบบความรู้สึก (Sensory System) และขณะเดียวกันระบบประสาทอัตโนมัติจะถูกกระตุ้นอย่างรวดเร็ว จึงเป็นสิ่งที่เกิดจากการตอบสนองทางร่างกายขึ้น ดังนั้นอารมณ์ จึงเป็นสิ่งที่เกิดจากการตอบสนองของร่างกายกับประสบการณ์ของอารมณ์ในช่วงเดียวกัน หรือเป็นการผสมกันระหว่างข้อมูลเกี่ยวกับสรีระของร่างกายและข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์ที่กระตุ้นอารมณ์นั้น ข้อมูลที่ประกอบกันขึ้นมาทำให้เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องและยังเป็นตัวกำหนดธรรมชาติและระดับความเข้มของอารมณ์ที่เกิดขึ้นด้วย

2.1.4 PDCA Cycle (Shewhart Cycle, PDSA Cycle, Deming Cycle)

PDCA Cycle (Shewhart Cycle, PDSA Cycle, Deming Cycle) เป็นกิจกรรมพื้นฐานในการพัฒนาประสิทธิภาพและคุณภาพของการดำเนินงาน ประกอบด้วย วงจร 4 ขั้นตอน คือ Plan (P) หมายถึง การวางแผนเพื่อปรับปรุงคุณภาพงาน Do (D) หมายถึง การลงมือปฏิบัติตามแผน Check (C) หมายถึง การตรวจสอบ Act (A) หมายถึง การปรับปรุงการดำเนินกิจกรรมให้เหมาะสม

2.1.4.1 ขั้นตอนวงจร PDCA

1) Plan (การวางแผนเพื่อปรับปรุงคุณภาพงาน)

การวางแผนเป็นขั้นตอนของวงจร PDCA ที่สำคัญ เนื่องจากการวางแผนจะเป็นจุดเริ่มต้นของงานและเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้การทำงานในส่วนอื่นเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายนั้น ขั้นตอนการวางแผนจะต้องทำความเข้าใจกับวัตถุประสงค์ให้ชัดเจน เป้าหมายที่กำหนดต้องเป็นไปตามนโยบาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจขององค์กรเพื่อก่อให้เกิดการพัฒนาที่เป็นไปในแนวทางเดียวกันทั่วทั้งองค์กร การวางแผนที่ดี คือ การหาองค์ประกอบของปัญหา โดยอาศัยระดมความคิดเพื่อกำหนดปัญหาที่ต้องการแก้ไขและปรับปรุง รวบรวมข้อมูล และนำมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ เพื่อหาสาเหตุของปัญหาแล้วจึงเลือกวิธีการแก้ไขปัญหา หรือการปรับปรุงการดำเนินงานที่เหมาะสมที่สุดในการดำเนินงานให้สามารถบรรลุตามเป้าหมาย / วัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด

2) Do (การลงมือปฏิบัติตามแผน)

การลงมือปฏิบัติตามแผนที่กำหนดไว้ในตารางการปฏิบัติงาน ซึ่งก่อนที่จะลงมือปฏิบัติงานใด ๆ จำเป็นต้องศึกษาข้อมูลและเงื่อนไขต่าง ๆ ของสภาพงานที่เกี่ยวข้องเสียก่อน ในกรณีที่เป็นงานประจำที่เคยปฏิบัติ หรือเป็นงานเล็กอาจใช้วิธีการเรียนรู้ ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองแต่ถ้าเป็นงานใหม่ หรืองานใหญ่ที่ต้องใช้ทรัพยากรจำนวนมาก อาจต้องจัดให้มีการฝึกอบรมก่อนที่จะลงมือปฏิบัติจริง การปฏิบัติจะต้องดำเนินการตามแผนวิธีการขั้นตอนที่ได้กำหนดไว้ และจะต้องรวบรวมและบันทึกข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานไว้ด้วยเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการดำเนินงานในขั้นตอนต่อไป นอกจากนี้ระหว่างปฏิบัติตามขั้นตอนที่ได้วางแผนไว้นั้น จำเป็นที่จะต้องมีการตรวจสอบไปด้วย หากการกระทำหรือผลลัพธ์ไม่เป็นไปตามแผนแล้วนั้น จำเป็นต้องมีการปรับ / เปลี่ยนแปลงแผนใหม่ให้สอดคล้องกับบริบทของปัญหา และเมื่อแผนใหม่นั้นใช้งานได้ก็สามารถนำมาถือปฏิบัติต่อไปได้ คู่มือการจัดกิจกรรมพัฒนานักศึกษา

3) Check (การตรวจสอบ)

การตรวจสอบเป็นกิจกรรมที่มีขึ้นเพื่อประเมินผลว่ามีการปฏิบัติงานตามแผนที่ได้วางไว้ หรือมีปัญหาเกิดขึ้นระหว่างปฏิบัติงานหรือไม่ ผลลัพธ์เป็นอย่างไร ขั้นตอนนี้มีความสำคัญเนื่องจากในการดำเนินงานใด ๆ มักจะเกิดปัญหาแทรกซ้อนที่ทำให้การดำเนินงานไม่เป็นไปตามแผนที่ได้วางไว้เสมอ ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อประสิทธิภาพและคุณภาพของการทำงาน การติดตาม การตรวจสอบ และการประเมินปัญหาจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องกระทำควบคู่ไปกับการดำเนินงาน เพื่อจะได้ทราบข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการปรับปรุงคุณภาพของการดำเนินงาน ต่อไป

4) Act (การปรับปรุงการดำเนินงานกิจกรรมให้เหมาะสม)

การปรับปรุงการดำเนินงานกิจกรรมให้เหมาะสมเป็นกิจกรรมที่มีขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นหลังจากได้ทำการตรวจสอบแล้ว การปรับปรุงอาจเป็นการแก้ไขแบบเร่งด่วนเฉพาะหน้า หรือการค้นหาสาเหตุที่แท้จริงของปัญหา เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาซ้ำซ้อน การปรับปรุงอาจจะไปสู่การกำหนดมาตรฐานของวิธีการทำงานที่ต่างจากเดิม เมื่อมีการดำเนินงานตามวงจร PDCA ในรอบใหม่ ข้อมูลที่ได้รับการปรับปรุงจะช่วยให้การวางแผนให้มีความสมบูรณ์ และมีคุณภาพมากขึ้น

ตารางที่ 2.1

การดำเนินงานตามขั้นตอน PDCA

ขั้นตอน PDCA	ขั้นตอนการดำเนินงาน
1. Plan	<ol style="list-style-type: none"> 1. ทบทวนการดำเนินงานที่ผ่านมา ระบุข้อดี ข้อเสีย ปัญหาที่พบ และแนวทางการแก้ไข ปัญหาของกิจกรรมที่เคยดำเนินการ 2. ทหารี / ประชุมผู้เกี่ยวข้อง กำหนดวัตถุประสงค์ ค่าเป้าหมาย ตัวบ่งชี้ แนวทางการแก้ไขปัญหา งบประมาณ มอบหมายหน้าที่รับผิดชอบ ระบุกำหนดการของกิจกรรมฯลฯ 3. ขออนุมัติโครงการและงบประมาณ 4. ประสานงานกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เช่น สวัสดิการ พัสดุ อาคารสถานที่ วิทยากร และบุคคล ที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น 5. จัดเตรียมอุปกรณ์/เอกสารที่เกี่ยวข้อง เช่น แบบประเมินเอกสารประกอบการบรรยาย ป้ายชื่อ อุปกรณ์สำนักงาน เป็นต้น 6. ประชาสัมพันธ์โครงการ : ผลิตสื่อประชาสัมพันธ์ ดำเนินการประชาสัมพันธ์ 7. ประชุมซักซ้อมความเข้าใจกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องก่อนเริ่มปฏิบัติงาน
2. Do	<ol style="list-style-type: none"> 8. ดำเนินงานตามแผนที่ได้วางไว้
3. Check	<ol style="list-style-type: none"> 9. ประเมินผลโครงการ ประเมินผลกิจกรรมตามวัตถุประสงค์
4. Act	<ol style="list-style-type: none"> 10. นำผลการประเมินมาวิเคราะห์ถึงปัญหา สาเหตุของปัญหา เพื่อระบุแนวทางแก้ไขปัญหา สำหรับการดำเนินงานในครั้งต่อไป 11. สรุปงบประมาณ สรุปโครงการ 12. ประชาสัมพันธ์ภาพข่าวกิจกรรม 13. ติดตามผลโครงการ (กรณีโครงการต่อเนื่อง)

หมายเหตุ. ปรับปรุงจาก การดำเนินงานตามขั้นตอน PDCA โดย คู่มือการจัดกิจกรรมนักศึกษา, 2555. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

2.1.5 ยุทธศาสตร์ในการพัฒนานิสิตนักศึกษา

ยุทธศาสตร์ในการพัฒนานิสิตนักศึกษาให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีคุณภาพและศักยภาพในการพัฒนาและแข่งขันในสังคมโลก (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2547, น. 6)

2.1.5.1 พัฒนากิจกรรมนักศึกษาให้มีความหลากหลายและน่าสนใจ

2.1.5.2 สร้างเครือข่ายกับสถานประกอบการและชุมชน เพื่อเสริมสร้างประสบการณ์จริงในวิชาชีพและชีวิต

2.1.5.3 ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และกระบวนการประชาธิปไตยในวิถีชีวิตของนักศึกษา

2.1.5.4 ส่งเสริมความสามารถในการสื่อสารทางภาษาและเทคโนโลยีสารสนเทศ

2.1.5.5 สร้างแหล่งเรียนรู้ที่มีคุณภาพทั้งภายในและภายนอกสถาบัน

2.1.6 มาตรการและกลไกหลักในการพัฒนานิสิตนักศึกษา

การที่จะพัฒนานิสิตนักศึกษาให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์มีคุณภาพและศักยภาพในการพัฒนาและแข่งขันในสังคมโลก มีมาตรการและกลไกหลัก ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2547, น. 6 - 7)

2.1.6.1 จัดให้มีศูนย์กิจกรรมนักศึกษาอย่างหลากหลาย น่าสนใจและพอเพียง

2.1.6.2 สนับสนุนและส่งเสริมให้นักศึกษา มีการจัดกิจกรรมร่วมกับชุมชน ให้ใช้ชุมชนและภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นแหล่งการเรียนรู้

2.1.6.3 ส่งเสริมสนับสนุนให้นักศึกษาเพิ่มพูนประสบการณ์ด้วยการทำงานในระหว่างเรียน

2.1.6.4 สนับสนุนกิจกรรมที่เสริมสร้างให้เห็นคุณค่า และภาคภูมิใจในศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น

2.1.6.5 ฝึกอบรมให้ความรู้ทางด้านดนตรี กีฬา ศาสนา การใช้ชีวิตในสังคม

2.1.6.6 ส่งเสริมการใช้หลักธรรมทางศาสนา เพื่อพัฒนานิสิตนักศึกษาให้มีจริยธรรม คุณธรรม ระเบียบวินัย สมารถอย่างสม่ำเสมอ

2.1.6.7 ให้นักศึกษาที่ได้รับทุนการศึกษาทำ งานตอบแทนสังคม

2.1.6.8 ยกย่อง เชิดชูเกียรติคุณครู ศิษย์เก่า นักศึกษาที่เป็นต้นแบบที่ดี

2.1.6.9 ส่งเสริมกิจกรรมนักศึกษาระหว่างประเทศ เพื่อสร้างความเป็นสากล

2.1.6.10 จัดให้มีโครงการปฐมนิเทศ ปัจฉิมนิเทศ

2.1.6.11 พัฒนาบุคลากรทางด้านกิจการนักศึกษาให้มีความรู้ ความสามารถให้คำแนะนำปรึกษาแก่นักศึกษาได้ดี

2.1.6.12 พัฒนาหอพักนักศึกษาให้เป็นแหล่งศึกษา อาศัย และเอื้ออาทรต่อกัน

2.1.6.13 จัดให้มีสถานออกกำลังกายเพื่อพัฒนาสุขภาพ และนันทนาการ

2.1.6.14 ปรับปรุง และพัฒนาสภาพแวดล้อม และภูมิทัศน์ให้เอื้อต่อการพัฒนานักศึกษา

2.1.7 กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย

กรอบคุณวุฒิที่เสนอสำหรับอุดมศึกษาของประเทศไทยมีจุดมุ่งหมายเพื่อช่วยในการนำแนวนโยบายการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติไปปฏิบัติเพื่อให้มีความเชื่อถือในความสอดคล้องของมาตรฐานกับชื่อของปริญญาและประกาศนียบัตร อีกทั้งให้เห็นชัดเจนว่ามีความเท่าเทียมกันกับปริญญาและประกาศนียบัตรของสถาบันอุดมศึกษาในต่างประเทศรอบนี้ จะช่วยให้มีจุดเปรียบเทียบที่เหมาะสมในการเปรียบเทียบมาตรฐานทางวิชาการเป็นกรอบสำคัญสำหรับสถาบันอุดมศึกษาในการวางแผนและการประกันคุณภาพภายในเป็นกรอบอ้างอิงสำหรับผู้ประเมินที่เกี่ยวข้องกับการประเมินภายนอกและเป็นกรอบความเข้าใจสำหรับนายจ้างเพื่อเข้าใจในทักษะและความสามารถของบัณฑิตที่จะรับเข้าทำงาน

2.1.7.1 ขอบเขตการเรียนรู้ กรอบคุณวุฒิกำหนดประเภทของการเรียนรู้ซึ่งทุกด้านไว้ในแต่ละระดับขอบเขตการเรียนรู้ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่

- 1) ความรู้ ความสามารถในการจำ และนำเสนอ
- 2) ทักษะเชาวน์ปัญญา ความสามารถในการวิเคราะห์สถานการณ์ และประยุกต์ความเข้าใจในแนวคิดจากหลักการและทฤษฎี เพื่อใช้ในการคิดเชิงวิเคราะห์ และการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์
- 3) ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ รวมถึงความสามารถในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพในกลุ่มมีภาวะผู้นำมีความสามารถในการวางแผนและรับผิดชอบในการเรียนรู้ของตนเอง
- 4) ทักษะการวิเคราะห์และการสื่อสาร รวมถึงความสามารถในการใช้เทคนิคพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ และสถิติ ความสามารถในการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพทั้งการพูดและการเขียน และความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร
- 5) การพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมรวมถึงการพัฒนาระบบค่านิยมอย่างยึดมั่นความสามารถในการแก้อัดขัดแย้งทางค่านิยม นิสัยในการประพฤติอย่างมีจริยธรรม และยึดเหนี่ยวในมาตรฐานศีลธรรมที่สูง ทั้งในเรื่องส่วนตัว และสังคม

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษา

2.2.1 ความหมายของกิจกรรมนักศึกษา

กิจกรรมนักศึกษาเป็นหัวใจสำคัญอีกประการหนึ่งของการบริหารจัดการอุดมศึกษาที่ส่งเสริมการพัฒนาการศึกษา (Student Development) และมีกิจกรรมเป็นศูนย์กลางของกระบวนการพัฒนานักศึกษาด้านต่าง ๆ นอกเหนือจากสิ่งที่บังคับเรียนในชั้นเรียน การเข้าร่วมกิจกรรมมีความสำคัญในการพัฒนานักศึกษาให้เป็นบุคคลที่สมบูรณ์ มีคุณลักษณะตามที่สังคมต้องการ การสร้างบัณฑิตที่พึงประสงค์เป็นผลจากความร่วมมือของหลาย ๆ ส่วนที่สำคัญ คือ การเรียน การสอนในหลักสูตร การวิจัย กิจกรรมนักศึกษาและการจัดสภาพแวดล้อม ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่มีนโยบายและมาตรการเกี่ยวกับการผลิตบัณฑิตและสนับสนุนกิจกรรมนักศึกษาโดยเน้นการผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ลึก ใรู้อบ มีจิตสำนึกเชิงจริยธรรมจรรยาบรรณวิชาชีพ และมีความรับผิดชอบต่อสังคม ซึ่งมีนักวิชาการและนักการศึกษาได้ให้ความหมายของคำว่ากิจกรรมนักศึกษา (Student Activities) ไว้หลายลักษณะแตกต่างกันออกไปสามารถสรุป ได้ดังนี้

ชาอุชัย อินทรประวัติ (2545, น. 27) ได้กล่าวไว้ว่า กิจกรรมนักศึกษา คือ กิจกรรมที่มีประโยชน์ทางการศึกษาที่เกิดขึ้นจากการคิดและการดำเนินการของนักศึกษา โดยการให้คำปรึกษา และดูแลของอาจารย์ที่ปรึกษาให้อยู่ในกรอบนโยบาย ประเพณี และวัฒนธรรมของมหาวิทยาลัย

Williamson (1961, p. 30) ได้ให้นิยามของกิจการนักศึกษาไว้ 2 นัย คือ

1. เกี่ยวกับการจัดบริการให้กับนักศึกษา โดยมุ่งเน้นการช่วยเหลือนักศึกษาในการแก้ปัญหา รวมถึงการส่งเสริมทักษะในการเรียน และช่วยให้นักศึกษาสามารถใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข
2. เกี่ยวกับนักศึกษาโดยมุ่งส่งเสริมพัฒนาการของนักศึกษาทั้งทางด้านสติปัญญา สังคม อารมณ์ ร่างกาย และจิตใจ

Stroup (1964, pp. 52 - 53) ได้กล่าวไว้ว่า สถาบันการศึกษาจัดให้มีงานกิจกรรมนักศึกษาขึ้นเพื่อสนับสนุนวัตถุประสงค์ขั้นพื้นฐานของสถาบันในการผลิตบัณฑิตแต่ละคนให้เป็นคนที่สมบูรณ์

Hoppe (1968, p. 41) ได้ให้ความหมายของงานกิจการนักศึกษากว่าเป็นงานหรือรายการกิจกรรมต่าง ๆ ที่สถาบันจัดขึ้นเพื่อมุ่งช่วยนักศึกษาทั้งรายบุคคล หรือรายกลุ่มได้มีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ในการอยู่ร่วมกันอย่างชุมชนทางวิชาการ (Academic Community) โดยมีการจัดสถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อตอบสนองความต้องการ ความใฝ่ฝัน ความเจริญงอกงามด้านสติปัญญา ด้านอารมณ์ ด้านสังคม ทั้งส่วนตัวและส่วนรวม เพื่อให้นักศึกษาได้ประสบความสำเร็จอย่างเต็มความสามารถเท่าที่จะทำได้ กิจกรรมนักศึกษา หมายถึง กิจกรรมใด ๆ ที่ทางมหาวิทยาลัยจัดขึ้นเพื่อให้นักศึกษาได้เข้าไปมีส่วนร่วม

ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการเรียนการสอนโดยตรง โดยไม่มีหน่วยกิตและมีจุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านบุคลิกภาพ ทักษะ ทักษะคตินักศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ กิจกรรมเสริมหลักสูตรและกิจกรรมนอกหลักสูตร (มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต, 2551, น. 17)

1. กิจกรรมเสริมหลักสูตร หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่นักศึกษา หรืออาจารย์ประจำวิชา ร่วมกันจัดทำขึ้นเพื่อตอบสนอง เสริมการเรียนการสอนในวิชาต่าง ๆ

2. กิจกรรมนอกหลักสูตร หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่กองพัฒนานักศึกษา องค์กรบริหารนักศึกษา สภานักศึกษา หรือชมรมต่าง ๆ ร่วมกันจัดขึ้นโดยเป็นกิจกรรมที่ไม่เกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียน หรือหลักสูตรโดยตรง

Jamias (1969, p. 58) กล่าวว่า กิจกรรมนักศึกษาเป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นโดยนักศึกษาหรือสถาบัน เพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้เข้าร่วมกิจกรรมนั้น ๆ ด้วยความสมัครใจ และการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษาไม่มีผลในการนับหน่วยกิต หรือคะแนนใด ๆ อันจะช่วยให้นักศึกษาเลื่อนชั้นหรือสำเร็จการศึกษา

Good (1973, p. 10) กล่าวว่า กิจกรรมนักศึกษาเป็นโปรแกรมและการดำเนินงานที่นักศึกษาหรือสถาบันจัดขึ้น เพื่อสร้างความสนุกสนาน เพิ่มพูนความรู้และส่งเสริมพัฒนาการในด้านต่าง ๆ ซึ่งเปิดโอกาสให้นักศึกษาแสดงความสามารถ และสร้างความสนใจให้นักศึกษา โดยอยู่ในความดูแลของสถาบันการศึกษาต่าง ๆ และได้ให้ความหมายของงานกิจการนักศึกษาเอาไว้ว่า คือ การให้บริการของสถาบันอุดมศึกษาแก่นักศึกษา ทั้งเป็นรายบุคคลและรายกลุ่มในแง่ของการให้คำปรึกษา การบริการสวัสดิการของนักศึกษา เช่น การแนะแนวการศึกษา และอาชีพ การจัดหางาน บริการหอพัก และการให้คำปรึกษาแก่องค์กรนักศึกษา

สรุปได้ว่า กิจกรรมนักศึกษา หมายถึง กิจกรรมที่จัดขึ้นโดยนักศึกษา หรือมหาวิทยาลัยที่ได้รับความเห็นชอบจากมหาวิทยาลัยในการดำเนินกิจกรรมนักศึกษาและมีเป้าหมายเพื่อพัฒนานักศึกษาในด้านต่าง ๆ และเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์จริงที่นำไปสู่การพัฒนาความรู้ ความสามารถ พัฒนบุคลิกภาพ อุปนิสัยของนักศึกษาให้เหมาะสม

2.2.2 คุณค่าและความสำคัญของกิจกรรมต่อพัฒนาการของนักศึกษา

แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 9 (2545 - 2549) ได้กำหนดจุดมุ่งหมายสูงสุดของการพัฒนาด้านอุดมศึกษาไว้ คือ การทำให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนและความอยู่ดีมีสุขของคนไทย เป็นการพัฒนาแบบองค์รวมที่ยึดคนและชุมชนเป็นศูนย์กลางทำให้คนไทยก้าวทันโลกสามารถพึ่งพาตนเองได้นั้น จึงได้กำหนดวิสัยทัศน์การพัฒนาระดับอุดมศึกษาเพื่อเป็นแนวทางให้กับสถาบันอุดมศึกษาได้นำไปสู่การกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และยุทธศาสตร์การพัฒนานักศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาอุดมศึกษา, 2546, น. 3) การพัฒนานักศึกษาให้สอดคล้องกับกรอบทิศทางของแผนพัฒนา

การศึกษาระดับอุดมศึกษาดังกล่าว สถาบันอุดมศึกษาต้องคำนึงถึงกิจกรรมที่สามารถหล่อหลอมนักศึกษาได้หลายด้าน เพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้แสดงความสามารถด้านการทำงานร่วมกับบุคคลอื่น ๆ การมีโอกาสได้ตัดสินใจ ประสานสัมพันธ์ รู้จักการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี การเกิดความมั่นใจในตนเองจากการฝึกทักษะ ฝึกการทำงานเป็นกลุ่ม รู้จักการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า การใช้เหตุผล ในเชิงจริยธรรม การควบคุมอารมณ์ การเข้าถึงชุมชนปกครองตนเองในระยะเบียบวินัย มีคุณธรรมจริยธรรม อันจะนำไปสู่ความสำเร็จความก้าวหน้าในการดำเนินชีวิต สถาบันอุดมศึกษาต้องสร้างความแข็งแกร่งทางวิชาการ วิชาชีพ และวิชาชีพให้ยั่งยืน ดังนั้นจุดมุ่งหมายของการจัดกิจกรรมนักศึกษา ก็เพื่อพัฒนาคนให้มีคุณลักษณะเป็นกำลังคน (Manpower) โดยการผลิตบัณฑิตเพื่อตอบสนองทางด้านมาตรฐานวิชาชีพ และมาตรฐานวิชาการและตอบสนองความต้องการของการศึกษา การอุดมศึกษา จึงต้องมุ่งทั้งในเรื่องการจัดกิจกรรมตามหลักสูตรเรื่องกิจกรรมเสริมหลักสูตร หรือกิจกรรมนอกหลักสูตรควบคู่กันไปด้วย เพราะกิจกรรมนอกหลักสูตรเป็นส่วนสำคัญและจำเป็นในด้านการพัฒนาคุณสมบัติ และเสริมสร้างบุคลิกภาพและสมรรถภาพในด้านต่าง ๆ ให้เกิดขึ้นกับนักศึกษา นอกเหนือไปจากกิจกรรมการศึกษาตามหลักสูตรในชั้นเรียน เพื่อที่จะทำให้การศึกษาสำเร็จเป็นบัณฑิตที่เพียบพร้อมไปด้วยความรู้ ความสามารถ มีวิจรรย์ญาณ เสียสละต่อส่วนรวม มีคุณธรรมและสุขภาพอนามัยแข็งแรงที่ส่งผลไปสู่การเป็นบัณฑิตที่มีความสมบูรณ์ทั้งด้านสติปัญญา ร่างกาย อารมณ์ สังคม และจิตใจ สามารถอยู่ในสังคมได้ (จิรวัดน์ วีรังกร, 2546, น. 38)

จะเห็นได้ว่า ความสำคัญของการจัดกิจกรรมนักศึกษาเป็นส่วนช่วยให้นักศึกษาได้พัฒนาตนเอง การสนับสนุนให้สถาบันอุดมศึกษาจัดกิจกรรมในฐานะเป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยมีจุดมุ่งหมายที่ส่งเสริมประสบการณ์ทางวิชาการและวิชาชีพ ส่งเสริมพลานามัย ปลูกฝังคุณธรรม และพัฒนาบุคลิกภาพอันพึงประสงค์ของนักศึกษา เพื่อให้เป็นบัณฑิตที่มีความเจริญงอกงามทั้งด้านสติปัญญา ร่างกาย และจิตใจ (ทบวงมหาวิทยาลัย, 2543, น. 6) ได้กำหนดมาตรการและกลไกหลักในการพัฒนากิจกรรมนักศึกษาไว้ 4 ข้อ ดังนี้

1. จัดกิจกรรมควบคู่กับการเรียนการสอน กิจกรรมในด้านงานบริการวิชาการแก่ชุมชน และกิจกรรมงานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม เพื่อให้บัณฑิตมีโลกทัศน์กว้างขวาง
2. ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ในการจัดกิจกรรมนักศึกษาเพื่อให้การดำเนินงานคล่องตัว และเกิดประโยชน์แก่ทุกฝ่ายอย่างจริงจัง
3. กิจกรรมเสริมหลักสูตรในเชิงพัฒนาและการสร้างสรรค์ควรให้ได้รับการสนับสนุน ส่วนกิจกรรมที่ไม่เอื้อต่อการเสริมหลักสูตร ไม่ควรได้รับการสนับสนุน เช่น การรับน้องใหม่ที่รุนแรง ควรได้รับการแก้ไขโดยเร่งด่วน

4. กิจกรรมหอพักในมหาวิทยาลัย ควรเป็นกิจกรรมที่พัฒนานักศึกษาในหลาย ๆ ด้านจุดมุ่งหมายหลักและหลักการสำคัญของการจัดกิจกรรมนักศึกษาจะต้องเป็นกิจกรรมที่ทำให้เกิดความรู้ และสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองจากการเข้าร่วมกิจกรรมและการเรียนรู้จะสั่งสมในตัวนักศึกษา จนเกิดเป็นคุณลักษณะเฉพาะของแต่ละบุคคล งานกิจกรรมนักศึกษามีผู้ที่เกี่ยวข้อง คือ นักศึกษา สโมสรนักศึกษา เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านงานกิจกรรมนักศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษา และผู้บริหารสถาบัน บุคคลกลุ่มนี้ต้องมีความเข้าใจซึ่งกันและกันและหาจุดร่วมได้ จึงจะทำให้งานกิจกรรมนักศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์ได้ ซึ่งถือได้ว่าผู้บริหารและผู้ปฏิบัติหน้าที่ด้านกิจกรรมนักศึกษาเป็นหัวใจสำคัญ ต่อความสำเร็จของกิจกรรมแต่ละ โครงการในปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันว่ากิจกรรมเป็นเครื่องมือ ที่จะช่วยให้นักศึกษาได้มีประสบการณ์ในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ได้เรียนรู้บทบาทหน้าที่ของตนเอง เสริมสร้างความเป็นประชาธิปไตย รู้จักรับผิดชอบต่อตนเองผู้อื่นและสังคม ได้มีโอกาสในการพัฒนา คุณธรรม จริยธรรมที่ดี ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาบัณฑิตให้มีคุณภาพ

สำนักกิจการนักศึกษา (2551) ยังได้กล่าวว่า กิจกรรมของนักศึกษาเป็นกระบวนการทางการศึกษาที่มหาวิทยาลัยจัดให้มีขึ้นเพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้รู้จักสนิทสนมปรึกษาหารือร่วมกัน ทำกิจกรรมเพื่อช่วยเหลือกันทางด้านวิชาการอันเป็นประโยชน์ต่อการศึกษานักศึกษา โดยมีอาจารย์ ประจำชมรมนักศึกษาคอยแนะนำและให้คำปรึกษาเพื่อให้การดำเนินการจัดกิจกรรมของนักศึกษา เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเดินไปในทิศทางที่ถูกต้องเหมาะสมนอกจากกิจกรรมทางด้านวิชาการ แล้วมหาวิทยาลัยยังส่งเสริมและสนับสนุนให้นักศึกษารู้จักคิดและสร้างสรรค์กิจกรรมในแนวทาง ที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมอีกด้วย ซึ่งประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ได้รับจากการทำกิจกรรมนักศึกษานั้น เป็นสิ่งจำเป็นและเป็นประโยชน์ต่อการใช้ชีวิตในอนาคตค่อนข้างมากเนื่องจากสังคมทุกวันนี้ไม่ต้องการ แต่เพียงคนเก่งทางวิชาการเพียงอย่างเดียวแต่ต้องการคนที่มีความสมบูรณ์ทั้งความรู้ทางวิชาการวิชาชีพ และวิชาชีพ จึงถือว่าเป็นบัณฑิตที่สมบูรณ์ผลจากการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาทำให้ได้รับประโยชน์ ที่มีคุณค่ามากมายหลายประการ ดังนี้

1. โลกทัศน์ของตนเองกว้างมากขึ้น เมื่อเราได้มีโอกาสทำงานร่วมกับบุคคลอื่น จะทำให้เราได้รับความคิดแปลกใหม่ อันเนื่องมาจากการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน การได้ถกเถียง จากการประชุมอันจะส่งผลให้เป็นคนที่ไม่ถ่อมมั่นในตนเองมากเกินไป ขณะเดียวกันทำให้ได้แง่คิด ในหลายมุมมองซึ่งเป็นการพัฒนาสติปัญญาไปในตัว

2. การค้นพบและรู้จักตนเองมากขึ้น เมื่อได้ร่วมกิจกรรมจะทำให้ได้มีโอกาสประเมินตนเองไปในตัวว่าจุดเด่น จุดด้อยของบุคคลนั้นมีอะไรบ้าง บางคนจะทราบได้เลยว่าอันที่จริงแล้วตัวเอง มีความถนัดอะไร ชอบอะไร เช่น บางคนอาจจะพบว่าชอบทำงานด้านการวางแผน ด้านทักษะ การพูด ด้านติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่น ๆ ฯลฯ แต่ขณะเดียวกันก็อาจจะพบว่าตัวเองอาจเป็นคนแข็ง

กระด้างจนเกินไปเป็นคนคิดมากเข้ากับใคร ๆ ได้ยาก ซึ่งหากบุคคลนั้นไม่เข้าร่วมกิจกรรมอาจจะทำให้รู้จักตนเองช้าเกินไปทำให้โอกาสการพัฒนาจุดด้อยพลอยช้าตามไปด้วย

3. ความสามารถในการบริหารเวลาในยุคปัจจุบันเวลาถือว่าเป็นสิ่งที่มีค่าเป็นอย่างมากคนที่บริหารเวลาได้เก่งย่อมได้รับสิ่งที่มีค่าต่อตนเองมากกว่าผู้อื่นทั้งทีในแต่ละวันทุกคนจะมีเวลา 24 ชั่วโมงเท่ากัน การเข้าร่วมดำเนินกิจกรรมจะทำให้รู้จักแบ่งเวลาในแต่ละกิจกรรมของตนเองอย่างเหมาะสม เช่น ต้องมีเวลาให้แก่ตนเองในกิจกรรมทางวิชาการ กิจกรรมร่วมหลักสูตรเรื่องส่วนตัว กิจกรรมครอบครัวและกิจกรรมนักศึกษาที่ตนต้องรับผิดชอบ การเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาชี้ให้เห็นว่าถ้าต้องทำหลายสิ่งหลายอย่างในเวลาเดียวกันบุคคลจะมีศักยภาพในการดำเนินการเพียงใด

4. ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นในการเข้าร่วมกิจกรรมบุคคลจะมีอิสระในการคิดและตัดสินใจด้วยตัวเองมากขึ้น แต่กระนั้นก็ตามในโลกของการทำงานบุคคลจำเป็นต้องทำงานร่วมกับผู้อื่น ดังนั้นจึงจำเป็นต้องปรับตนเองให้เข้ากันได้กับบุคคลหลายประเภท เพื่อให้ผลการดำเนินงานที่ได้รับมอบหมายเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ดังนั้นเมื่อต้องทำงานร่วมกับผู้อื่นที่มีธรรมชาติและลักษณะที่หลากหลายจะสะท้อนให้เห็นว่าบุคคลนั้นจะสามารถทำงานกับผู้อื่นได้หรือไม่ ซึ่งการทำกิจกรรมจะเป็นโอกาสสำคัญที่ทำให้ได้รู้จักเรียนรู้และเข้าใจในความหมายของความแตกต่างระหว่างบุคคลมากขึ้นคนที่มีความเข้าใจธรรมชาติมนุษย์มากเท่าใดย่อมมีปัญหาน้อยในการทำงาน ซึ่งกิจกรรมนักศึกษาช่วยในประเด็นนี้ได้มาก

5. การมีพัฒนาการทางด้านบุคลิกภาพ การเข้าร่วมกิจกรรมจะสอนให้รู้จักที่จะควบคุมอารมณ์ของตนเอง รู้จักการเป็นผู้ฟังที่ดี รู้จักทักษะสังคม รู้จักที่จะยอมรับความคิดเห็นของบุคคลอื่น สิ่งเหล่านี้ล้วนแต่ช่วยปรับแต่งบุคลิกภาพให้ดูดีเสมอ

6. การรู้จักและเข้าใจคำว่าบทบาท และรู้จักการใช้บทบาทที่เหมาะสมในการเข้าร่วมกิจกรรมศึกษานั้นแต่ละคนต้องดำรงตำแหน่งในบทบาทใดบทบาทหนึ่ง ซึ่งในแต่ละบทบาทจะมีหน้าที่และความรับผิดชอบแตกต่างกันไป บางคนมีบทบาทเป็นผู้นำกลุ่มบางคนอาจมีบทบาทเป็นรองประธาน เหนี่งญกเลขาญการ ไม่ว่าจะบุคคลจะอยู่ในบทบาทใดก็ต้องเรียนรู้และเข้าใจในบทบาทของตนเอง ณ เวลานั้น เช่น ในแต่ละวันอาจจะมืบทบาทในฐานะนักศึกษา ในฐานะผู้นำนักศึกษา ในฐานะศิษย์ของครู ในฐานะลูกของพ่อแม่ดังนั้นถ้าไม่เข้าใจคำว่าบทบาท ก็อาจจะดำเนินสิ่งที่เรียกว่าผิดบทบาท อันจะนำมาซึ่งความขัดแย้งในภายหลัง เพราะฉะนั้นผู้ที่เข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาจะได้รับประสบการณ์ในส่วนนี้เป็นอย่างมากนอกจากนี้การเข้าร่วมกิจกรรมศึกษานั้นจะทำให้ได้รับประสบการณ์ที่มีคุณค่ามากมาย แต่บางครั้งก็มิได้หมายความว่า จะได้รับประสบการณ์ที่มีคุณค่าแก่ตนเองเสมอไป บางคนทำกิจกรรมจนเสียการเรียน เสียเพื่อน เสียคนที่รัก ฯลฯ เพราะไม่รู้จักแบ่งเวลา ไม่รู้จักหน้าที่หลักของความเป็นนักศึกษา คือ การเรียนบางคนก็แยกไม่ออกว่าการเรียนกับกิจกรรมอะไรสำคัญกว่ากัน

บางคนก็เพลินกับการทำกิจกรรมจนทำให้การเรียนเสียหาย ดังนั้นเมื่อต้องเข้ามาทำกิจกรรมจึงต้องทำความเข้าใจกับตนเองว่าในฐานะนักศึกษาแล้ว การเรียนต้องถือว่ามีความสำคัญมากที่สุดและกิจกรรมนักศึกษาถือเป็นองค์ประกอบอย่างหนึ่งที่ช่วยพัฒนาและเพิ่มศักยภาพให้นักศึกษามีคุณลักษณะของความเป็นบัณฑิตที่สมบูรณ์ได้

Williamson (1961, pp. 31 - 32) กล่าวว่า กิจกรรมนักศึกษามีความสำคัญ คือ จะถูกนำเข้ามาใช้พัฒนาการเรียนรู้ที่หลากหลายทำให้นักศึกษามีความสามารถเพิ่มมากขึ้น มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ ลดปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ ภายในสถาบัน

Packwood (1977, p. 156) กล่าวถึง ความสำคัญของกิจกรรมนักศึกษาไว้ว่า กิจกรรมจะช่วยพัฒนานักศึกษาในสิ่งที่ไม่อาจจัดหรือสอนในห้องเรียนได้ และยังเป็นเครื่องช่วยให้นักศึกษาได้เติบโตเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย โดยที่ความมุ่งหมายของกิจกรรมนักศึกษามุ่งพัฒนาผู้เรียนทั้งที่ตัวบุคคลและความรับผิดชอบต่อสังคม

Winston and Maslow (1987, p. 169) กล่าวถึง ความสำคัญของกิจกรรมนักศึกษาไว้ว่า กิจกรรมนักศึกษาเป็นรูปแบบหนึ่งของกระบวนการศึกษานอกชั้นเรียนที่มีความสำคัญต่อประสบการณ์ของนักศึกษาอย่างมากต่อประสบการณ์ทางการศึกษา ซึ่งได้แก่ การพัฒนาอุทิศเวลาของนักศึกษา การพัฒนาทักษะด้านการจัดการและทักษะการตัดสินใจทางอาชีพ

สรุปได้ว่า กิจกรรมนักศึกษานั้นมีคุณค่าและความสำคัญต่อการพัฒนานักศึกษาเป็นอย่างมาก ซึ่งนอกจากจะช่วยพัฒนาตัวของนักศึกษาในทุกด้านแล้วยังสามารถนำประโยชน์ที่ได้จากกิจกรรมนักศึกษาออกไปพัฒนาสังคมให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ซึ่งกิจกรรมนักศึกษาต้องนำมาดำเนินการควบคู่ไปกับงานวิชาการ โดยนักศึกษาสามารถพัฒนาให้เป็นบุคคลที่มีความพร้อมและสมบูรณ์ที่สุดในสังคมนั้น และเพื่อนำความรู้ที่ได้ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันหรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่า มีศิลปะในการดำรงชีพในสังคมได้อย่างมีความสุข

2.2.3 แนวคิดและปรัชญาของกิจกรรมนักศึกษา

สถาบันอุดมศึกษา เป็นแหล่งที่มีความสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ มีบทบาทสำคัญในการสร้างคนให้เพียบพร้อมด้วยคุณธรรมจริยธรรมด้านความรู้ ความคิดและมีศีลธรรม สร้างเสริมสิ่งต่าง ๆ และสนับสนุนให้นักศึกษาได้ใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยให้เกิดประโยชน์อย่างเต็มที่ทั้งด้านการศึกษาและการพัฒนาความคิด บุคลิกภาพ เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้สัมผัสและได้รับประสบการณ์ที่ดีในชีวิตเพื่อการเตรียมพร้อมที่ให้เป็นบัณฑิตที่สมบูรณ์ มีความเป็นมนุษย์ที่มีคุณค่าต่อตนเองและสังคม ดังนั้นกิจกรรมจึงเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาบัณฑิตให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งในด้านความรู้ สติปัญญา สังคม อารมณ์ ร่างกาย และจิตใจ ออกไปพัฒนาประเทศ

Winston and Maslow (1987, p. 169) ได้กล่าวในทำนองเดียวกันว่า ปรัชญาของกิจกรรมนักศึกษาเป็นรูปแบบหนึ่งของกระบวนการศึกษาของนักศึกษา ซึ่งได้แก่ การพัฒนาบุคลิกภาพของนักศึกษา การพัฒนาทางด้านการจัดการ และทักษะการตัดสินใจทางอาชีพ

Chamber and Christine (1993, pp. 19 - 29) กล่าวว่า เป็นกลยุทธ์ในการพัฒนานักศึกษา โดยส่งเสริมให้นักศึกษาได้เกิดการเรียนรู้และได้รับประสบการณ์ต่าง ๆ จากการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา เพื่อพัฒนาตนเองที่จะนำไปสู่การดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

Winston and Miller (1994, p. 3) ได้ให้ความเห็นว่า การพัฒนานักศึกษาให้มีความสมบูรณ์นั้นจะต้องมีองค์ประกอบหลายประการด้วยกัน คือ สถาบันอุดมศึกษาต้องให้ความสำคัญอย่างยิ่ง นับตั้งแต่การบริหารจัดการด้านการเรียนการสอน งานกิจการนักศึกษาโดยเฉพาะอย่างยิ่งงานกิจกรรมนักศึกษา งานให้คำปรึกษาแนะแนว งานกีฬา และนันทนาการในการพัฒนานักศึกษาให้มีความรับผิดชอบทั้งต่อตนเองและสังคม เป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพ

สรุปได้ว่า แนวคิด และปรัชญาของกิจกรรมนักศึกษา มุ่งส่งเสริมการพัฒนานักศึกษาในด้านต่าง ๆ เพื่อให้นักศึกษาได้รับความรู้จนเกิดทักษะ และประสบการณ์จากการเข้าร่วมกิจกรรมซึ่งเป็นแนวทางในการผลิตนักศึกษาให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ หรือเป็นบัณฑิตที่สมบูรณ์ได้

2.2.4 วัตถุประสงค์ของกิจกรรมนักศึกษา

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี (2550, น. 3) ได้กล่าวถึง วัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมนักศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์ของกิจกรรมนักศึกษา ดังนี้

1. เพื่อปลูกฝังให้นักศึกษามีความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์
2. เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษามีความเลื่อมใสในด้านการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข
3. เพื่อปลูกฝังให้นักศึกษามีคุณธรรม วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีและระเบียบวินัยอันดีงาม
4. เพื่อส่งเสริมเอกลักษณ์วัฒนธรรมไทย และความมั่นคงของชาติ
5. เพื่อส่งเสริมความสามัคคีในหมู่คณะ
6. เพื่อส่งเสริมกิจกรรมเสริมหลักสูตรทั้งด้านประสบการณ์ ความคิดและวิชาชีพ
7. เพื่อส่งเสริมพลานามัย และพัฒนาบุคลิกภาพนักศึกษา
8. เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาตระหนักในภาระหน้าที่ที่ตนต้องปฏิบัติในการบำเพ็ญประโยชน์ และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
9. เพื่อเผยแพร่ชื่อเสียง และเกียรติคุณของสถาบัน

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี จักรีรัช (2553, น. 5) กล่าวถึง วัตถุประสงค์ของกิจกรรมพัฒนานักศึกษา ดังนี้

1. เพื่อปลูกฝังให้นักศึกษามีความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์
2. เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษามีความเลื่อมใสในการปกครองของระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข
3. เพื่อปลูกฝังให้นักศึกษามีคุณธรรม จริยธรรม
4. เพื่อส่งเสริมเอกลักษณ์วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีไทย ระเบียบวินัย อันดีงาม และความมั่นคงของชาติ
5. เพื่อส่งเสริมความสามัคคีในหมู่คณะ
6. เพื่อส่งเสริมกิจกรรมเสริมหลักสูตรทั้งด้านวิชาการ ประสบการณ์ ความคิดและวิชาชีพ
7. เพื่อส่งเสริมสุขภาพพลานามัย และพัฒนาบุคลิกภาพนักศึกษา
8. เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาได้ตระหนักในภาระหน้าที่ที่ตนเองจะต้องปฏิบัติ ในการบำเพ็ญประโยชน์ และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
9. เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาสามารถวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

ทบวงมหาวิทยาลัย (2546, น. 7) ทบวงมหาวิทยาลัย ได้ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัย โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อพัฒนาตัวนักศึกษา
2. เพื่อให้นักศึกษาใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ โดยการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรทั้งด้านอาสาพัฒนา หรือบำเพ็ญประโยชน์ ศิลปวัฒนธรรม จริยธรรม กีฬา สัมมนา เพื่อพัฒนา กิจการนักศึกษา รวมทั้งกิจกรรมที่เป็นประโยชน์
3. เพื่อปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และธำรงรักษาไว้ซึ่งค่านิยมในตัวนักศึกษา ในทางด้านศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี และเอกลักษณ์อันดีงามของชาติ
4. เพื่อให้นักศึกษาพัฒนาความรู้ทางวิชาการและการบริการไปสร้างสรรค์และ พัฒนาสังคมให้เกิดความเจริญก้าวหน้าในด้านถาวรวัตถุและการดำเนินชีวิตของประชาชน เสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างนักศึกษา ประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้นักศึกษาได้มีโอกาส เรียนรู้ และมีประสบการณ์ตรงในสภาพที่เป็นจริงในสังคม อันจะก่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจสามารถ ปรับตัวให้เข้ากับสภาพการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมมีจิตสำนึกที่ถูกต้องดีงามและตระหนักถึง ความรับผิดชอบที่มีต่อสังคม

5. เพื่อเสริมสร้างค่านิยมด้านความร่วมมือ ความสามัคคี ความรับผิดชอบ และความเสียสละเพื่อส่วนรวม ฝึกการเป็นผู้นำ และผู้ตามที่ดี รู้จักการวางแผน กำหนดวิธีการ และขั้นตอนการทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ

6. เพื่อเสริมสร้างพละนาถัย และพัฒนาบุคลิกภาพ

7. เพื่อเผยแพร่ชื่อเสียง และเกียรติคุณของมหาวิทยาลัย

สรุปได้ว่า วัตถุประสงค์ของกิจกรรมนักศึกษาเป็นเป้าหมายสำคัญที่ทำให้กิจกรรมที่จัดขึ้นสามารถดำเนินไปได้ด้วยดี ทั้งนี้วัตถุประสงค์จะต้องมีขอบเขตที่ชัดเจนและคาดว่าสามารถปฏิบัติให้ลุล่วงไปได้ตามที่ตั้งไว้ จึงจะสามารถพัฒนานักศึกษาให้มีศักยภาพในทุกด้าน

2.2.5 ประเภทและลักษณะของกิจกรรมนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา พบว่า กิจกรรมนักศึกษาที่สำคัญแบ่งออกเป็นประเภทและลักษณะ ได้ดังนี้

ปราโมทย์ โชติมงคล (2541, น. 14) กล่าวไว้ว่า กิจกรรมศึกษานั้นเป็นกิจกรรมที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ และสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองจากการเข้าร่วมกิจกรรม และการเรียนรู้จะสั่งสมในตัวนักศึกษาจนเกิดเป็นคุณลักษณะเฉพาะของแต่ละบุคคล กิจกรรมนักศึกษาเป็นเครื่องมือที่จะช่วยให้นักศึกษาได้มีประสบการณ์ในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ได้เรียนรู้บทบาทหน้าที่ของตนเอง และช่วยเสริมสร้างความเป็นประชาธิปไตย รู้จักรับผิดชอบต่อตนเอง ผู้อื่น และสังคมได้มีโอกาสในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมที่ดี ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาบัณฑิตให้มีคุณภาพ

สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย (2544, น. 10) ได้กล่าวถึง ปัญหา และผลกระทบต่อการจัดกิจกรรมนักศึกษา ดังนี้

1. นโยบายของรัฐไม่ได้ให้ความสำคัญเรื่องการพัฒนาการศึกษาอย่างจริงจัง การจัดสรรงบประมาณที่สนับสนุนไม่เหมาะสม รัฐบาลไม่ได้กำหนดค่าน้ำหนักของกิจกรรมนักศึกษา และกิจกรรมวิชาการอย่างชัดเจน

2. ผู้บริหารสถาบันมองข้ามความสำคัญของการจัดกิจกรรม

3. อาจารย์ผู้สอนฝ่ายวิชาการ ไม่ให้ความร่วมมือ และจัดแบ่งเวลาให้กับฝ่ายกิจกรรม

4. นักศึกษาไม่เข้าใจหลักการและวัตถุประสงค์ที่แท้จริงของการจัดกิจกรรม

5. อาจารย์ฝ่ายกิจการนักศึกษามีน้อย และขาดการพัฒนา

6. โครงสร้างการบริหาร เป็นส่วนที่แสดงออกให้เห็นถึงการแบ่งแยกออกจากกัน

เป็นด้านฝ่ายวิชาการและฝ่ายกิจกรรม

7. ขาดแรงจูงใจในการจัดกิจกรรม

8. ความเหลื่อมล้ำของงบประมาณที่ไม่เท่าเทียมกันของฝ่ายวิชาการและฝ่ายกิจกรรม

9. ขาดการประชาสัมพันธ์เพื่อให้ทราบถึงประโยชน์ของการเข้าร่วมกิจกรรม
10. สังคมไม่สนับสนุนคนทำกิจกรรม ขาดการยอมรับ แต่ในปัจจุบันเริ่มเปลี่ยนไปแล้ว
11. ครอบครัวไม่สนับสนุนให้นักศึกษาทำกิจกรรม
12. สื่อไม่ส่งเสริมความสำคัญของกิจกรรมนักศึกษา
13. ขาดการสร้างบรรยากาศในการทำกิจกรรมของนักศึกษา

ทบวงมหาวิทยาลัย (2545, น. 10 - 11, ก) ได้กล่าวว่า ลักษณะของกิจกรรมกีฬาที่ทบวงมหาวิทยาลัยใช้งบประมาณส่งเสริมกิจกรรมนักศึกษานับสนุนมี 2 ประเภท คือ

1. กีฬานันทนาการสนับสนุนในทางด้านวัสดุอุปกรณ์ให้นักศึกษาทั่วไปใช้เล่นกีฬาเพื่อนันทนาการเรียนรู้ทักษะในการเล่นกีฬาตามความสนใจ และสมัครใจในเวลาว่างเป็นการผ่อนคลายความตึงเครียด และออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ และเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพ

2. การแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทยได้ร่วมสนับสนุนด้านงบประมาณสมทบเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายแก่นักศึกษาในการเข้าร่วมการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ซึ่งมีการจัดปีละ 1 ครั้ง โดยมหาวิทยาลัยที่มีความพร้อมและสมัครใจหมุนเวียนกันรับเป็นเจ้าภาพในแต่ละปี นอกจากกีฬาใน 2 ประเภท ดังกล่าวแล้วทบวงมหาวิทยาลัยได้ใช้งบประมาณจากหมวดอื่นสนับสนุนให้นักศึกษาได้เข้าร่วมแข่งขันกีฬาอื่น ๆ เช่น การแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยอาเซียน กำหนดจัด 2 ปี / ครั้ง และการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยโลกมีกำหนดจัด 4 ปี / ครั้ง เป็นต้น

2.1 ลักษณะของกิจกรรม พัฒนาสังคมและบำเพ็ญประโยชน์โดยทั่วไปเป็นโครงการด้านอาสาพัฒนาการบำเพ็ญประโยชน์ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างถูกวิธี ฯลฯ ทั้งนี้รวมถึงโครงการทั้งในขั้นตอนการสำรวจและขั้นตอนการดำเนินการ โดยมีลักษณะงานที่ปฏิบัติ ได้แก่

- 2.1.1 ด้านการศึกษา เช่น สร้าง ซ่อมแซมอาคารเรียน และพัฒนาโรงเรียน สร้างสนามกีฬาจัดทำ และสาธิตการจัดทำอุปกรณ์การศึกษา สาธิต และให้ความรู้ การจัดห้องสมุด เป็นต้น

- 2.1.2 ด้านสาธารณูปการ เช่น สร้างศาลาอเนกประสงค์ถึงเก็บน้ำฝน ประปา หมู่บ้านจุดสระจุดบ่อน้ำ พัฒนาปรับปรุงหมู่บ้าน และสาธารณสมบัติอื่นๆ

- 2.1.3 ด้านคมนาคม เช่น การสร้างซ่อมแซมสะพาน ถนน งานวางท่อระบายน้ำ

- 2.1.4 ด้านการเกษตร เช่น การสร้างฝาย การจัดระบบการส่งน้ำทางการเกษตร การส่งเสริมเผยแพร่ และสาธิตความรู้ทางการเกษตร สัตวแพทย์อาสา

- 2.1.5 ด้านสาธารณสุข เช่น การจัดชุดแพทย์เคลื่อนที่ ทันตแพทย์เคลื่อนที่ การให้บริการด้านคำแนะนำความรู้ ความอนามัย และสาธารณสุขทั่วไป

2.1.6 ด้านการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เช่น ปลูกป่า พัฒนาปรับปรุงอุทยานให้บริการความรู้ด้านการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างถูกต้องรูปแบบของกิจกรรมพัฒนาสังคมและบำเพ็ญประโยชน์เป็นรูปแบบของโครงการกิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์ หรืออาสาพัฒนาของนักศึกษา ซึ่งทบวงมหาวิทยาลัยมีแผนนโยบายส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการดำเนินโครงการในรูปแบบที่มีลักษณะผสมผสาน โดยมุ่งเน้นการให้บริการทางวิชาการแก่สังคมควบคู่ไปกับการสร้างถาวรวัตถุต่าง ๆ แต่ไม่เน้นการก่อสร้างถาวรวัตถุที่มีขนาดใหญ่ เนื่องจากมีงบประมาณจำกัดและต้องการกระจายโอกาสให้นักศึกษาได้ร่วมกิจกรรมเป็นจำนวนมาก ส่งเสริมการดำเนินโครงการกิจกรรมร่วมของหลายสาขาวิชาชีพและหลายสถาบัน โดยมีสถาบันแห่งหนึ่งเป็นแกนกลางสำหรับพื้นที่ในการดำเนินโครงการเน้นด้านสังคมชนบทเป็นส่วนใหญ่ ทั้งนี้เพื่อเผยแพร่ความรู้ด้านวิชาการ หรือความเป็นเลิศทางวิชาการในสังคมชนบททั้งในด้านการศึกษา การสาธารณสุข และการเกษตร เพื่อให้ความรู้ในด้านการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพ ซึ่งสามารถกระทำได้ทั้งทางตรงและทางอ้อม การเผยแพร่โดยตรง ได้แก่ การไปเผยแพร่บริการให้แก่ประชาชน โดยอ้อม ได้แก่ เผยแพร่ให้กับหน่วยงานที่รับผิดชอบแล้วให้หน่วยงานที่รับผิดชอบไปเผยแพร่ให้กับประชาชนอีกชั้นหนึ่ง

ทบวงมหาวิทยาลัย (2545, น. 12, ข) กิจกรรมนักศึกษาสัมพันธ์ หมายถึง กิจกรรมที่กำหนดจัดให้นักศึกษา อาจารย์ และบุคลากรฝ่ายกิจการนักศึกษาได้รับทราบแผนนโยบายและขอบข่ายของการส่งเสริมและดำเนินการจัดกิจกรรมรวมทั้งกฎระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องของมหาวิทยาลัยและสถาบัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์และความเข้าใจอันดีระหว่างนักศึกษาด้วยกันระหว่างนักศึกษาและอาจารย์ ตลอดจนบุคลากรฝ่ายกิจการนักศึกษา และแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เจตคติ และถ่ายทอดประสบการณ์ การจัดกิจกรรมนักศึกษา นอกจากนี้ยังส่งเสริมให้มีการร่วมพิจารณาแก้ไขปัญหา อุปสรรค กำหนดแนวทางของการพัฒนาและวางแผนปฏิบัติการนักศึกษาด้วย

1. ลักษณะของกิจกรรมนักศึกษาสัมพันธ์เป็นการจัดอบรม ประชุม สัมมนาที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมนักศึกษา โดยผู้เข้าร่วมจะต้องประกอบด้วย นักศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษา ตลอดจนบุคลากรฝ่ายกิจการนักศึกษาและการนี้หัวข้อเรื่องการอบรม ประชุม สัมมนาต้องเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษา (ทบวงมหาวิทยาลัย, 2545, น. 12) สำหรับตัวอย่างการจัดกิจกรรมนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ได้แก่ การจัดกิจกรรมรับน้องใหม่เชิงสร้างสรรค์ ซึ่ง (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2545, น. 13 - 15) เป็นกิจกรรมที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้ขอความร่วมมือจากสถาบันอุดมศึกษาทั้ง 6 เครือข่ายทั่วประเทศ จัดการสัมมนาสรุปความคิดเห็นผู้นำนิสิตนักศึกษา ส่วนสถาบันอุดมศึกษาเขตภาคกลาง ได้ร่วมกันกำหนดข้อตกลงในการดำเนินกิจกรรมรับน้องใหม่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักศึกษาใหม่เกิดความภาคภูมิใจในสถาบัน เพื่อให้นักศึกษาใหม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ

ข้อมูลพื้นฐานของสถาบันส่งเสริมการสร้างความรู้ ความสามัคคี และเจตคติที่ดีต่อกันในกลุ่มนักศึกษาและให้นักศึกษาใหม่มีความพร้อมต่อการเรียนและพร้อมต่อการใช้ชีวิตในรั้วมหาวิทยาลัยได้อย่างเหมาะสม

สรุปได้ว่า ประเภท และลักษณะของกิจกรรมนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา โดยจัดขึ้นตามจุดมุ่งหมายของแต่ละกิจกรรมและนโยบายของสถาบัน สามารถสรุปประเภทของกิจกรรมโดยรวมเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริม เผยแพร่ แลกเปลี่ยน และพัฒนาศิลปวัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมอันเป็นมรดกอันล้ำค่าและเอกลักษณ์อันดีงามของชาติ เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมความสัมพันธ์และความเข้าใจอันดีระหว่างนักศึกษาด้วยกัน ระหว่างนักศึกษาและอาจารย์ ตลอดจนบุคลากรฝ่ายกิจกรรมนักศึกษาและส่งเสริมให้มีการร่วมกันพิจารณาแก้ไขปัญหาอุปสรรค กำหนดแนวทางการพัฒนาและวางแผนปฏิบัติกิจกรรมนักศึกษาด้วย

2.2.6 แนวทางในการดำเนินงานกิจกรรมนักศึกษา

วเรช จันทรศร (2545, น. 6 - 7) ได้กล่าวถึง แนวทางการส่งเสริมกิจกรรมนักศึกษาไว้ดังนี้

1. พัฒนานักศึกษาให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยมีคุณภาพและศักยภาพในการพัฒนาและแข่งขันในสังคมโลกด้วยการพัฒนากิจกรรมนักศึกษาให้หลากหลายและน่าสนใจ ปลุกฝังคุณธรรมจริยธรรม ส่งเสริมความสามารถในการสื่อสารทางภาษาและเทคโนโลยี สร้างแหล่งเรียนรู้ที่มีคุณธรรม
2. ปรับปรุงระบบบริหารจัดการสนับสนุนปัจจัยที่สร้างความพร้อมด้านร่างกาย และจิตใจของนักศึกษา
3. สร้างสรรค์ความรู้ ปรับปรุงหลักสูตรที่เอื้อต่อการพัฒนานักศึกษา โดยเน้นการเรียนรู้จากประสบการณ์จริงบูรณาการหลักสูตรการเรียนการสอนกับกิจกรรมนักศึกษา

Middleton (1961, p. 297) ได้กล่าวถึง การดำเนินงานกิจกรรมนักศึกษา ควรยึดหลักดังต่อไปนี้

1. นักศึกษาทุกคนมีส่วนร่วมเป็นสมาชิกของสถาบัน
2. การให้นักศึกษามีส่วนร่วม และเข้าร่วมในกิจกรรมใด ๆ ให้เป็นไปตามหลักประชาธิปไตย
3. กิจกรรมนักศึกษาควรส่งเสริมนักศึกษาในด้านการปรับตัว
4. โครงการกิจกรรมในทุกโครงการต้องเป็นกิจกรรมส่งเสริม โดยอาศัยพื้นฐานจากความต้องการของนักศึกษา และสถาบันเป็นหลัก

5. กิจกรรมด้านต่าง ๆ ควรได้รับการแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาที่มีคุณสมบัติเหมาะสม และอาจารย์ที่ปรึกษาควรเป็นผู้แนะนำที่ดี
6. ค่าใช้จ่ายในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษาควรให้น้อยที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้
7. นักศึกษาและบุคลากรที่ทำงานผูกพันกับกิจกรรมนักศึกษาต้องเป็นผู้มีความกระตือรือร้น
8. ผู้บริหารสถาบันควรมีอำนาจยับยั้งได้แต่ไม่ควรใช้อำนาจนั้นบ่อย
9. งานของอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมนักศึกษาควรยึดเป็นส่วนหนึ่งของงานครู
10. เวลาที่จัดกิจกรรมควรใช้นอกเวลาเรียน
11. สถาบันการศึกษาและแหล่งชุมชนจะต้องทราบเกี่ยวกับโครงการของกิจกรรมต่าง ๆ
12. ต้องถ่วงงานกิจกรรมนักศึกษามีความสำคัญเท่า ๆ กับงานด้านอื่น ๆ ของสถาบัน
13. กิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้นควรมีความสัมพันธ์กับกิจกรรมทางวิชาการ
14. นักศึกษาควรได้รับการแนะนำให้เข้าร่วมกิจกรรมที่เหมาะสมกับความถนัดของตนเอง
15. การจัดกิจกรรมนักศึกษาควรให้นักศึกษาทุกคนได้มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมนั้น
16. กิจกรรมนักศึกษาควรส่งเสริมค่านิยมที่ดี

สรุปได้ว่า แนวทางการดำเนินงานกิจกรรมนักศึกษานั้น เป็นเรื่องที่ผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องควรคำนึงถึง เพื่อการบริหารจัดการที่เป็นไปตรงตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ เพราะนอกจากจะทำให้การจัดดำเนินงานเป็นไปตามขั้นตอนแล้ว อาจส่งผลให้การจัดดำเนินงานกิจกรรมนักศึกษาที่เกิดปัญหาน้อยที่สุด

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552

2.3.1 ความหมายของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (Thai Qualifications Framework for Higher Education : TQF : HED) หมายถึง กรอบที่แสดงระบบคุณวุฒิการศึกษาระดับอุดมศึกษาของประเทศ ซึ่งประกอบด้วย ระดับคุณวุฒิ การแบ่งสายวิชา มาตรฐาน ปริมาณการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเวลา ที่ต้องใช้การเปิดโอกาสให้เทียบโอนผลการเรียนรู้จากประสบการณ์ ซึ่งเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้บรรลุคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้

2.3.2 หลักการสำคัญของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

2.3.2.1 ยึดหลักความสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ตลอดจนมาตรฐานการศึกษาของชาติและมาตรฐานการอุดมศึกษา โดยมุ่งให้กรอบมาตรฐานคุณวุฒิเป็นเครื่องมือในการนำแนวนโยบายในการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติมาตรฐานการศึกษาของชาติ และมาตรฐานการอุดมศึกษาไปสู่การปฏิบัติในสถาบันอุดมศึกษาได้อย่างเป็นรูปธรรม เพราะกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษามีแนวทางที่ชัดเจนในการพัฒนาหลักสูตร การปรับเปลี่ยนกลวิธีการสอนของอาจารย์การเรียนรู้ของนักศึกษา ตลอดจนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้เพื่อให้มั่นใจว่าบัณฑิตจะบรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามที่มุ่งหวังได้จริง

2.3.2.2 มุ่งเน้นที่มาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิต (Learning Outcomes) ซึ่งเป็นมาตรฐานขั้นต่ำเชิงคุณภาพ เพื่อประกันคุณภาพบัณฑิตและสื่อสารให้หน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้องได้เข้าใจและมั่นใจถึงกระบวนการผลิตบัณฑิต โดยเริ่มที่ผลผลิตและผลลัพธ์ของการจัดการศึกษา คือ กำหนดมาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิตที่คาดหวังไว้ก่อนหลัง จากนั้นจึงพิจารณาถึงองค์ประกอบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่จะส่งเสริมให้บัณฑิตบรรลุถึงมาตรฐานผลการเรียนรู้นั้นอย่างสอดคล้อง และส่งเสริมกันอย่างเป็นระบบ

2.3.2.3 มุ่งที่จะประมวลกฎเกณฑ์และประกาศต่าง ๆ ที่ได้ดำเนินการไว้แล้วเข้าด้วยกัน และเชื่อมโยงเป็นเรื่องเดียวกัน ซึ่งจะสามารถอธิบายให้ผู้เกี่ยวข้องได้เข้าใจอย่างชัดเจนเกี่ยวกับความหมายและความมีมาตรฐานในการจัดการศึกษาของคุณวุฒิ หรือปริญญาในระดับต่าง ๆ

2.3.2.4 มุ่งให้คุณวุฒิหรือปริญญาของสถาบันอุดมศึกษาใด ๆ ของประเทศไทยเป็นที่ยอมรับและเทียบเคียงกันได้ดีทั้งในและต่างประเทศ เนื่องจากกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาจะช่วยกำหนดความมีมาตรฐานในการจัดการศึกษาในทุกชั้นตอนอย่างเป็นระบบ โดยเปิดโอกาสให้สถาบันอุดมศึกษาสามารถจัดหลักสูตร ตลอดจนกระบวนการเรียนการสอนได้อย่างหลากหลาย โดยมั่นใจถึงผลผลิตสุดท้ายของการจัดการศึกษา คือ คุณภาพของบัณฑิตซึ่งจะมีมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามที่มุ่งหวังสามารถประกอบอาชีพได้อย่างมีความสุขและภาคภูมิใจเป็นที่พึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตและเป็นคนดีของสังคมช่วยเพิ่มความเข้มแข็งและขีดความสามารถในการพัฒนาประเทศไทย

2.3.3 วัตถุประสงค์ของการจัดทำกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

2.3.3.1 เพื่อเป็นกลไก หรือเครื่องมือในการนำแนวนโยบายการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2544 เกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษาของชาติและมาตรฐานการอุดมศึกษาไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรมด้วยการนำไปเป็นหลักในการพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน และการประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษา

2.3.3.2 เพื่อกำหนดเป้าหมายในการผลิตบัณฑิตให้ชัดเจน โดยกำหนดมาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิตที่คาดหวังในแต่ละคุณวุฒิ / ปริญญาของสาขา / สาขาวิชาต่าง ๆ และเพื่อให้สถาบันอุดมศึกษา และผู้ทรงคุณวุฒิ / ผู้เชี่ยวชาญในสาขา / สาขาวิชาได้ใช้เป็นหลัก และเป็นแนวทางในการวางแผน ปรับปรุง เปลี่ยนแปลง และพัฒนาการจัดการศึกษา เช่น การพัฒนาหลักสูตร การปรับเปลี่ยนกลไกวิธีการสอนวิธีการเรียนรู้ ตลอดจนกระบวนการวัดและการประเมินผลนักศึกษา

2.3.3.3 เพื่อเชื่อมโยงระดับต่าง ๆ ของคุณวุฒิในระดับอุดมศึกษาให้เป็นระบบ เพื่อบุคคลจะได้มีโอกาสเพิ่มพูนความรู้ได้อย่างต่อเนื่องและหลากหลายตามหลักการศึกษาดลอดชีวิตมีความชัดเจนและโปร่งใส สามารถเทียบเคียงกับมาตรฐานคุณวุฒิในระดับต่าง ๆ กับนานาชาติได้

2.3.3.4 เพื่อช่วยให้เกิดวัฒนธรรมคุณภาพในสถาบันอุดมศึกษาและเป็นกลไกในการประกันคุณภาพภายในของสถาบันอุดมศึกษาทุกแห่ง และใช้เป็นกรอบอ้างอิงสำหรับผู้ประเมินของการประกันคุณภาพภายนอกเกี่ยวกับคุณภาพบัณฑิต และการจัดการเรียนการสอน

2.3.3.5 เพื่อเป็นกรอบของการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพในการสร้างความเข้าใจและความมั่นใจในกลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้อง อาทิ นักศึกษา ผู้ปกครอง ผู้ประกอบการ ชุมชน สังคมและสถาบันอื่น ๆ ทั้งในและต่างประเทศเกี่ยวกับความหมายของคุณวุฒิ คุณธรรม จริยธรรม ความรู้ ความสามารถ ทักษะ และสมรรถนะในการทำงาน รวมทั้งคุณลักษณะอื่น ๆ ที่คาดว่าบัณฑิตจะพึงมี

2.3.3.6 เพื่อประโยชน์ในการเทียบเคียงมาตรฐานคุณวุฒิระหว่างสถาบันอุดมศึกษา ทั้งในและต่างประเทศในการย้ายโอนนักศึกษาระหว่างสถาบันอุดมศึกษา การลงทะเบียนข้ามสถาบัน และการรับรองคุณวุฒิผู้สำเร็จการศึกษาทั้งในและต่างประเทศ

2.3.3.7 เพื่อให้มีการกำกับดูแลคุณภาพการผลิตบัณฑิตกันเองของแต่ละสาขา / สาขาวิชา

2.3.3.8 เพื่อนำไปสู่การลดขั้นตอน / ระเบียบ (Deregulation) การดำเนินการให้กับสถาบันอุดมศึกษาที่มีความเข้มแข็ง

2.3.4 หลักการสำคัญของ TQF

2.3.4.1 เป็นเครื่องมือในการนำแนวนโยบายการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการวัดการศึกษาตามที่กำหนดใน พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติฯ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานการอุดมศึกษา และการประกันคุณภาพการศึกษาสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม

2.3.4.2 มุ่งเน้นที่ Learning Outcomes ซึ่งเป็นมาตรฐานขั้นต่ำเชิงคุณภาพเพื่อประกันคุณภาพบัณฑิต

2.3.4.3 มุ่งประมวลกฎเกณฑ์ และประกาศต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับเรื่องหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอนเข้าไว้ด้วยกัน และเชื่อมโยงให้เป็นเรื่องเดียวกัน

2.3.4.4 เป็นเครื่องมือการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพในการสร้างความเข้าใจ และความมั่นใจในกลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้อง / มีส่วนได้ส่วนเสีย เช่น นักศึกษา ผู้ปกครอง ผู้ประกอบการ ชุมชน สังคมและสถาบันอื่น ๆ ทั้งในและต่างประเทศเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตที่คาดว่าจะพึงมี

2.3.4.5 มุ่งให้คุณวุฒิ หรือปริญญาของสถาบันใด ๆ ของประเทศไทยเป็นที่ยอมรับ และเทียบเคียงกันได้ ในสถาบันอุดมศึกษาที่ดีทั้งในและต่างประเทศ โดยเปิดโอกาสให้สถาบันอุดมศึกษาสามารถจัดหลักสูตร ตลอดจนกระบวนการเรียนการสอนได้อย่างหลากหลายโดยมั่นใจถึงคุณภาพของบัณฑิต ซึ่งจะมีมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามที่มุ่งหวังสามารถประกอบอาชีพได้อย่างมีความสุข และภาคภูมิใจเป็นที่พึงพอใจของนายจ้าง

2.3.4.6 ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตวัตถุประสงค์ของการดำเนินการ TQF นอกจากจะให้เป็นที่ไปตามหลักการสำคัญของ TQF ตามที่เสนอข้างต้นแล้ว มีวัตถุประสงค์อื่นที่สำคัญอีก ดังนี้

1) เพื่อเป็นการประกันคุณภาพขั้นต่ำของบัณฑิตในแต่ละสาขา / สาขาวิชา หรือแต่ละคุณวุฒิ

2) เพื่อให้แต่ละสาขา / สาขาวิชามีการกำกับดูแลคุณภาพการผลิตบัณฑิตกันเอง โดยบัณฑิตในสาขา สาขาวิชาเดียวกันของแต่ละสถาบันฯ มีคุณภาพไม่ต่ำกว่าที่กำหนดไว้ในมาตรฐานคุณวุฒิระดับ การศึกษาของสาขา / สาขาวิชานั้น ๆ

3) เพื่อนำไปสู่การลดขั้นตอน / ระเบียบ (Deregulations) ในการดำเนินการให้กับสถาบันอุดมศึกษาที่มีความเข้มแข็งและความพร้อมในการจัดการศึกษาโครงสร้าง และองค์ประกอบของ TQF

3.1) ระดับคุณวุฒิ (Levels of Qualifications)

3.1.1) ระดับที่ 1 อนุปริญญา (3 ปี)

3.1.2) ระดับที่ 2 ปริญญาตรี

3.1.3) ระดับที่ 3 ประกาศนียบัตรบัณฑิต

3.1.4) ระดับที่ 4 ประเมินค่า

3.1.5) ระดับที่ 5 ประเมินค่าขั้นสูง

3.1.6) ระดับที่ 6 ประเมินค่า

3.2) มาตรฐานผลการเรียนรู้ (Domains of Learning) ของคุณวุฒิของประเทศไทย มีอย่างน้อย 5 ด้าน ดังนี้

3.2.1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม (Ethics and Morals)

3.2.2) ด้านความรู้ (Knowledge)

3.2.3) ด้านทักษะทางปัญญา (Cognitive Skills)

3.2.4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (Interpersonal Skills and Responsibility)

3.2.5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (Numerical, Communication and Information Technology Skills)

3.3) มาตรฐานผลการเรียนรู้ของแต่ละระดับคุณวุฒิ

3.3.1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม สามารถจัดการปัญหาทางด้านจริยธรรม และวิชาชีพซึ่งเกี่ยวข้องกับการใช้ดุลยพินิจทางค่านิยมด้วยวิถีทางที่คำนึงถึงความรู้สึกของผู้อื่น ได้อย่างสอดคล้องกับค่านิยมพื้นฐานและจรรยาบรรณทางวิชาชีพแสดงออกถึงพฤติกรรมทางด้านคุณธรรม จริยธรรมในระดับสูงที่เกี่ยวข้องกับความขัดแย้งทางค่านิยมและการจัดลำดับความสำคัญ แสดงออกถึงความซื่อสัตย์สุจริตอย่างสม่ำเสมอและบูรณาการได้อย่างสมดุลเหมาะสมระหว่างวัตถุประสงค์ส่วนบุคคล และวัตถุประสงค์ของกลุ่มเป็นอย่างดีที่ค้ำผู้อื่น มีภาวะผู้นำในการทำงานในกลุ่มต่าง ๆ ในครอบครัว และชุมชน

3.3.2) ด้านความรู้ มีองค์ความรู้ในสาขา / สาขาวิชาอย่างกว้างขวาง และเป็นระบบรู้หลักและทฤษฎีที่สัมพันธ์กัน ตระหนักในองค์ความรู้และทฤษฎีในสาขาวิชาการอื่นที่เกี่ยวข้องสำหรับผู้ที่เรียนในหลักสูตรวิชาชีพมีความคุ้นเคยกับพัฒนาการล่าสุดในระดับแนวหน้าของความรู้เฉพาะด้านในสาขา / สาขาวิชาที่ศึกษา รวมทั้งตระหนักถึงงานวิจัยในปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไข ปัญหาและการต่อยอดองค์ความรู้ในหลักสูตรที่เตรียมนักศึกษาเพื่อปฏิบัติงานวิชาชีพ นักศึกษาจะต้อง ตระหนักในธรรมเนียมปฏิบัติ กฎระเบียบ เทคนิค ข้อบังคับ รวมถึงวิธีการปรับปรุงให้ทันตามกาลเวลา เพื่อตอบสนองต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

3.3.3) ด้านทักษะทางปัญญา มีความสามารถในการทำวิจัย เข้าใจ และสามารถประเมิน ข้อมูล ค้นหา แนวคิด และหลักฐานใหม่ ๆ จากแหล่งข้อมูลที่กว้างขวาง และประยุกต์ข้อสรุปเพื่อแก้ไข ปัญหา และข้อโต้แย้งที่แตกต่างกันได้โดยไม่ต้องอาศัยคำแนะนำจากภายนอก

สามารถศึกษาปัญหาที่ค่อนข้างซับซ้อนและเสนอแนวทางใหม่ในการแก้ไขได้อย่างสร้างสรรค์ โดยคำนึงถึงองค์ความรู้ทางทฤษฎีที่เกี่ยวข้องประสบการณ์ภาคปฏิบัติและผลกระทบที่ตามมาจากการตัดสินใจสามารถประยุกต์ ทักษะและความเข้าใจอันถ่องแท้เหล่านี้ในเนื้อหาสาระทางวิชาการ และวิชาชีพซึ่งเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กับสาขา / สาขาวิชาที่เรียนสำหรับหลักสูตรวิชาชีพ นักศึกษาสามารถใช้กระบวนการปฏิบัติงานที่ทำอยู่เป็นประจำได้อย่างเหมาะสมและแยกแยะสถานการณ์ที่ต้องการการแก้ไขปัญหาคำยวนวัตกรรมใหม่ ๆ พร้อมกับนำเอาความรู้ความเข้าใจในภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติที่เกี่ยวข้องมาประยุกต์ใช้เพื่อสนองตอบต่อสถานการณ์เช่นนั้น

3.3.4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ มีส่วนช่วยและเอื้อ ต่อการแก้ปัญหาในกลุ่มได้อย่างสร้างสรรค์ไม่ว่าจะในฐานะผู้นำ หรือสมาชิกของกลุ่มสามารถแสดงออก ซึ่งภาวะผู้นำในกลุ่มที่มีสถานการณ์ไม่ชัดเจน และต้องการนวัตกรรมใหม่ ๆ ในการดำเนินการแสดงออก ซึ่งความคิดริเริ่มในการวิเคราะห์ปัญหาที่ต้องการความสนใจ และกล่าวถึงปัญหาดังกล่าวได้อย่างเหมาะสมบนพื้นฐานของตนเองและของกลุ่มมีความรับผิดชอบ ในการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง รวมทั้งวิชาชีพได้อย่างต่อเนื่อง

3.3.5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ เมื่อศึกษาปัญหาและข้อโต้แย้งแล้วสามารถระบุเทคนิคทางสถิติ หรือคณิตศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง และประยุกต์ใช้สร้างสรรค์ในการแปลความหมายและเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขสามารถ สื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพทั้งการพูดและการเขียน รู้จักเลือก และใช้รูปแบบของการนำเสนอที่เหมาะสม สำหรับปัญหาและกลุ่มผู้ฟังที่แตกต่างกันใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและเทคนิคการสื่อสารที่เหมาะสม เป็นประจำในการเก็บรวบรวมข้อมูล แปลความหมาย และสื่อสารข้อมูลข่าวสารและความคิด

3.4) ลักษณะของหลักสูตรในแต่ละคุณวุฒิ หลักสูตรระดับปริญญาตรี ต้องออกแบบมาเพื่อพัฒนา ความรู้ ความเข้าใจในสาขา / สาขาวิชาอย่างกว้าง ๆ เน้นให้รู้ลึกในบางส่วน ที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ การพัฒนาและผลการวิจัยล่าสุด นักศึกษาควรตระหนักถึงความรู้และทฤษฎี ในสาขาวิชาอื่นที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน ปริญญาตรีเป็นคุณวุฒิพื้นฐานสำหรับการเข้าสู่อาชีพในสาขา ต่าง ๆ ที่ใช้ทักษะความชำนาญสูง และการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นด้วย ดังนั้นหลักสูตรจะต้องพัฒนา ผู้เรียนทั้งความรู้ และทักษะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติในวิชาชีพ และพื้นฐานความรู้ภาคปฏิบัติและภาคทฤษฎี และการวิจัยที่จำเป็นต่อการศึกษาคำย

3.5) จำนวนหน่วยกิตในหลักสูตรและระยะเวลาในการศึกษาเป็นไปตาม ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร

3.6) การกำหนดชื่อคุณวุฒิ เป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การกำหนดชื่อปริญญา

3.7) การเทียบโอนความรู้ หรือประสบการณ์เป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องหลักเกณฑ์การเทียบโอนผลการเรียนระดับปริญญาเข้าสู่การศึกษาในระบบ และเรื่องข้อแนะนำเกี่ยวกับการปฏิบัติที่ดีในการเทียบโอนผลการเรียนระดับปริญญาเข้าสู่การศึกษาในระบบ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2562)

2.3.5 กรอบการเรียนรู้ 5 ด้าน (5 Domains of Learning)

2.3.5.1 ด้านคุณธรรม จริยธรรม

2.3.5.2 ด้านความรู้

2.3.5.3 ด้านทักษะทางปัญญา

2.3.5.4 ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

2.3.5.5 ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การส่งเสริมให้นักศึกษาระดับปริญญาตรี นำความรู้ด้านการประกันคุณภาพไปใช้ในการจัดกิจกรรมที่ดำเนินการ โดยนักศึกษาจากกิจกรรม ต่อไปนี้

- 1) กิจกรรมวิชาการที่ส่งเสริมคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์
- 2) กิจกรรมกีฬาหรือการส่งเสริมสุขภาพ
- 3) กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์หรือรักษาสีแกวเดล้อม
- 4) กิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรม
- 5) กิจกรรมส่งเสริมศิลปะและวัฒนธรรม

2.3.5 การเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา

การเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา หมายถึง การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่นักศึกษา พัฒนาขึ้น ในตนเองจากประสบการณ์ที่ได้รับระหว่างการศึกษาระดับอุดมศึกษา ครอบคลุมมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ กำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังให้บัณฑิตมี อย่างน้อย 5 ด้าน ดังนี้

2.3.5.1 ด้านคุณธรรม จริยธรรม (Ethics and Moral) หมายถึง การพัฒนานิสัยในการประพฤติอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม และด้วยความรับผิดชอบทั้งในส่วนตัวและส่วนรวมความสามารถในการปรับวิถีชีวิตในความขัดแย้งทางค่านิยม การพัฒนานิสัย และการปฏิบัติตนตามศีลธรรมทั้งในเรื่องส่วนตัวและสังคม

2.3.5.2 ด้านความรู้ (Knowledge) หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจ การนึกคิดและการนำเสนอข้อมูล การวิเคราะห์ และจำแนกข้อเท็จจริงในหลักการ ทฤษฎี ตลอดจนกระบวนการต่าง ๆ และสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้

2.3.5.3 ด้านทักษะทางปัญญา (Cognitive Skills) หมายถึง ความสามารถในการวิเคราะห์ สถานการณ์และใช้ความรู้ ความเข้าใจในแนวคิด หลักการ ทฤษฎี และกระบวนการต่าง ๆ ในการคิด วิเคราะห์ และการแก้ปัญหา เมื่อต้องเผชิญกับสถานการณ์ใหม่ ๆ ที่ไม่ได้คาดคิดมาก่อน

2.3.5.4 ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (Interpersonal Skills and Esponsibility) หมายถึง ความสามารถในการทำงานเป็นกลุ่ม การแสดงถึงภาวะผู้นำ ความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม ความสามารถในการวางแผนและรับผิดชอบ ในการเรียนรู้ของตนเอง

2.3.5.5 ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (Numerical Analysis, Communication and Information Technology Skills) หมายถึง ความสามารถในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข ความสามารถในการใช้เทคนิคทางคณิตศาสตร์และสถิติความสามารถ ในการสื่อสารทั้งการพูด การเขียน และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ นอกจากผลการเรียนรู้ทั้ง 5 ด้านนี้ บางสาขาวิชาต้องการทักษะทางกายภาพสูง เช่น การเดินร่า คนตรี การวาดภาพ การแกะสลัก พลศึกษา การแพทย์ และวิทยาศาสตร์การแพทย์ จึงต้องเพิ่มการเรียนรู้ทางด้านทักษะพิสัย (Domain of Psychomotor Skill)

2.3.6 มาตรฐานผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา

2.3.6.1 มาตรฐานผลการเรียนรู้ คือ ข้อกำหนดเฉพาะซึ่งเป็นผลที่มุ่งหวังให้ผู้เรียนพัฒนา ขึ้นจากการเรียนรู้ทั้ง 5 ด้าน ที่ได้รับการพัฒนาระหว่างการศึกษา จากการเรียนรู้และการเข้าร่วมในกิจกรรม ต่าง ๆ ที่สถาบันอุดมศึกษาจัดให้ทั้งในและนอกหลักสูตรและแสดงออกถึงความรู้ความเข้าใจและ ความสามารถจากการเรียนรู้เหล่านั้นได้อย่างเป็นที่เชื่อถือเมื่อเรียนจบในรายวิชาหรือหลักสูตรนั้นแล้ว

2.3.6.2 มาตรฐานผลการเรียนรู้ซึ่งมีอย่างน้อย 5 ด้าน ดังกล่าวข้างต้น เป็นมาตรฐาน ผลการเรียนรู้ของบัณฑิตทุกคนในทุกระดับคุณวุฒิ โดยแต่ละด้านจะมีระดับความซับซ้อนเพิ่มขึ้น เมื่อระดับคุณวุฒิสูงขึ้น ทักษะ และความรู้จะเป็นการสะสมจากระดับคุณวุฒิที่ต่ำกว่าสู่ระดับที่สูงขึ้น ดังนั้น มาตรฐานผลการเรียนรู้ของระดับคุณวุฒิใดคุณวุฒิหนึ่งจะรวมมาตรฐานผลการเรียนรู้ในสาขา / สาขาวิชาเดียวกันของระดับคุณวุฒิที่ต่ำกว่าด้วย

2.3.6.3 มาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม ใช้กับนักศึกษาทุกคน แม้ว่า บางสาขา / สาขาวิชานักศึกษาจำเป็นต้องพัฒนาเป็นการเฉพาะ เช่น จรรยาบรรณของแพทย์นักบัญชี และนักกฎหมาย เป็นต้น

2.3.6.4 มาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านความรู้ และด้านทักษะทางปัญญาจะเกี่ยวข้องกับ สาขา / สาขาวิชาที่เรียน ซึ่งต้องระบุรายละเอียดของความรู้และทักษะของสาขา / สาขาวิชาที่เหมาะสม กับระดับคุณวุฒิไว้ในรายละเอียดของหลักสูตร และรายละเอียดของรายวิชา

2.3.6.5 มาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ มุ่งหวังให้นักศึกษาทุกคนไม่ว่าจะเป็นระดับคุณวุฒิ และสาขา / สาขาวิชาใด ต้องบรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านเหล่านี้

2.3.6.6 มาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มุ่งหวังให้นักศึกษาทุกคนไม่ว่าจะเป็นระดับคุณวุฒิสถา / สาขาวิชาใด ต้องบรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านนี้ แต่สำหรับนักศึกษาที่เรียนในสาขา / สาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง โดยตรงกับมาตรฐานผลการเรียนรู้จะต้องเน้นให้มีความชำนาญมากกว่านักศึกษาสาขา / สาขาวิชาอื่น ๆ เช่น นักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศจะต้องมีความชำนาญและทักษะตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านความรู้และด้านทักษะทางปัญญาเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ

2.3.7 ระดับปริญญาตรี

ผู้สำเร็จการศึกษาระดับที่ 2 ปริญญาตรี โดยทั่วไปจะมีความรู้ความสามารถอย่างน้อย ต่อไปนี้

2.3.7.1 ความรู้ที่ครอบคลุม สอดคล้อง และเป็นระบบในสาขา / สาขาวิชาที่ศึกษา ตลอดจนความเข้าใจในทฤษฎีและหลักการที่เกี่ยวข้อง

2.3.7.2 ความสามารถที่จะตรวจสอบปัญหาที่ซับซ้อนและพัฒนาแนวทางในการแก้ปัญหา ได้อย่างสร้างสรรค์จากความเข้าใจที่ลึกซึ้งของตนเองและความรู้จากสาขาวิชาอื่นที่เกี่ยวข้อง โดยอาศัยคำแนะนำแต่เพียงเล็กน้อย

2.3.7.3 ความสามารถในการค้นหา การใช้เทคนิคทางคณิตศาสตร์ และสถิติที่เหมาะสม ในการวิเคราะห์ และแก้ปัญหาที่ซับซ้อน ตลอดจนการเลือกใช้กลไกที่เหมาะสมในการสื่อสารวิเคราะห์ ต่อผู้รับข้อมูลข่าวสารกลุ่มต่าง ๆ

2.3.7.4 ในกรณีของหลักสูตรวิชาชีพ สิ่งสำคัญ คือ ความรู้และทักษะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพในวิชาชีพนั้น ๆ

2.3.7.5 ในกรณีของหลักสูตรวิชาการที่ไม่มุ่งเน้นการปฏิบัติในวิชาชีพ สิ่งสำคัญ คือ ความรู้ความเข้าใจอย่างลึกซึ้งในผลงานวิจัยต่าง ๆ ในสาขา / สาขาวิชานั้น ความสามารถในการแปลความหมาย การวิเคราะห์ และประเมินความสำคัญของการวิจัยในการขยายองค์ความรู้ในสาขา / สาขาวิชา

2.3.8 คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์

2.3.8.1 มีความคิดริเริ่มในการแก้ไขปัญหา และข้อโต้แย้งทั้งในสถานการณ์ส่วนบุคคล และของกลุ่ม โดยการแสดงออกซึ่งภาวะผู้นำในการแสวงหาทางเลือกใหม่ที่เหมาะสม ไปปฏิบัติได้

2.3.8.2 สามารถประยุกต์ความเข้าใจอันถ่องแท้ในทฤษฎีและระเบียบวิธีการศึกษาค้นคว้า ในสาขาวิชาของตนเพื่อใช้ในการแก้ปัญหาและข้อโต้แย้งในสถานการณ์อื่น ๆ

2.3.8.3 สามารถพิจารณาแสวงหาและเสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหาทางวิชาการ หรือวิชาชีพ โดยยอมรับข้อจำกัดของธรรมชาติของความรู้ในสาขาวิชาของตน

2.3.8.4 มีส่วนร่วมในการติดตามพัฒนาการในศาสตร์ของตนให้ทันสมัย และเพิ่มพูนความรู้ และความเข้าใจของตนอยู่เสมอ

2.3.8.5 มีจริยธรรม และความรับผิดชอบสูงทั้งในบริบททางวิชาการในวิชาชีพและชุมชน อย่างสม่ำเสมอ

2.3.9 ปัจจัยสู่ความสำเร็จที่จำเป็นต่อการพัฒนามาตรฐานผลการเรียนรู้ในแต่ละด้าน

การเรียนรู้ของมาตรฐานผลการเรียนรู้แต่ละด้านเกิดขึ้นได้หลายวิธี ดังนั้น การบรรลุผลสำเร็จ ในมาตรฐานผลการเรียนรู้แต่ละด้านจะต่างกัน การสอนจะต้องใช้กลยุทธ์การสอนที่เหมาะสมกับ รูปแบบต่าง ๆ ของการเรียนรู้ รวมทั้งมีการประเมินประสิทธิผลของกลยุทธ์การสอนนั้น ๆ อย่างต่อเนื่อง ปัจจัยดังกล่าวจะเป็นส่วนสำคัญของการประกันคุณภาพภายในของสถาบันฯ เพื่อให้มั่นใจว่าปัจจัย สู่ความสำเร็จเหล่านี้เป็นที่เข้าใจของคณาจารย์ผู้เกี่ยวข้อง และนำไปใช้ในการเรียนการสอน

2.3.9.1 การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม การพัฒนาด้านนี้เกี่ยวข้องกับการผสมผสานความรู้ เกี่ยวกับพฤติกรรมที่เหมาะสมและปฏิบัติตนอย่างถูกต้องตามกาลเทศะ ทักษะคิด และวุฒิภาวะ ในการตัดสินใจ ยุทธศาสตร์ที่ใช้ในการพัฒนาจะรวมถึงการเป็นแบบอย่างที่ดี การวิเคราะห์และสะท้อน พฤติกรรมของตนเองและของผู้อื่นในสถานการณ์ต่าง ๆ กันอภิปรายเป็นกลุ่มในเรื่องความขัดแย้ง ทางความคิดอย่างง่าย ๆ และที่ซับซ้อนมากขึ้นจะช่วยให้นักศึกษาเห็นค่านิยมของตนเองได้ชัดเจนยิ่งขึ้น และเกิดความคิด โดยใช้หลักการทั่วไปว่า สิ่งที่คุณเชื่อควรเป็นแนวทางกำหนดพฤติกรรมของตนเองได้ หลักในการถ่ายทอดการเรียนรู้จะต้องมีการอภิปรายเกี่ยวกับสถานการณ์ที่เป็นไปได้ต่าง ๆ รวมถึง สถานการณ์ที่นักศึกษาจะต้องเผชิญในชีวิตภายนอกและในการทำงาน แม้ว่าผลการเรียนรู้ด้านนี้อาจ ถูกจัดเป็นรายวิชาใดวิชาหนึ่งโดยเฉพาะ แต่ควรใช้ทุกโอกาสในการเสริมการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ในทุกรายวิชาที่สอนรวมทั้งการจัดกิจกรรมเพื่อการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม

2.3.9.2 การแสวงหาความรู้ ปัจจัยสำคัญ คือ การจัดหาพร้อมอย่างกว้าง ๆ เกี่ยวกับการ จัดโครงสร้างและเนื้อหาสาระในการเรียนการสอนไว้ล่วงหน้า และเมื่อมีข้อมูลใหม่เพิ่มขึ้น ควรจะเชื่อมโยงกับเนื้อหาที่จัดไว้แล้ว และเชื่อมโยงกับความรู้เดิมของนักศึกษา เพื่อให้ง่ายต่อการทำ ความเข้าใจและนำมาใช้ การใช้เครื่องมือช่วยจำ และการทบทวนเนื้อหาที่สำคัญเป็นระยะ ๆ จะช่วย ให้มั่นใจได้ว่าข้อมูลนั้นจะอยู่ในความทรงจำได้ในระยะยาว

2.3.9.3 การพัฒนาทักษะทางปัญญา ปัจจัยสู่ความสำเร็จ คือ การพัฒนาความคิดรวบยอด รวมทั้งหลักการทางทฤษฎีและการฝึกปฏิบัติ การวิเคราะห์สถานการณ์ และแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เป็นลำดับขั้นตอนตามแผนที่วางไว้และต้องฝึกปฏิบัติในหลายสถานการณ์ รวมทั้งที่คล้ายคลึงกับ

สถานการณ์ที่คาดว่าจะได้ใช้ในอนาคตเพื่อช่วยในการถ่ายทอดความรู้และนำไปใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ตามความเหมาะสม การพัฒนาความสามารถในการกำหนดและใช้ทักษะทางปัญญาในการแก้ไขปัญหาใหม่ ๆ ที่ไม่เคยคิดมาก่อนจำเป็นต้องมีการทำงานในการแก้ปัญหาแบบปลายเปิดโดยให้ความช่วยเหลือในการจำแนกแยกแยะ และการประยุกต์ใช้ความรู้ความเข้าใจ เพื่อเป็นการพัฒนาความสามารถในการคิดและแก้ไขปัญหาได้อย่างสร้างสรรค์ นักศึกษาควรถูกฝึกให้สามารถสะท้อนกระบวนการคิดของตนเอง เมื่อพบกับงานใหม่ ๆ ที่ท้าทาย และสามารถพัฒนาการจัดการกลยุทธ์ในการคิดของตนเอง เมื่อต้องแก้ไขปัญหาในลักษณะต่าง ๆ

2.3.9.4 การพัฒนาทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ ปัจจัยสู่ความสำเร็จ คือ การมีโอกาสในการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มและได้รับข้อมูลป้อนกลับต่อผลการทำงานที่สร้างสรรค์ ข้อมูลป้อนกลับดังกล่าวจะมีประสิทธิภาพสูงสุดถ้านักศึกษาได้วิเคราะห์พฤติกรรมของตนเองในสภาพแวดล้อมที่เอื้อ และสามารถพัฒนาเป็นหลักในการแสดงพฤติกรรมของตนเอง การพัฒนาความสามารถและความรับผิดชอบสำหรับการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องจำเป็นต้องมอบหมายงานให้นักศึกษาที่จะพัฒนาและกระตุ้นความสามารถเหล่านั้นด้วยความมุ่งมั่นให้มีผลงานที่ก้าวหน้าขึ้นตามลำดับ

2.3.9.5 การพัฒนาทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ปัจจัยสู่ความสำเร็จ คือ การจัดการสอนที่มีการฝึกปฏิบัติเป็นลำดับขั้นตอนตามที่วางแผนไว้ พร้อมทั้งให้ข้อมูลย้อนกลับและคำแนะนำในการปรับปรุงทักษะที่จำเป็นทางด้านปริมาณอย่างง่าย ๆ แก่นักศึกษา เพื่อปรับปรุงทักษะที่จำเป็นทางคณิตศาสตร์อย่างง่าย ๆ และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร นักศึกษาที่เข้าเรียนในระดับอุดมศึกษาอาจมีความสามารถต่างกันในการใช้ทักษะด้านการวิเคราะห์เชิงตัวเลขและการสื่อสาร ซึ่งบางคนต้องได้รับการสอนเป็นพิเศษ ทั้งนี้อาจทำได้โดยการสอนโดยตรงร่วมกับการฝึกปฏิบัติ และควรให้ความช่วยเหลือในการพัฒนาทักษะเหล่านี้ตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวังซึ่งสูงขึ้นไปตามลำดับพัฒนาประเทศ

สรุปได้ว่า กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา (TQE) 5 ด้าน หมายถึง กรอบที่แสดงระบบคุณวุฒิการศึกษาาระดับอุดมศึกษาของประเทศ ซึ่งประกอบด้วย ระดับคุณวุฒิ การแบ่งสายวิชา มาตรฐานปริมาณการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเวลาที่ต้องใช้การเปิดโอกาสให้เทียบโอนผลการเรียนรู้จากประสบการณ์ ซึ่งเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ให้บรรลุคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ ได้แก่

1. คุณธรรมจริยธรรม หมายถึง พฤติกรรมทางด้านคุณธรรม และจริยธรรม เช่น เสียสละ มีความรับผิดชอบ มีวินัย ซื่อสัตย์สุจริต เข้าใจผู้อื่น เป็นแบบอย่างที่ดี และเข้าใจโลก เป็นต้น
2. ความรู้ หมายถึง มีความเข้าใจเกี่ยวกับความรู้ในสาขาวิชา การพัฒนาการของความรู้ ตลอดจนจนกระทั่งถึงการแก้ปัญหาและการต่อยอดองค์ความรู้

3. ทักษะทางปัญญา หมายถึง ทำความเข้าใจ ประเมินข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ที่หลากหลาย การค้นหาข้อเท็จจริง และใช้ข้อมูลที่ได้ในการแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง

4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ หมายถึง การแสดงออก ซึ่งภาวะผู้นำในสถานการณ์ที่ไม่ชัดเจน และต้องใช้นวัตกรรมใหม่ ๆ ในการแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่ม ในการวิเคราะห์ปัญหาได้อย่างเหมาะสมบนพื้นฐานของตนเองและของกลุ่ม

5. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้ IT หมายถึง ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประมวลผล แปลความหมาย และนำเสนอข้อมูลข่าวสารอย่างสม่าเสมอ สามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งในการพูด การเขียน

2.4 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษา

ผู้วิจัย ได้ศึกษาคำว่า “การจัดการศึกษา” ได้มีหน่วยงานและนักวิชาการ ได้ให้ความหมายไว้หลาย ลักษณะ โดยมีผู้ศึกษาค้นคว้าไว้พอที่จะยกมากล่าวพอสังเขป ดังนี้

วิจิตร ศรีสอาน และคณะ (2523) ได้กล่าวถึง การจัดการศึกษาไว้ว่า มีขอบเขตกว้างขวางมาก จากการวิจัยค้นคว้าเกี่ยวกับภารกิจของการจัดการศึกษาอย่างกว้างขวางของสหรัฐอเมริกาได้ทำให้เกิด แนวทางจำแนกภารกิจของการจัดการศึกษาออกเป็น 3 แนว กล่าวคือ

1. จำแนกภารกิจตามลักษณะและขอบข่ายของงาน จำแนกตามความรับผิดชอบได้เป็น 4 ภารกิจหลัก คือ

1.1 ความสัมพันธ์กับชุมชน

1.2 ปรับปรุงส่งเสริมโอกาสทางการศึกษา

1.3 การสรรหาและพัฒนาบุคลากร

1.4 การจัดหาและดูแลเรื่องการเงิน อาคารสถานที่ และอุปกรณ์

กมล สุกประเสริฐ (2527) ได้ยกตัวอย่างการบริหารการศึกษาในพลริต้า ออกเป็น 8 ประการ คือ

1. กำหนดวิสัยทัศน์ของโรงเรียน

2. กำหนดภาระหน้าที่ของโรงเรียน

3. กำหนดงานหลักของการพัฒนาในด้านต่างๆ

4. กำหนดเป้าหมายหรือมาตรฐาน

5. กำหนดแผนยุทธศาสตร์

6. ลงมือทำตามแผนที่วางไว้

7. ประเมินผลการปฏิบัติงานเพื่อศึกษาปรับปรุงให้ได้ตามเป้าหมาย

8. ทำรายงานเสนอให้สาธารณชน

สุรวิช ศรีวิช (2532) ให้ความหมายของการจัดการศึกษาไว้ว่า การศึกษา หมายถึง การจัดการธุรกิจทางการศึกษาที่จะต้องใช้งบจ่ายต่าง ๆ จำนวนมาก หากการจัดการที่ดีแล้วจะประหยัดกำลังคน เงิน วัสดุ อุปกรณ์ และเวลาได้อีกมาก โรงเรียนจัดเป็นองค์กรในการจัดการศึกษา จึงจำเป็นต้องมีกระบวนการจัดการอย่างเป็นระบบที่ดีพอ

สกล บุรารักษ์ (2543) กล่าวว่า การจัดการศึกษา คือ การพัฒนาบุคคลในด้านสติปัญญาจิตใจ ร่างกาย และสังคม อย่างสมดุลและกลมกลืน อีกทั้งเสริมสร้างคุณลักษณะและปลูกฝังค่านิยมที่ดี ให้เป็นคนที่คิดเป็นทำเป็นทำงานอย่างเป็นระบบรู้จักรักษาและเสริมสร้างสุขภาพอนามัยของตนเอง และชุมชน เข้าใจสภาพการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสิ่งแวดล้อม เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม สามารถเกื้อหนุนการพัฒนาประเทศได้อย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทุก ๆ ด้าน

พิริยะ ตระกูลสว่าง และคณะ (2555) ได้เสนอว่า ทักษะสมรรถภาพของครู คือ การทำงานเป็นคณะได้ดี เพราะเป็นสมรรถภาพที่สำคัญของครูที่จะทำงานได้ประสบผลสำเร็จ ครูที่มีสมรรถภาพดี มีแนวโน้มที่จะเป็นครูที่มีมาตรฐานทางวิชาชีพครูสูงตามไปด้วย

สรุปว่า การจัดการศึกษา หมายถึง กระบวนการเรียนรู้ และกระบวนการเรียนรู้นั้น เกิดกับบุคคล และสังคม ถ้าเรารู้ว่าคนเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ดังนั้นการเรียนรู้ ก็คือ การเรียนรู้ของคนในสังคมนั้นเอง การเรียนรู้ทำได้หลายวิธีมีได้หลายรูปแบบการเรียนรู้ คือ การสร้างสรรค์ที่จรโลงความก้าวหน้า เพื่อความก้าวหน้าและการเรียนรู้ คือ การสร้างองค์ความรู้ ดังนั้นการเรียนรู้ที่เน้นและให้ความสำคัญกับการสร้างสรรค์มาก หมายความว่า การเรียนรู้นั้นเราสามารถสร้างองค์ความรู้ได้จากทุกสิ่งทุกอย่าง จึงทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์ขึ้น

2.5 บริบททั่วไปของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

2.5.1 ประวัติการก่อตั้งมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ที่ตั้งของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เลขที่ 80 ถนน นครสวรรค์ ตำบลตลาด อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม รหัสไปรษณีย์ 44000 โทรศัพท์ โทร. 0 - 4372 - 2118-9 โทรสาร 0 - 4372 - 2117 โคมเพจ <http://www.rmu.ac.th> มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม มีพื้นที่ 454 ไร่ มีอาคาร 57 หลัง และมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ศูนย์หนองโน ตั้งอยู่ที่บ้านหนองโน หมู่ 1, หมู่ 5 และบ้านกุดแคน หมู่ 6 ตำบลหนองโน (โคกก่อ) อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม มีพื้นที่ 1,050 ไร่ 3 งาน 32 ตารางวา เป็นที่ตั้งของคณะเทคโนโลยีการเกษตร และ โครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ตามแนวพระราชดำริ

พ.ศ. 2468 ตั้งเป็น “โรงเรียนประถมกสิกรรม” ขึ้นที่บริเวณวิทยาลัยเทคนิคมหาสารคาม ในปัจจุบัน

พ.ศ. 2470 ได้ย้ายไปตั้งที่โคกอีด้อย อยู่ห่างจากตั้งเมืองมหาสารคามไปทางทิศตะวันตก ประมาณ 4 กิโลเมตร ซึ่งเป็นที่ตั้งของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามในปัจจุบัน

พ.ศ. 2473 เปลี่ยนฐานะเป็นโรงเรียนประถมวิสามัญและฝึกหัดครูกสิกรรมชั้นต่ำ

พ.ศ. 2474 ได้ยุบเลิกแผนแผนกฝึกหัดครูกสิกรรมชั้นต่ำเหลืออยู่เฉพาะโรงเรียนประถมวิสามัญ

พ.ศ. 2481 ยกฐานะเป็นโรงเรียนประกาศนียบัตรจังหวัด

พ.ศ. 2498 เปลี่ยนฐานะเป็นโรงเรียนฝึกหัดครู

พ.ศ. 2505 (1 พฤษภาคม) ได้ยกฐานะเป็นวิทยาลัยครูมหาสารคาม

พ.ศ. 2519 จัดระบบงานใหม่ตามพระราชบัญญัติวิทยาลัยครู และ พ.ศ. 2518 มีผลให้วิทยาลัยครูมหาสารคาม เป็นสถาบันอุดมศึกษา

พ.ศ. 2535 (14 กุมภาพันธ์) วิทยาลัยครูทุกแห่งได้รับพระราชทานนามว่า “สถาบันราชภัฏ” แปลว่า “คนของพระราชอา” ใช้ ชื่อภาษาอังกฤษว่า “Rajabhat Institute” และต่อท้ายด้วยชื่อเดิมหรือชื่อจังหวัด

พ.ศ. 2538 (25 มกราคม) ยกฐานะเป็นสถาบันราชภัฏมหาสารคาม และดำเนินงานตามพระราชบัญญัติสถาบันราชภัฏ พ.ศ. 2538 และวันที่ 6 มีนาคม พ.ศ. 2538 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าพระราชทานพระราชลัญจกรประจำพระองค์ ให้เป็นตราสัญลักษณ์ประจำสถาบันราชภัฏ

พ.ศ. 2547 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547 ซึ่งส่งผลให้สถาบันราชภัฏมหาสารคาม เปลี่ยนสถานะเป็นมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ตั้งแต่วันที่ 15 มิถุนายน 2547 จนถึงปัจจุบัน

2.5.2 วิสัยทัศน์มหาวิทยาลัย

ปณิธาน วิชาการเป็นเลิศ ประเสริฐคุณธรรม นำชุมชนพัฒนา

ปรัชญา พัฒนาบัณฑิตให้มีความรู้ คู่คุณธรรม นำชุมชนพัฒนาให้มีความเข้มแข็งอย่างยั่งยืน

2.5.3 วิสัยทัศน์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เป็นสถาบันอุดมศึกษาที่มีคุณภาพมาตรฐานผลิตบัณฑิตให้มีความรู้ คู่คุณธรรม นำชุมชนพัฒนาให้เข้มแข็งอย่างยั่งยืนตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

2.5.4 พันธกิจ

2.5.4.1 ผลิตบัณฑิตให้มีความรู้คู่คุณธรรมและส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต

2.5.4.2 ดำเนินการวิจัยและสร้างองค์ความรู้ที่เหมาะสมต่อการพัฒนาท้องถิ่นและสังคม

2.5.4.3 ให้บริการทางวิชาการแก่สังคม

2.5.4.4 เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในคุณค่า ความสำคัญ และความภูมิใจในวัฒนธรรมของท้องถิ่น ทรัพยากร และสิ่งแวดล้อมของชาติ

2.5.4.5 ผลิตและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง

2.5.4.6 ศึกษาและแสวงหาแนวทางพัฒนาเทคโนโลยีพื้นบ้านและเทคโนโลยีสมัยใหม่ให้เหมาะสมกับการประกอบอาชีพ และการดำรงชีวิตของคนในท้องถิ่น

2.5.4.7 ประสานความร่วมมือ และช่วยเหลือเกื้อกูลกันระหว่างมหาวิทยาลัย ชุมชน องค์กรปกครองท้องถิ่น และองค์กรอื่นทั้งในประเทศและต่างประเทศ

2.5.4.8 จัดระบบบริหารจัดการที่ดีมีคุณภาพมาตรฐาน

2.5.5 ค่านิยม

สร้างสังคมการเรียนรู้ เชิดชูคุณธรรม นำอย่างมีวิสัยทัศน์ เน้นผลลัพธ์ที่มีคุณค่า

2.5.6 โครงสร้างมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จัดการบริหารงานตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2548 มีสภาพระจํามหาวิทยาลัย ทำหน้าที่กำกับดูแลให้มหาวิทยาลัยฯ ปฏิบัติตามนโยบาย และแผนพัฒนามหาวิทยาลัยฯ วางระเบียบ และออกข้อบังคับของมหาวิทยาลัยฯ อนุมัติหลักสูตรการศึกษา และการเปิดสอน อนุมัติการให้ปริญญา อนุปริญญา ประกาศนียบัตร โดยมีคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยฯ ทำหน้าที่ดำเนินการควบคุม และปฏิบัติตามที่ คณะกรรมการสภา ประจํามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำหนดการดำเนินงานงาน ได้แบ่งงานออกเป็น 5 กอง 9 คณะ 7 สำนัก โดยแบ่งออกเป็น 3 หน่วย ดังนี้

2.5.6.1 หน่วยงานบริหารสำนักงานอธิการบดี

- 1) กองกลาง
- 2) กองคลัง
- 3) กองนโยบายและแผน
- 4) กองบริหารงานบุคคล
- 5) กองพัฒนานักศึกษา

2.5.6.2 หน่วยงานด้านวิชาการ

- 1) คณะครุศาสตร์
- 2) คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
- 3) คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
- 4) คณะวิทยาการจัดการ
- 5) คณะเทคโนโลยีการเกษตร
- 6) คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ
- 7) คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
- 8) คณะนิติศาสตร์
- 9) คณะวิศวกรรมศาสตร์
- 10) บัณฑิตวิทยาลัย

2.5.6.3 หน่วยงานสนับสนุนและบริการ

- 1) สถาบันวิจัยและพัฒนา
- 2) สำนักศิลปะและวัฒนธรรม
- 3) สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
- 4) สำนักมาตรฐานและประกันคุณภาพ
- 5) สำนักพิเศษสัมพันธ์และการจัดการศึกษานานาชาติ
- 6) สำนักบริการวิชาการ

2.5.6.4 ตราประจำมหาวิทยาลัย

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า พระราชทานพระราชลัญจกรประจำพระองค์รัชกาลที่ 9 ให้เป็นตราสัญลักษณ์ ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม มีลักษณะเป็นรูปไข่วงใน คือ พระราชลัญจกรประจำพระองค์รัชกาลที่ 9 เป็นรูปพระที่นั่งอัฐทิศ ประกอบด้วยจักรกลางวงจักรมีอักษรเป็น อู หือเลข 9 รอบวงจักร มีรัศมีเปล่งออกโดยรอบ เหนือจักรเป็นรูปเศวตฉัตรเจ็ดชั้น ฉัตรตั้งอยู่บนพระที่นั่งอัฐทิศ แปลความหมายว่า มีพระบรมเดชานุภาพในแผ่นดินวงนอก เป็นชื่อมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ภาษาไทย และภาษาอังกฤษ (มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

2.5.7 สีประจำมหาวิทยาลัย

สีประจำสถาบัน สีเขียว - แดง

2.5.8 หลักสูตรที่เปิดสอน

ปัจจุบันมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เปิดสอนในระดับอนุปริญญา ปริญญาตรี ประกาศนียบัตรบัณฑิต ปริญญาโท และปริญญาเอก มีทั้งหลักสูตรทั่วไป และหลักสูตรภาคสมทบ ประกอบด้วย คณะทั้งหมด 9 คณะ และ 1 โรงเรียน ได้แก่

- 2.5.8.1 คณะครุศาสตร์ สี่ประจำคณะ คือ สี่ฟ้า
- 2.5.8.2 คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สี่ประจำคณะ คือ สี่เหลือง
- 2.5.8.3 คณะวิทยาการจัดการ สี่ประจำคณะ คือ สี่แสด
- 2.5.8.4 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สี่ประจำคณะ คือ สี่ม่วง
- 2.5.8.5 คณะเทคโนโลยีการเกษตร สี่ประจำคณะ คือ สี่เขียว
- 2.5.8.6 คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ สี่ประจำคณะ คือ สี่น้ำเงิน
- 2.5.8.7 คณะนิติศาสตร์สี่ประจำคณะ คือ สี่ชมพู
- 2.5.8.8 คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ สี่ประจำคณะ คือ สี่แดง
- 2.5.8.9 คณะวิศวกรรมศาสตร์ สี่ประจำคณะ คือ สี่น้ำตาล
- 2.5.8.10 บัณฑิตวิทยาลัย
- 2.5.8.11 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม สี่ประจำโรงเรียน คือ สี่เขียว - แดง

2.5.9 มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม หมายถึง มหาวิทยาลัยของรัฐบาลแห่งหนึ่งในจังหวัดมหาสารคาม ตั้งอยู่เลขที่ 80 ถนน นครสวรรค์ ตำบลตลาด อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สมัคร ภูมิเขต (2551, น. 71) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของนิสิตระดับปริญญาตรี ที่มีต่อการเข้าร่วมกิจกรรมตามหลักสูตรการศึกษาของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า นิสิตที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรมโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติอาจเป็นเพราะว่า นิสิตชาย และนิสิตหญิง มีความแตกต่างกัน โดยพื้นฐานทางกายภาพและสภาวะทางอารมณ์อยู่แล้ว และรวมทั้งวัยของนิสิตที่กำลังอยู่ในวัยรุ่นเต็มตัวมีความเป็นตัวของตัวเองสูง จึงอาจส่งผลต่อการเข้าถึงประโยชน์ที่แท้จริงของกิจกรรมที่เข้าร่วมได้แตกต่างกัน และพบว่า นิสิตที่ศึกษาในชั้นปีต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรม โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยในด้านของมนุษยสัมพันธ์และการอยู่ร่วมกัน นิสิตมีความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านการเสริมสร้างความรู้และวิชาการ ด้านชุมชน และสังคม ด้านนันทนาการ และด้านการจัดกิจกรรม นิสิตมีความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งอาจเป็นเพราะว่า มีพื้นฐาน

ทางความรู้และประสบการณ์จากการเข้าร่วมกิจกรรมของนิสิต อาจมีความเหลื่อมล้ำกันในด้านความรู้ มากน้อยในการเข้าร่วมกิจกรรม เช่น นิสิตชั้นปีที่ 1 หรือ 2 อาจเคยเข้าร่วมกิจกรรมเพียงบางกิจกรรม หรือบางกลุ่มเท่านั้น ส่วนนิสิตในชั้นปีที่ 3 หรือ 4 อาจจะเข้าร่วมกิจกรรมครบทุกกิจกรรมตามข้อบังคับแล้ว หรืออาจจะเข้าร่วมกิจกรรมมากกว่าที่กำหนดไว้ จึงทำให้นักศึกษามีทักษะความรู้และประสบการณ์มากกว่า รุ่นน้องทำให้สามารถซึมซับผลจากกิจกรรมและได้รับประโยชน์จากกิจกรรมมากกว่า เป็นต้น จึงอาจส่งผลต่อระดับความพึงพอใจที่มีความแตกต่างกัน อย่างไรก็ตามมีงานวิจัยที่พบว่า องค์ความรู้ และประสบการณ์ของนักศึกษาต่างชั้นปี จะไม่ส่งผลต่อตัวนักศึกษามีพฤติกรรมในการเข้าร่วมกิจกรรม แตกต่างกัน

สหสวรรค์ ผลอรอด (2551, น. 80 - 81) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัย เซนต์จอห์นต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา พบว่า นักศึกษาชาย และหญิง มีความคิดเห็นต่อการเข้าร่วม กิจกรรมนักศึกษา โดยรวมและในแต่ละด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งอาจเป็นเพราะว่า กิจกรรมที่จัดขึ้นไม่มีการจำกัดเพศและสอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษา ทั้งชาย และหญิง โดยจะเห็นว่านักศึกษาชายและหญิงต่างก็เห็นความสำคัญของกิจกรรมนักศึกษา กิจกรรมต่าง ๆ ดังกล่าวทำให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้โดยการลงมือปฏิบัติซึ่งกระบวนการนี้ทำให้นักศึกษา มีประสบการณ์ได้พัฒนาศักยภาพหลาย ๆ ด้านก่อให้เกิดทักษะความรู้และประสบการณ์แก่นักศึกษา พัฒนาบุคลิกภาพ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ กิจกรรมนักศึกษาที่นักศึกษาได้มีส่วนร่วมทำให้นักศึกษา ได้ผ่อนคลายความตึงเครียดจากการศึกษาในห้องเรียนและทำให้นักศึกษาได้เปลี่ยนบรรยากาศและ อิริยาบถจึงทำให้นักศึกษาทั้งชายและหญิงมีความคิดเห็นกับการเข้าร่วมกิจกรรมไม่แตกต่างกัน และพบว่า นักศึกษาที่ศึกษาในคณะวิชาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา ด้านวิชาการ ด้านศิลปวัฒนธรรม ด้านบำเพ็ญประโยชน์ และโดยรวมแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ที่ตั้งไว้ อาจเนื่องมาจากลักษณะการเรียนและกิจกรรม ซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะของแต่ละคณะวิชาที่มีอิทธิพล ต่อการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษา นอกจากนี้อาจเป็นเพราะความแตกต่างของความต้องการเข้าร่วม กิจกรรมนักศึกษาที่เกิดจากบุคลิกภาพและความสนใจที่แตกต่างกันของกลุ่มนักศึกษา

สาธิต ปัญญาอาริยะกุล (2553 น. 59 - 60) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของผู้นำนักศึกษา ต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารกิจกรรมนักศึกษาของมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ โดยมี วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงความคิดเห็นของผู้นำนักศึกษาของมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ถึงเรื่องการใช้ หลักธรรมาภิบาลในการบริหารกิจกรรมนักศึกษา ผู้วิจัยใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม จากตัวอย่าง จำนวน 245 คน ของกลุ่มผู้นำนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ซึ่งแบ่งออกเป็นคณะกรรมการ สม โมนสรนักศึกษา จำนวน 4 คน คณะกรรมการนักศึกษาประจำคณะ จำนวน 43 คน และคณะกรรมการ ชมรม / กลุ่ม จำนวน 198 คน โดยใช้ค่าสถิติ t - test และค่าสถิติ F - test ในการทดสอบสมมติฐาน

จากการวิจัย พบว่า ผู้นำนักศึกษาของมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารกิจกรรมนักศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ในองค์ประกอบทั้ง 10 ด้าน ระดับความคิดเห็นของผู้นำนักศึกษาที่มีระดับความเห็นเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความ โปร่งใส ซึ่งมหาวิทยาลัยฯ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องก็ควรที่จะธำรงรักษา และพัฒนาการบริหารกิจกรรมนักศึกษาในด้านความ โปร่งใสให้ดียิ่งขึ้น การหามาตรการกลยุทธ์ และวิธีการต่าง ๆ ในการจัดกิจกรรมให้ผู้นำนักศึกษาและนักศึกษาเองเป็นผู้มีคุณธรรมสำนึก รู้รักในความซื่อสัตย์สุจริต ทำการบริหารกิจกรรมนักศึกษาอย่างเปิดเผย ตรงไปตรงมา เพื่อสร้างรากฐานที่ดีให้กับผู้นำนักศึกษาต่อไปตามปณิธานและเป้าหมายในการพัฒนากิจกรรมนักศึกษาต่อไป สำหรับในด้านที่ผู้นำนักศึกษามีระดับความคิดเห็นเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านความเสมอภาคซึ่งแสดงให้เห็นมหาวิทยาลัยฯ และสำนักกิจการนักศึกษาในส่วนที่รับผิดชอบดูแลกิจกรรมนักศึกษา ควรเร่งพัฒนาปรับปรุงงานระบบงานในการบริหาร โดยการพัฒนาวิชาการในงานบริหารกิจกรรมนักศึกษา โดยการใช้ศาสตร์หลาย ๆ แขนงที่เกี่ยวข้องเข้ามาบูรณาการด้วยกัน และการพัฒนาระบบการค้นคว้าวิจัยในสายงานกิจการนักศึกษา เพื่อจะเป็นข้อมูลสนับสนุนในงานกิจกรรมนักศึกษาต่อไป อีกทั้งควรเน้นการพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้มีความรู้ในงานกิจกรรมนักศึกษา มีวิสัยทัศน์รอบรู้ในด้านต่าง ๆ ควบคู่กันไป อีกทั้งผู้บริหารบุคคลและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการกิจกรรมนักศึกษาจะต้องเป็นต้นแบบในเรื่องความรู้รักสามัคคี ไม่มีการแบ่งแยกเป็นฝักเป็นฝ่าย หรือต่างคนต่างทำกันต้องสามารถเชื่อมประสานงานกิจกรรมกับผู้ร่วมกิจกรรม หรือผู้นำนักศึกษาให้เห็นคุณค่าของการมีส่วนร่วมในความภาคภูมิใจในมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ สืบต่อไป

ศศิรัศมี เสือเมือง และคณะ (2555, น. 31) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตต์ การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบการจัดกิจกรรมของนักศึกษาและเพื่อพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตต์ โดยใช้วิธีการสนทนากลุ่ม การสัมภาษณ์ การวิเคราะห์เนื้อหา และการพิจารณาตัดสินจากผู้เชี่ยวชาญที่ได้จากผู้เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมของนักศึกษา จำนวน 39 คน คือ ผู้นำและอาจารย์ที่ปรึกษาองค์กรกิจกรรมนักศึกษา ผู้บริหารงานกิจการนักศึกษาระดับคณะและผู้ทรงคุณวุฒิด้านงานกิจการนักศึกษา ผลการวิจัย พบว่า การจัดกิจกรรมของนักศึกษามีรูปแบบที่คล้ายกัน ซึ่งแต่ละองค์การกิจกรรมมีการกระจายกิจกรรมตลอดทั้งปี แต่มีความถี่ของการจัดกิจกรรมแตกต่างกันในแต่ละช่วงเดือน และรูปแบบกิจกรรมที่ไม่มีความหลากหลาย โดยเน้นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับประเพณีศิลปวัฒนธรรมน้อยที่สุด คือ ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมส่วนการพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมของนักศึกษา มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

- 1) ควรจัดกิจกรรมที่มุ่งส่งเสริมการแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม / ท้องถิ่น การเตรียมความพร้อมสู่การเป็นประชาคมอาเซียน ส่งเสริมให้นักศึกษา มีจิตสาธารณะ และสอดคล้องกับความต้องการ

ของนักศึกษา 2) ควรมีระบบกลไกการบริหารงานกิจกรรมนักศึกษาโดยกำหนดให้เป็นภาระงานของอาจารย์ที่ปรึกษา พร้อมทั้งจัดหาเงินงบประมาณและทรัพยากรสนับสนุนกิจกรรมจากเอกชน และจัดทำคู่มือการจัดกิจกรรมนักศึกษา 3) มีการประเมินผลและรายงานผลการประเมินให้ผู้บริหาร อาจารย์ นักศึกษาทราบทุกครั้งนำผลการประเมินมาใช้ประโยชน์ปรับปรุงแก้ไขเพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมครั้งต่อไปให้มีประสิทธิภาพมาก

ศุภลักษณ์ ร่วมจิตร (2556, น. 59 - 60) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านกิจกรรมวิชาการ ด้านกิจกรรมกีฬา ด้านกิจกรรมพัฒนาสังคมและบำเพ็ญประโยชน์ ด้านกิจกรรมศิลปวัฒนธรรม และด้านกิจกรรมนักศึกษาสัมพันธ์ จำแนกตามเพศ ชั้นปี และคณะที่ศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยนี้ ประกอบด้วย นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ระดับปริญญาตรี ภาคปกติ ปีการศึกษา 2554 รวมทั้งสิ้น 374 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 45 ข้อ มีความเชื่อมั่น เท่ากับ .93 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความ เบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว และการทดสอบความ แตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีของ LSD ผลการวิจัย พบว่า 1) นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เห็นด้วยกับการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา โดยรวมและในแต่ละด้าน อยู่ในระดับมาก 2) นักศึกษาชายและหญิง มีความคิดเห็นต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา โดยรวม และรายด้านแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 3) นักศึกษาที่ศึกษาในชั้นปีที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 4) นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในคณะที่ต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเข้าร่วม กิจกรรมนักศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

รัชฎาพร เกตานนท์ (2558) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาพัฒนศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ผลการวิจัย พบว่า ผลการประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาพัฒนศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร พบว่า มีสภาพที่เป็นอยู่อยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.70$) และสภาพที่ควรจะเป็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.79$) และค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น (PNI Modified) เท่ากับ .16 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านทักษะทางปัญญามีดัชนีลำดับ ความสำคัญของความต้องการจำเป็นสูงที่สุดเป็นลำดับแรก (.35) รองลงมา เป็นด้านความรู้ (.33) และด้านการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และเทคโนโลยี เป็นลำดับที่ 3 (.31) ผลการประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนา

คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์เฉพาะด้านของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาพัฒนศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร พบว่า มีสภาพที่เป็นอยู่ อยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.60$) และสภาพที่ควรจะเป็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.77$) และค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น (PNI Modified) เท่ากับ .32 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และเทคโนโลยีมีดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นสูงที่สุดเป็นลำดับแรก (.40) รองลงมา เป็นด้านทักษะทางปัญญา (.34) และด้านความรู้ เป็นลำดับที่ 3 (.30)

อัจตรา ประเสริฐสิน (2558, น. 30 - 37) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า 1) ตัวบ่งชี้ 18 ตัวของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ เป็นคุณลักษณะที่เหมาะสมกับวัฒนธรรมของประเทศ แต่ควรมีการปรับเพิ่มในบางประการ และควรมีแนวทางคู่มือการดำเนินการให้กับครูและนักเรียนชัดเจนมากขึ้น 2) ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ 3 ลำดับแรก ได้แก่ ด้านใฝ่เรียนรู้ มีความต้องการจำเป็นมากที่สุด (PNI Modified = 0.292) รองลงมา คือ ด้านอยู่อย่างพอเพียง (PNI Modified = 0.261) และด้านมุ่งมั่นในการทำงาน (PNI Modified = 0.253) 3) โมเดลการวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ $2 = 113.44$, $df = 94$, $p = 0.084$ การวิเคราะห์ห่อองค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่หนึ่ง 18 ตัวแปรย่อย มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานตั้งแต่ 0.578 - 0.998 มีค่าความเที่ยงอยู่ในช่วง 0.403 - 1.000 ผลการวิเคราะห์ห่อองค์ประกอบที่สอง องค์ประกอบที่ 8 มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานอยู่ในช่วง 0.586 - 0.945 และ 4) การพัฒนารูปแบบและคู่มือการวัด ควรเพิ่มเติมในเรื่องของคุณลักษณะสำคัญให้สอดคล้องกับศตวรรษที่ 21

เพ็ญสินี กิจคำ (2559) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของนิสิตหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ ผลการวิจัย พบว่า สภาพที่เป็นอยู่ของคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของนิสิตในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด และด้านความรู้ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด 2) สภาพที่ควรจะเป็นของคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของนิสิตในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด 3) สำหรับค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น (PNI Modified) ในการพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของนิสิตในภาพรวมมีค่าเท่ากับ .39 โดยด้านความรู้และด้านการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มีดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นสูงที่สุดเป็นลำดับแรก (.50) รองลงมา เป็นด้านทักษะทางปัญญา (.40) และการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม (.28)

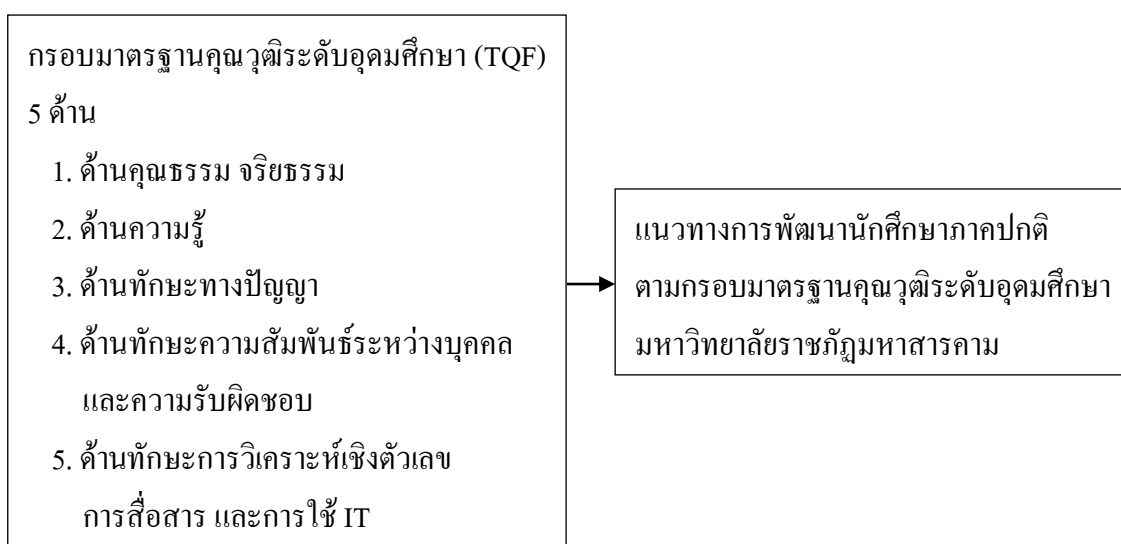
อภิรักษ์ จิตรกร (2559) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์และคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศิลปากร ผลการวิจัย พบว่า 1) ผลการประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์สภาพที่เป็นอยู่อยู่ในระดับมาก และสภาพที่คาดหวังอยู่ในระดับมากที่สุด 2) ค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในการพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์เท่ากับ .23 ซึ่งด้านการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มีดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นสูงที่สุดเป็นลำดับแรก (.35) 3) ผลการประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์เฉพาะด้าน พบว่า มีสภาพที่เป็นอยู่ อยู่ในระดับมาก และสภาพที่คาดหวังอยู่ในระดับมากที่สุด และ 4) ค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในการพัฒนาคุณลักษณะเฉพาะด้านอันพึงประสงค์เท่ากับ .25 ซึ่งด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมีดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นสูงที่สุดเป็นลำดับแรก (.40)

2.7 กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัย ได้นำกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา (TQF) ทั้ง 5 ด้าน มากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการทำวิจัยในครั้งนี้

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพที่ 2.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) มุ่งที่จะศึกษาแนวทางการพัฒนานักศึกษาตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผู้วิจัย ได้วางขั้นตอนการวิจัย ดังนี้

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร คือ ประชากร คือ อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ทั้ง 9 คณะ จำนวน 566 คน ประกอบด้วย

3.1.1.1 คณะครุศาสตร์	จำนวน 116 คน
3.1.1.2 คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	จำนวน 114 คน
3.1.1.3 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	จำนวน 117 คน
3.1.1.4 คณะวิทยาการจัดการ	จำนวน 71 คน
3.1.1.5 คณะเทคโนโลยีการเกษตร	จำนวน 43 คน
3.1.1.6 คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ	จำนวน 13 คน
3.1.1.7 คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์	จำนวน 25 คน
3.1.1.8 คณะนิติศาสตร์	จำนวน 38 คน
3.1.1.9 คณะวิศวกรรมศาสตร์	จำนวน 29 คน
3.1.1.10 รวมทั้งหมด 566 คน (กองบริหารงานบุคคล มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม,	

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จำนวน 233 คน ได้มาโดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรของ (Yamane, 1973, p. 727) ดังนี้

$$\text{สูตร} \quad n = \frac{N}{1 + N(e)^2} \quad (3 - 1)$$

กำหนดให้ N แทน จำนวนประชากรทั้งหมด

n แทน จำนวนของกลุ่มตัวอย่าง

e แทน ค่าความคาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดขึ้นสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ กำหนดให้ไม่เกิน .05 แทนค่าในสูตรได้

$$\begin{aligned} n &= \frac{556}{1 + 556(.05)^2} \\ &= \frac{556}{1 + 1.39} \\ &= \frac{556}{2.39} \\ &= 232.63 \end{aligned}$$

กำหนดหาขนาดตัวอย่าง ได้ขนาดตัวอย่างเท่ากับ 232.63 จึงกำหนดขนาดตัวอย่างเป็น 233 คน

3.1.3 วิธีการสุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัย กำหนดขั้นตอนการสุ่มตัวอย่าง โดยใช้วิธีการสุ่มแบบสัดส่วน (Proportional Random Sampling) แล้วจึงดำเนินการสุ่มแบบวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีการจับฉลาก ซึ่งมีขั้นตอน ดังนี้

ตารางที่ 3.1

รายชื่อประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

สาขาวิชา	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
1. คณะครุศาสตร์	116	48
2. คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	114	47
3. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	117	48

(ต่อ)

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

สาขาวิชา	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
4. คณะวิทยาการจัดการ	71	29
5. คณะเทคโนโลยีการเกษตร	43	18
6. คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ	13	5
7. คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์	25	10
8. คณะนิติศาสตร์	38	16
9. คณะวิศวกรรมศาสตร์	29	12
รวม	556	233

3.1.3.1 จากนั้น ผู้วิจัย ก็สุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่มประชากรตามหลักของการสุ่มตัวอย่างแบบวิธีการสุ่มอย่างง่าย ด้วยวิธีการจับสลากใส่ชื่ออาจารย์ตามจำนวนประชากรทั้งหมด จากนั้นทำการจับฉลากกลุ่มตัวอย่างให้ได้ตามจำนวนที่คำนวณตามสัดส่วน โดยฉลากที่จับขึ้นมาแล้วจะใส่กลับลงที่เดิม เพื่อความมีโอกาสความเท่าเทียมกัน และรวบรวมข้อมูลตามจำนวนประชากรกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 233 คน

3.1.3.2 กลุ่มเป้าหมายในการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ผู้บริหารแต่ละคณะในมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จำนวน 4 คน

1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไชยันต์ สกกุลไทย ตำแหน่ง รองอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาคร คัยนันท์ ตำแหน่ง รองคณบดีฝ่ายพัฒนานักศึกษาและทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

3) อาจารย์ ดร.วุฒิกร เดชกวินเลิศ ตำแหน่ง ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

4) ดร.ศิริพงษ์ ทองจันทร์ ตำแหน่ง อาจารย์สาขาวิชารัฐศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

3.2.1 เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามและการสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อคำถามเกี่ยวกับระดับสภาพปัจจุบันและสภาพความคาดหวังในการพัฒนานักศึกษา ภาคปกติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม (TQF) 5 ด้าน เป็นชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยให้ผู้ตอบเลือกตอบด้วยให้น้ำหนักความคิดเห็น 5 ระดับ

ตอนที่ 2 ข้อคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนานักศึกษาตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา (TQF) 5 ด้าน

3.2.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลมีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

3.2.2.1 ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับแนวทางในการพัฒนานักศึกษาตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา (TQF) มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

3.2.2.2 กำหนดขอบเขตคำถามให้ครอบคลุมกรอบแนวคิด วัตถุประสงค์ แล้วนำมาเป็นข้อมูลในการสร้างแบบสอบถาม

3.2.2.3 นำร่างแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบแก้ไขและเสนอแนะปรับปรุง เพื่อความเหมาะสมและถูกต้องของแบบสอบถาม

3.2.3 การหาคุณภาพของแบบสอบถาม

การหาคุณภาพของแบบสอบถามเพื่อการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัย ได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

3.2.3.1 แบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความครอบคลุม ถูกต้อง ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ความถูกต้องของรูปแบบของแบบสอบถาม และการใช้ภาษาเพื่อให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ และเพื่อความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม

3.2.3.2 นำแบบสอบถามมาหาค่าไอโอซี (IOC ; Index of Item Objective Congruence) โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้ (สมนึก ภัททิยธนี, 2544, น. 219 - 233)

ให้คะแนน +1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์

ให้คะแนน 0 ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์

ให้คะแนน -1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์

1) แล้วย้นำผลคะแนนที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญมาหาค่า IOC หากการประเมินดัชนีความสอดคล้องระหว่างคำถามกับวัตถุประสงค์ของผู้เชี่ยวชาญ ทั้ง 3 คน ได้แก่

1.1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วาริช ราศรี วุฒิกการศึกษา ปรัชญาคุณภูมิบัณฑิต (ปร.ค.) สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ตำแหน่ง ประธานหลักสูตรสังคมศาสตร์ สาขาวิชาสังคมศาสตร์ เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ตรวจสอบด้านเชี่ยวชาญ ด้านเนื้อหา

1.2) ดร.สุวิมล สมไชย วุฒิกการศึกษา การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาวิชาภาษาไทย ตำแหน่ง อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาลัยสาขาศาสตร์โยธธ ผู้เชี่ยวชาญ ด้านภาษา

1.3) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ สิงห์เลิศ วุฒิกการศึกษา ปรัชญาคุณภูมิบัณฑิต สาขาวิชาประชากรศาสตร์ ตำแหน่ง คณบดี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านวัดผลและประเมินผล

3.2.3.3 นำข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ .67 ขึ้นไป ไปทดลองใช้ โดยนำไปทดลองใช้ (Try Out) นำไปใช้กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 42 คน ได้แก่ อาจารย์จากมหาวิทยาลัยอื่นที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย และนำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์มาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) งานวิจัยนี้มีค่าความเชื่อมั่น .93

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนทุกด้าน ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

3.3.1 ขออนุญาตรับรองและแนะนำตัวผู้วิจัยจากคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เพื่อขออนุญาตให้ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลตามแบบสอบถาม

3.3.2 ผู้วิจัย เก็บข้อมูลด้วยตนเอง ณ คณะต่างๆ ในมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยผู้วิจัยชี้แจงขั้นตอนและวิธีการในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.3.3 ดำเนินการแจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่าง คือ อาจารย์ในมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จำนวน 233 คน โดยผู้วิจัย และผู้ช่วยวิจัยได้นำแบบสอบถามส่งถึงผู้ตอบแบบสอบถามโดยตรงและส่งกลับคืนถึงผู้วิจัย

3.3.4 ดำเนินการเก็บแบบสอบถามคืนจากกลุ่มตัวอย่าง ตรวจสอบความถูกต้อง ความครบถ้วนของแบบสอบถาม หลังจากที่ได้ข้อมูลมาแล้วนำมาดำเนินการกรอกข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อประมวลผล ต่อไป

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ระดับสภาพปัจจุบันและสภาพความคาดหวังในการพัฒนานักศึกษาภาคปกติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม (TQF) 5 ด้าน ซึ่งได้กำหนดการให้คะแนนคำตอบของแบบสอบถาม ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, น. 121)

- ระดับการพัฒนามากที่สุด หมายถึง 5 คะแนน
- ระดับการพัฒนามาก หมายถึง 4 คะแนน
- ระดับการพัฒปานกลาง หมายถึง 3 คะแนน
- ระดับการพัฒนาน้อย หมายถึง 2 คะแนน
- ระดับการพัฒนาน้อยที่สุด หมายถึง 1 คะแนน

3.4.1 กำหนดการแปลความหมายวิเคราะห์ค่าคะแนนของแบบสอบถาม โดยใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, น. 121)

- ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง ระดับการพัฒนามากที่สุด
- ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง ระดับการพัฒนามาก
- ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง ระดับการพัฒปานกลาง
- ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง ระดับการพัฒนาน้อย
- ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง ระดับการพัฒนาน้อยที่สุด

3.4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าความต้องการจำเป็นในการพัฒนานักศึกษาภาคปกติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยใช้สูตรการคำนวณ ดังนี้ (สุวิมล ว่องวานิช, 2550)

$$\text{สูตร} \quad \text{PNI} = \frac{I - D}{D} \quad (3 - 2)$$

- เมื่อ PNI แทน ดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น
- I แทน ค่าเฉลี่ยของสภาพที่ควรจะเป็น
- D แทน ค่าเฉลี่ยของสภาพที่เป็นอยู่

3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัย แนวทางการพัฒนานักศึกษาภาคปกติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผู้วิจัย ได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

3.5.1 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ระดับสภาพปัจจุบันและสภาพความคาดหวังในการพัฒนานักศึกษาภาคปกติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3.5.2 สถิติที่ใช้วิเคราะห์หาค่าความต้องการจำเป็นในการพัฒนานักศึกษาภาคปกติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยวิธี Modified Priority Need Index (PNI Modified)

3.5.3 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนานักศึกษาภาคปกติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ใช้การแจกแจงความถี่จากการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วนำเสนอโดยการพรรณนาความ

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนานักศึกษาภาคปกติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผู้วิจัย ได้นำเสนอผลการวิจัย ไว้ดังต่อไปนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับชั้นในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

n	แทน	กลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย (Arithmetic Mean)
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
PNI Modified	แทน	ค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น (Modified Priority Need Index)
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
Sig	แทน	ค่าความแตกต่าง

4.2 ลำดับชั้นในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลแนวทางการพัฒนานักศึกษาภาคปกติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผู้วิจัย ได้วิเคราะห์ข้อมูลไว้ตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ระดับสภาพปัจจุบันและสภาพความคาดหวังในการพัฒนานักศึกษาภาคปกติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ตอนที่ 2 วิเคราะห์หาค่าความต้องการจำเป็นในการพัฒนานักศึกษาภาคปกติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยวิธี Modified Priority Need Index (PNI Modified)

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนานักศึกษาภาคปกติ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์การสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการพัฒนานักศึกษาภาคปกติ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ระดับสภาพปัจจุบันและสภาพความคาดหวังในการพัฒนานักศึกษาภาคปกติ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ตารางที่ 4.1

ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับสภาพปัจจุบันและสภาพความคาดหวังในการพัฒนานักศึกษาภาคปกติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน

ระดับสภาพปัจจุบันและสภาพความ คาดหวังในการพัฒนานักศึกษา ภาคปกติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษา	สภาพความ เป็นปัจจุบัน		อันดับที่	สภาพที่ คาดหวัง		อันดับที่
	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.	
1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม	3.77	0.60	1	4.05	0.50	2
2. ด้านความรู้	3.62	0.62	3	3.92	0.59	3
3. ด้านทักษะทางปัญญา	3.43	0.80	5	3.85	0.63	4
4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่าง บุคคลและความรับผิดชอบ	3.64	0.73	2	3.82	0.42	5
5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้ IT	3.44	0.80	4	4.32	0.37	1
โดยรวม	3.58	0.59	-	3.99	0.33	-

จากตารางที่ 4.1 พบว่า 1) ระดับสภาพปัจจุบันในการพัฒนานักศึกษาภาคปกติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.58, S.D. = 0.59$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านคุณธรรม จริยธรรม

($\bar{X} = 3.77$, S.D. = 0.60) รองลงมา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 3.64$, S.D. = 0.73) ด้านความรู้ ($\bar{X} = 3.62$, S.D. = 0.62) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X} = 3.44$, S.D. = 0.80) ด้านทักษะทางปัญญา ($\bar{X} = 3.43$, S.D. = 0.80) ตามลำดับ 2) ระดับสภาพความคาดหวังในการพัฒนานักศึกษาภาคปกติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.99$, S.D. = 0.33) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.37) รองลงมา ด้านคุณธรรม จริยธรรม ($\bar{X} = 4.05$, S.D. = 0.50) ด้านความรู้ ($\bar{X} = 3.92$, S.D. = 0.59) ด้านทักษะทางปัญญา ($\bar{X} = 3.85$, S.D. = 0.63) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 3.82$, S.D. = 0.42) ตามลำดับ

1. ระดับสภาพปัจจุบันในการพัฒนานักศึกษาภาคปกติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จำแนกเป็นรายด้าน

ตารางที่ 4.2

ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับสภาพปัจจุบันในการพัฒนานักศึกษาภาคปกติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา ด้านคุณธรรม จริยธรรม

ระดับสภาพปัจจุบันในการพัฒนานักศึกษาภาคปกติ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. มหาวิทยาลัยมีการส่งเสริมให้นักศึกษามีความซื่อสัตย์ สุจริต	3.93	0.74	มาก
2. มหาวิทยาลัยมีการส่งเสริมให้นักศึกษามีความตระหนักในคุณค่า ของคุณธรรม จริยธรรม	3.66	0.86	มาก
3. มหาวิทยาลัยมีการส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น	3.75	0.86	มาก
4. นักศึกษามีความเสียสละ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ ส่วนตน	3.83	0.73	มาก
5. นักศึกษามีวินัย ตรงต่อเวลา รับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	3.70	0.83	มาก
โดยรวม	3.77	0.60	มาก

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ระดับสภาพปัจจุบันในการพัฒนานักศึกษาภาคปกติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา ด้านคุณธรรม จริยธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.77$, S.D. = 0.60) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ มหาวิทยาลัยมีการส่งเสริมให้นักศึกษามีความซื่อสัตย์ สุจริต ($\bar{X} = 3.93$, S.D. = 0.74) รองลงมา คือ นักศึกษามีความเสียสละ

เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว ($\bar{X} = 3.83$, S.D. = 0.73) มหาวิทยาลัยมีการส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.75$, S.D. = 0.86) นักศึกษามีวินัย ตรงต่อเวลา รับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ($\bar{X} = 3.70$, S.D. = 0.83) มหาวิทยาลัยมีการส่งเสริมให้นักศึกษามีความตระหนักในคุณค่าของคุณธรรม จริยธรรม ($\bar{X} = 3.66$, S.D. = 0.86) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.3

ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับสภาพปัจจุบันในการพัฒนานักศึกษาภาคปกติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา ด้านความรู้

ระดับสภาพปัจจุบันในการพัฒนานักศึกษาภาคปกติ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. นักศึกษาสามารถนำความรู้ที่เรียนมานำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างสร้างสรรค์	3.57	0.87	มาก
2. นักศึกษาสามารถใช้ความรู้อภิปรายปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นได้	3.94	0.89	มาก
3. นักศึกษาสามารถนำความรู้มาปรับใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ / งานที่ได้รับมอบหมาย	3.60	0.79	มาก
4. นักศึกษาสามารถแก้ปัญหาโดยใช้ความรู้และเหตุผลกับงานที่ได้รับมอบหมายได้	3.19	0.72	ปานกลาง
5. นักศึกษาได้นำความรู้เชิงวิชาการทั่วไป องค์กรความรู้ / ข่าวสารใหม่ ๆ ทันท่วงทีมาปรับใช้ในการทำกิจกรรมให้เหมาะสม	3.83	0.66	มาก
โดยรวม	3.62	0.62	มาก

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ระดับสภาพปัจจุบันในการพัฒนานักศึกษาภาคปกติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา ด้านความรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.62$, S.D. = 0.62) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ นักศึกษาสามารถใช้ความรู้อภิปรายปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นได้ ($\bar{X} = 3.94$, S.D. = 0.89) นักศึกษาได้นำความรู้เชิงวิชาการทั่วไป องค์กรความรู้ / ข่าวสารใหม่ ๆ ทันท่วงทีมาปรับใช้ในการทำกิจกรรมให้เหมาะสม ($\bar{X} = 3.83$, S.D. = 0.66) นักศึกษาสามารถนำความรู้มาปรับใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ / งานที่ได้รับมอบหมาย ($\bar{X} = 3.60$, S.D. = 0.79) นักศึกษาสามารถนำความรู้ที่เรียนมานำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 3.57$, S.D. = 0.87) นักศึกษาสามารถแก้ปัญหาโดยใช้ความรู้และเหตุผลกับงานที่ได้รับมอบหมายได้ ($\bar{X} = 3.19$, S.D. = 0.72) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4

ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับสภาพปัจจุบันในการพัฒนานักศึกษาภาคปกติตามกรอบมาตรฐาน
คุณวุฒิระดับอุดมศึกษา ด้านทักษะทางปัญญา

ระดับสภาพปัจจุบันในการพัฒนานักศึกษาภาคปกติ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. นักศึกษาสามารถแสดงออกถึงการคิดวิเคราะห์และวิพากษ์สิ่งต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม	3.58	0.99	มาก
2. นักศึกษาสามารถแสดงออกถึงการคิดเชิงสร้างสรรค์	3.45	0.74	ปานกลาง
3. นักศึกษาสามารถแสดงออกถึงการคิดเชิงมนทัศน์	3.46	0.81	ปานกลาง
4. นักศึกษามีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และสามารถต่อยอดองค์ความรู้ จากความรู้เดิมได้	3.34	0.97	ปานกลาง
5. นักศึกษามีความสามารถในการวางแผนการทำงานได้อย่างเป็นระบบ	3.40	0.64	ปานกลาง
6. นักศึกษามีความสามารถในการแก้ปัญหาของงานได้อย่างเป็นระบบ และใช้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจ	3.22	0.88	ปานกลาง
7. นักศึกษามีความสามารถในการวิเคราะห์และสรุปประเด็นปัญหา ที่เกิดขึ้น	3.55	0.82	มาก
โดยรวม	3.43	0.80	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ระดับสภาพปัจจุบันในการพัฒนานักศึกษาภาคปกติตามกรอบมาตรฐาน
คุณวุฒิระดับอุดมศึกษา ด้านทักษะทางปัญญา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.43$, S.D. = 0.80)
เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ นักศึกษาสามารถแสดงออกถึง
การคิดวิเคราะห์และวิพากษ์สิ่งต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม ($\bar{X} = 3.58$, S.D. = 0.99) นักศึกษา
มีความสามารถในการวิเคราะห์และสรุปประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้น ($\bar{X} = 3.55$, S.D. = 0.82) นักศึกษา
สามารถแสดงออกถึงการคิดเชิงมนทัศน์ ($\bar{X} = 3.46$, S.D. = 0.81) นักศึกษาสามารถแสดงออกถึง
การคิดเชิงสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 3.45$, S.D. = 0.74) นักศึกษามีความสามารถในการวางแผนการทำงาน
ได้อย่างเป็นระบบ ($\bar{X} = 3.40$, S.D. = 0.64) นักศึกษามีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และสามารถต่อยอด
องค์ความรู้จากความรู้เดิมได้ ($\bar{X} = 3.34$, S.D. = 0.97) นักศึกษามีความสามารถในการแก้ปัญหาของงาน
ได้อย่างเป็นระบบและใช้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจ ($\bar{X} = 3.22$, S.D. = 0.88) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5

ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับสภาพปัจจุบันในการพัฒนานักศึกษาภาคปกติตามกรอบมาตรฐาน
คุณวุฒิระดับอุดมศึกษา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

ระดับสภาพปัจจุบันในการพัฒนานักศึกษาภาคปกติ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. นักศึกษาแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อสังคม	3.59	0.75	มาก
2. นักศึกษาแสดงออกถึงการเคารพสิทธิของผู้อื่น	3.79	0.76	มาก
3. นักศึกษามีความอดทนและยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล	3.81	0.90	มาก
4. นักศึกษารู้จักตนเอง รู้จักการปรับตัวและรู้จักการจัดการกับสภาวะ ทางอารมณ์ในสถานการณ์ต่าง ๆ	3.56	0.89	มาก
5. นักศึกษารู้จักการทำงานเป็นทีมและรู้จักการบริหารจัดการ	3.67	0.72	มาก
6. นักศึกษาแสดงออกถึงภาวะความเป็นผู้นำ	3.58	0.99	มาก
7. นักศึกษาตระหนักถึงการสร้างสุขภาพและอนามัยที่ดี	3.45	0.74	มาก
โดยรวม	3.64	0.73	มาก

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ระดับสภาพปัจจุบันในการพัฒนานักศึกษาภาคปกติตามกรอบมาตรฐาน
คุณวุฒิระดับอุดมศึกษา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ โดยรวมอยู่
ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.64$, S.D. = 0.73) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมาก
ไปหาน้อย ได้แก่ นักศึกษามีความอดทนและยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล ($\bar{X} = 3.81$, S.D. = 0.90)
นักศึกษาแสดงออกถึงการเคารพสิทธิของผู้อื่น ($\bar{X} = 3.79$, S.D. = 0.76) นักศึกษารู้จักการทำงานเป็นทีม
และรู้จักการบริหารจัดการ ($\bar{X} = 3.67$, S.D. = 0.72) นักศึกษาแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อสังคม
($\bar{X} = 3.59$, S.D. = 0.75) นักศึกษาแสดงออกถึงภาวะความเป็นผู้นำ ($\bar{X} = 3.58$, S.D. = 0.99) นักศึกษา
รู้จักตนเอง รู้จักการปรับตัวและรู้จักการจัดการกับสภาวะทางอารมณ์ในสถานการณ์ต่าง ๆ ($\bar{X} = 3.56$,
S.D. = 0.89) นักศึกษาตระหนักถึงการสร้างสุขภาพและอนามัยที่ดี ($\bar{X} = 3.45$, S.D. = 0.74) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.6

ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับสภาพปัจจุบันในการพัฒนานักศึกษาภาคปกติตามกรอบมาตรฐาน
คุณวุฒิระดับอุดมศึกษา ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

ระดับสภาพปัจจุบันในการพัฒนานักศึกษาภาคปกติ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. นักศึกษารู้จักการใช้เทคโนโลยีเพื่อการสื่อสารอย่างเหมาะสม	3.19	0.84	ปานกลาง
2. นักศึกษามีการใช้ภาษาอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ	3.45	0.73	ปานกลาง
3. นักศึกษารู้เท่าทันสื่อและข้อมูลข่าวสาร	3.75	0.86	มาก
4. นักศึกษาเรียนรู้การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารอย่างเหมาะสมกับสถานการณ์	3.83	0.83	มาก
5. นักศึกษามีความสามารถในการใช้ภาษาไทยในการสื่อสารทั้งการพูด การเขียน และการสื่อความหมายโดยใช้สัญลักษณ์	3.34	0.70	ปานกลาง
6. นักศึกษามีความสามารถในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศ และประยุกต์ใช้ในการทำงานกิจกรรมได้อย่างเหมาะสม	3.39	0.77	ปานกลาง
7. นักศึกษามีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ หรือภาษาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในการทำงานได้	3.11	0.76	ปานกลาง
โดยรวม	3.44	0.80	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ระดับสภาพปัจจุบันในการพัฒนานักศึกษาภาคปกติตามกรอบมาตรฐาน
คุณวุฒิระดับอุดมศึกษา ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.44$, S.D. = 0.80) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ย
มากไปหาน้อย ได้แก่ นักศึกษาเรียนรู้การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารอย่างเหมาะสมกับสถานการณ์
($\bar{X} = 3.83$, S.D. = 0.83) นักศึกษารู้เท่าทันสื่อและข้อมูลข่าวสาร ($\bar{X} = 3.75$, S.D. = 0.86) นักศึกษา
มีการใช้ภาษาอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ ($\bar{X} = 3.45$, S.D. = 0.73) นักศึกษามีความสามารถ
ในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศ และประยุกต์ใช้ในการทำงานกิจกรรมได้อย่างเหมาะสม
($\bar{X} = 3.39$, S.D. = 0.77) นักศึกษามีความสามารถในการใช้ภาษาไทยในการสื่อสารทั้งการพูด
การเขียน และการสื่อความหมายโดยใช้สัญลักษณ์ ($\bar{X} = 3.34$, S.D. = 0.70) นักศึกษารู้จักการใช้
เทคโนโลยีเพื่อการสื่อสารอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 3.19$, S.D. = 0.84) นักศึกษามีความสามารถในการ
ใช้ภาษาอังกฤษ หรือภาษาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในการทำงานได้ ($\bar{X} = 3.11$, S.D. = 0.76) ตามลำดับ

2. ระดับสภาพความคาดหวังในการพัฒนานักศึกษาภาคปกติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จำแนกเป็นรายด้าน

ตารางที่ 4.7

ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับสภาพความคาดหวังในการพัฒนานักศึกษาภาคปกติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา ด้านคุณธรรม จริยธรรม

ระดับสภาพความคาดหวังในการพัฒนานักศึกษาภาคปกติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. มหาวิทยาลัยมีการส่งเสริมให้นักศึกษามีความซื่อสัตย์ สุจริต	4.00	0.82	มาก
2. มหาวิทยาลัยมีการส่งเสริมให้นักศึกษามีความตระหนักในคุณค่าของคุณธรรม จริยธรรม	3.91	0.64	มาก
3. มหาวิทยาลัยมีการส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น	3.95	0.66	มาก
4. นักศึกษามีความเสียสละ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว	3.91	0.76	มาก
5. นักศึกษามีวินัย ตรงต่อเวลา รับผิดชอบต่อน้ำที่ที่ได้รับผิดชอบ	4.10	0.91	มาก
โดยรวม	3.98	0.50	มาก

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ระดับระดับสภาพความคาดหวังในการพัฒนานักศึกษาภาคปกติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา ด้านคุณธรรม จริยธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98$, S.D. = 0.50) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ นักศึกษา มีวินัย ตรงต่อเวลา รับผิดชอบต่อน้ำที่ที่ได้รับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = 0.91) มหาวิทยาลัยมีการส่งเสริมให้นักศึกษามีความซื่อสัตย์ สุจริต ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.82) มหาวิทยาลัยมีการส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.95$, S.D. = 0.66) นักศึกษามีความเสียสละ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว ($\bar{X} = 3.91$, S.D. = 0.76) มหาวิทยาลัยมีการส่งเสริมให้นักศึกษามีความตระหนักในคุณค่าของคุณธรรม จริยธรรม ($\bar{X} = 3.91$, S.D. = 0.64) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.8

ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับสภาพความคาดหวังในการพัฒนานักศึกษาภาคปกติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา ด้านความรู้

ระดับสภาพความคาดหวังในการพัฒนานักศึกษาภาคปกติ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. นักศึกษาสามารถนำความรู้ที่เรียนมานำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างสร้างสรรค์	3.97	0.76	มาก
2. นักศึกษาสามารถใช้ความรู้อภิปรายปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นได้	3.98	0.84	มาก
3. นักศึกษาสามารถนำความรู้มาปรับใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ / งานที่รับผิดชอบ	3.80	0.80	มาก
4. นักศึกษาสามารถแก้ปัญหาโดยใช้ความรู้และเหตุผลกับงานที่รับผิดชอบได้	3.91	0.87	มาก
5. นักศึกษาได้นำความรู้เชิงวิชาการทั่วไป องค์กรความรู้ / ข่าวสารใหม่ ๆ ทันท่วงทีมาปรับใช้ในการทำกิจกรรมให้เหมาะสม	3.88	0.85	มาก
โดยรวม	3.91	0.59	มาก

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ระดับระดับสภาพความคาดหวังในการพัฒนานักศึกษาภาคปกติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา ด้านความรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.91, S.D. = 0.59$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ นักศึกษาสามารถนำความรู้ที่เรียนมานำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 3.97, S.D. = 0.76$) นักศึกษาสามารถใช้ความรู้อภิปรายปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นได้ ($\bar{X} = 3.98, S.D. = 0.84$) นักศึกษาสามารถแก้ปัญหาโดยใช้ความรู้และเหตุผลกับงานที่รับผิดชอบได้ ($\bar{X} = 3.91, S.D. = 0.87$) นักศึกษาได้นำความรู้เชิงวิชาการทั่วไป องค์กรความรู้ / ข่าวสารใหม่ ๆ ทันท่วงทีมาปรับใช้ในการทำกิจกรรมให้เหมาะสม ($\bar{X} = 3.88, S.D. = 0.85$) นักศึกษาสามารถนำความรู้มาปรับใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ / งานที่รับผิดชอบ ($\bar{X} = 3.80, S.D. = 0.80$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.9

ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับสภาพความคาดหวังในการพัฒนานักศึกษาภาคปกติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา ด้านทักษะทางปัญญา

ระดับสภาพความคาดหวังในการพัฒนานักศึกษาภาคปกติ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. นักศึกษาสามารถแสดงออกถึงการคิดวิเคราะห์ และวิพากษ์สิ่งต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม	3.04	0.65	ปานกลาง
2. นักศึกษาสามารถแสดงออกถึงการคิดเชิงสร้างสรรค์	4.08	0.51	มาก
3. นักศึกษาสามารถแสดงออกถึงการคิดเชิงมนทัศน์	4.05	0.90	มาก
4. นักศึกษามีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และสามารถต่อยอดองค์ความรู้จากความรู้เดิมได้	4.41	0.87	มาก
5. นักศึกษามีความสามารถในการวางแผนการทำงานได้อย่างเป็นระบบ	3.71	0.65	มาก
6. นักศึกษามีความสามารถในการแก้ปัญหาของงานได้อย่างเป็นระบบ และใช้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจ	3.04	0.85	ปานกลาง
7. นักศึกษามีความสามารถในการวิเคราะห์และสรุปประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้น	4.39	0.91	มาก
โดยรวม	3.82	0.63	มาก

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ระดับสภาพความคาดหวังในการพัฒนานักศึกษาภาคปกติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา ด้านทักษะทางปัญญา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.82, S.D. = 0.63$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ นักศึกษามีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และสามารถต่อยอดองค์ความรู้จากความรู้เดิมได้ ($\bar{X} = 4.41, S.D. = 0.87$) นักศึกษามีความสามารถในการวิเคราะห์และสรุปประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้น ($\bar{X} = 4.39, S.D. = 0.91$) นักศึกษาสามารถแสดงออกถึงการคิดเชิงสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 4.08, S.D. = 0.51$) นักศึกษาสามารถแสดงออกถึงการคิดเชิงมนทัศน์ ($\bar{X} = 4.05, S.D. = 0.90$) นักศึกษามีความสามารถในการวางแผนการทำงานได้อย่างเป็นระบบ ($\bar{X} = 3.71, S.D. = 0.65$) นักศึกษามีความสามารถในการแก้ปัญหาของงานได้อย่างเป็นระบบและใช้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจ ($\bar{X} = 3.04, S.D. = 0.85$) นักศึกษาสามารถแสดงออกถึงการคิดวิเคราะห์และวิพากษ์สิ่งต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม ($\bar{X} = 3.04, S.D. = 0.65$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.10

ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับสภาพความคาดหวังในการพัฒนานักศึกษาภาคปกติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

ระดับสภาพความคาดหวังในการพัฒนานักศึกษาภาคปกติ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. นักศึกษาแสดงออกถึงความรับผิดชอบแต่สังคม	4.05	0.82	มาก
2. นักศึกษาแสดงออกถึงการเคารพสิทธิของผู้อื่น	4.41	0.87	มาก
3. นักศึกษามีความอดทนและยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล	3.71	0.52	มาก
4. นักศึกษารู้จักตนเอง รู้จักการปรับตัวและรู้จักการจัดการกับสภาวะทางอารมณ์ในสถานการณ์ต่าง ๆ	3.04	0.25	ปานกลาง
5. นักศึกษารู้จักการทำงานเป็นทีมและรู้จักการบริหารจัดการ	4.39	0.91	มาก
6. นักศึกษาแสดงออกถึงภาวะความเป็นผู้นำ	4.34	0.66	มาก
7. นักศึกษาตระหนักถึงการสร้างสุขภาพและอนามัยที่ดี	3.02	0.31	ปานกลาง
โดยรวม	3.80	0.48	มาก

จากตารางที่ 4.10 พบว่า ระดับสภาพความคาดหวังในการพัฒนานักศึกษาภาคปกติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.80$, S.D. = 0.48) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปหาน้อย ได้แก่ นักศึกษาแสดงออกถึงการเคารพสิทธิของผู้อื่น ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.87) นักศึกษารู้จักการทำงานเป็นทีมและรู้จักการบริหารจัดการ ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.91) นักศึกษาแสดงออกถึงภาวะความเป็นผู้นำ ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.66) นักศึกษาแสดงออกถึงความรับผิดชอบแต่สังคม ($\bar{X} = 4.05$, S.D. = 0.82) นักศึกษามีความอดทนและยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล ($\bar{X} = 3.71$, S.D. = 0.52) นักศึกษารู้จักตนเอง รู้จักการปรับตัวและรู้จักการจัดการกับสภาวะทางอารมณ์ในสถานการณ์ต่าง ๆ ($\bar{X} = 3.04$, S.D. = 0.25) นักศึกษาตระหนักถึงการสร้างสุขภาพและอนามัยที่ดี ($\bar{X} = 3.02$, S.D. = 0.31) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.11

ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับสภาพความคาดหวังในการพัฒนานักศึกษาภาคปกติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

ระดับสภาพความคาดหวังในการพัฒนานักศึกษาภาคปกติ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. นักศึกษารู้จักการใช้เทคโนโลยีเพื่อการสื่อสารอย่างเหมาะสม	4.05	0.55	มาก
2. นักศึกษามีการใช้ภาษาอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ	3.72	0.32	มาก
3. นักศึกษารู้เท่าทันสื่อและข้อมูลข่าวสาร	3.84	0.27	มาก
4. นักศึกษาเรียนรู้การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารอย่างเหมาะสมกับสถานการณ์	4.05	0.82	มาก
5. นักศึกษามีความสามารถในการใช้ภาษาไทยในการสื่อสารทั้งการพูด การเขียน และการสื่อความหมายโดยใช้สัญลักษณ์	4.41	0.27	มาก
6. นักศึกษามีความสามารถในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศ และประยุกต์ใช้ในการทำงานกิจกรรมได้อย่างเหมาะสม	4.16	0.41	มาก
7. นักศึกษามีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ หรือภาษาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในการทำงานได้	4.58	0.64	มาก
โดยรวม	4.11	0.37	มาก

จากตารางที่ 4.11 พบว่า ระดับสภาพความคาดหวังในการพัฒนานักศึกษาภาคปกติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$, S.D. = 0.37) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ นักศึกษามีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ หรือภาษาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในการทำงานได้ ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = 0.64) นักศึกษามีความสามารถในการใช้ภาษาไทยในการสื่อสารทั้งการพูด การเขียน และการสื่อความหมายโดยใช้สัญลักษณ์ ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.27) นักศึกษามีความสามารถในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศ และประยุกต์ใช้ในการทำงานกิจกรรมได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.41) นักศึกษาเรียนรู้การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารอย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ ($\bar{X} = 4.05$, S.D. = 0.82) นักศึกษารู้จักการใช้เทคโนโลยีเพื่อการสื่อสารอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.05$, S.D. = 0.55) นักศึกษารู้เท่าทันสื่อและข้อมูลข่าวสาร ($\bar{X} = 3.84$, S.D. = 0.27) นักศึกษามีการใช้ภาษาอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ ($\bar{X} = 3.72$, S.D. = 0.32) ตามลำดับ

ตอนที่ 2 วิเคราะห์หาค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในการพัฒนานักศึกษา ภาคนอกติดตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยวิธี Modified Priority Need Index (PNI Modified)

ตารางที่ 4.12

ค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในการพัฒนานักศึกษาภาคนอกติดตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ค่าความต้องการจำเป็นในการพัฒนา นักศึกษาระดับอุดมศึกษา	สภาพความเป็นปัจจุบัน		สภาพที่คาดหวัง		ค่า PNI Modified	อันดับที่
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม	3.77	0.60	4.05	0.50	0.07	4
2. ด้านความรู้	3.62	0.62	3.92	0.59	0.08	3
3. ด้านทักษะทางปัญญา	3.43	0.80	3.85	0.63	0.11	2
4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ	3.64	0.73	3.82	0.48	0.05	5
5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้ IT	3.44	0.80	4.32	0.37	0.20	1
โดยรวม	3.58	0.59	3.99	0.33	0.10	-

จากตารางที่ 4.12 พบว่า ค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในการพัฒนานักศึกษา ภาคนอกติดตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยรวม มีค่า (PNI = 0.10) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสารและการใช้ IT (PNI = 0.20) รองลงมา ด้านทักษะทางปัญญา (PNI = 0.11) ด้านความรู้ (PNI = 0.08) ด้านคุณธรรม จริยธรรม (PNI = 0.07) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ (PNI = 0.05) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนานักศึกษาภาคปกติตามกรอบมาตรฐาน
คุณวุฒิระดับอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ตารางที่ 4.13

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนานักศึกษาภาคปกติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนานักศึกษาภาคปกติ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม	ความถี่
1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม	
1.1 ควรจัดกิจกรรมให้นักศึกษำบำเพ็ญประโยชน์จิตอาสา	24
1.2 ควรจัดกิจกรรมค่ายอาสาพัฒนาท้องถิ่น	10
2. ด้านความรู้	
2.1 ควรจัดการเรียนการสอนที่เน้นการใช้ความรู้ในการแก้ปัญหาในสถานการณ์จริง	32
2.2 สนับสนุนการแสวงหาความรู้จากนอกห้องเรียน	12
3. ด้านทักษะทางปัญญา	
3.1 ควรจัดกิจกรรมกลุ่มเพื่อให้นักศึกษาใช้ฝึกใช้ทักษะในการสื่อสาร ทักษะการทำงาน	30
3.2 ควรจัดการเรียน โดยยกปัญหาในชีวิตประจำวันมาให้นักศึกษาฝึกแก้ปัญหา	11
4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	
4.1 ควรเปิดโอกาสและสนับสนุนให้นักศึกษาจัดกิจกรรมที่สร้างสรรค์ได้อย่างอิสระ	28
4.2 ควรสนับสนุนให้นักศึกษาได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกลุ่ม หรือคณะ	26
5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้ IT	
5.1 ควรจัดกิจกรรมการคิดวิเคราะห์เพิ่มเติมในการเรียนการสอน	30
5.2 สนับสนุนการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีที่ทันสมัย เช่น Line Facebook	27

จากตารางที่ 4.13 สรุปข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนานักศึกษาภาคปกติตามกรอบ
มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ได้ดังนี้

- ด้านคุณธรรม จริยธรรม ได้แก่ ควรจัดกิจกรรมให้นักศึกษำบำเพ็ญประโยชน์จิตอาสา
ควรจัดกิจกรรมค่ายอาสาพัฒนาท้องถิ่น
- ด้านความรู้ ได้แก่ ควรจัดการเรียนการสอนที่เน้นการใช้ความรู้ในการแก้ปัญหา
ในสถานการณ์จริง สนับสนุนการแสวงหาความรู้จากนอกห้องเรียน

3. ด้านทักษะทางปัญญา ได้แก่ ควรจัดกิจกรรมกลุ่มเพื่อให้นักศึกษาใช้ฝึกใช้ทักษะในการสื่อสาร ทักษะการทำงาน จัดการเรียนรู้โดยยกปัญหาในชีวิตประจำวันมาให้ นักศึกษาฝึกแก้ปัญหา

4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ ได้แก่ ควรเปิดโอกาสและสนับสนุนให้นักศึกษาจัดกิจกรรมที่สร้างสรรค์ได้อย่างอิสระ ควรสนับสนุนให้นักศึกษาได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกลุ่ม หรือคณะ

5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้ IT ได้แก่ ควรจัดกิจกรรมการคิด วิเคราะห์เพิ่มเติมในการเรียนการสอน สนับสนุนการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีที่ทันสมัย เช่น Line Facebook

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์การสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการพัฒนานักศึกษาภาคปกติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

จากการศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนานักศึกษาภาคปกติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ เครื่องมือในการเก็บข้อมูลใช้แบบสัมภาษณ์ กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้บริหารแต่ละคณะในมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จำนวน 4 คน ดังนี้

1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม

“...มุ่งเน้นการจัดกิจกรรมให้นักศึกษามีประสบการณ์ และเข้าใจเรื่องคุณธรรมจริยธรรม ฝึกการเป็นผู้ให้ในทุกด้าน รู้จักแบ่งปันมีจิตสาธารณะประโยชน์โดยไม่หวังผลตอบแทนใด ๆ มีจิตอาสาเพื่อสังคมส่วนรวม ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะเกิดขึ้นได้ด้วยการฝึกการปฏิบัติผ่านกิจกรรม หรือบทเรียนการสอน ที่เกิดขึ้นกับประสบการณ์ในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม...”

(ไชยยันต์ สุกุลไทย, 25 กรกฎาคม 2562 : สัมภาษณ์)

“...ต้องเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับนักศึกษาที่จัดกิจกรรม ฝึกการมีจิตเพื่อสาธารณะเพื่อส่วนรวมโดยไม่คำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนตัว การทำงานต้องมีความโปร่งใสตรงไปตรงมา มีความตรงต่อเวลาและมุ่งมั่นทุ่มเทในการทำงาน...”

(ชาคร คัยนันท์, 26 กรกฎาคม 2562 : สัมภาษณ์)

“...ให้เน้นในเรื่องการคำนึงถึงคุณธรรมจริยธรรมในการดำเนินกิจกรรมนักศึกษา โดยกำหนดวิธีการที่แสดงออกถึงคุณธรรมและจริยธรรมต่อนักศึกษาในโครงการที่จัดทำให้นักศึกษา และนำไปสู่การปฏิบัติให้เป็นรูปธรรม เช่น การมีความซื่อสัตย์ มีระเบียบวินัย ตรงต่อเวลา

โดยคำนึงถึงตัวบ่งชี้ถึงคุณธรรมจริยธรรมที่เกิดขึ้นกับนักศึกษาด้วย...”

(วุฒิกกร เดชกวินเลิศ, 27 กรกฎาคม 2562 : สัมภาษณ์)

“...1) จัดทำโครงการที่สอดคล้องกับการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม 2) จัดทำกิจกรรมที่สอดคล้องกับการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม 3) ส่งเสริมสนับสนุนการทำกิจกรรมดังกล่าวร่วมปลูกฝังค่านิยมที่ดี และให้ความสำคัญกับกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม...”

(ศิริพงษ์ ทองจันทร์, 28 กรกฎาคม 2562 : สัมภาษณ์)

2. ด้านความรู้

“...ควรทำให้การเรียนรู้ หรือความรู้เป็นส่วนหนึ่งของการทำงาน หรือการทำกิจกรรมต่าง ๆ โดยเฉพาะกิจกรรมที่สร้างประสบการณ์ให้กับผู้เรียนจากการนำองค์ความรู้มาใช้และการจัดการความรู้ให้เป็นระบบ เพื่อเตรียมความพร้อมกับการเปลี่ยนแปลงที่อาจเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา...”

(ไชยยันต์ สกลไทย, 25 กรกฎาคม 2562 : สัมภาษณ์)

“...สอนตามแผนการสอนที่ทางหลักสูตรได้จัดทำขึ้น เข้าสอนนักศึกษาอย่างสม่ำเสมอให้นักศึกษาได้ใช้ความรู้ที่ได้รับนำไปแก้ปัญหาในสถานการณ์จริง...”

(ชาคร คัยนันท์, 26 กรกฎาคม 2562 : สัมภาษณ์)

“...ต้องมีการบูรณาการศาสตร์วิชาต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมนักศึกษา โดยให้คณะจัดกิจกรรมที่มีองค์ความรู้ผสมผสานกับการจัดกิจกรรม เน้นการพัฒนาให้นักศึกษามีความรู้ที่เป็นมาตรฐาน และคุณภาพตามที่ผู้มีส่วนได้เสีย เช่น ผู้ใช้บัณฑิต ผู้ปกครอง หรือตัวนักศึกษาเอง เป็นต้น...”

(วุฒิกกร เดชกวินเลิศ, 27 กรกฎาคม 2562 : สัมภาษณ์)

“...1) จัดกิจกรรมทัศนศึกษาให้นักศึกษาพบเจอสิ่งแปลกใหม่เพื่อกระตุ้นการเรียนรู้ 2) สรรหาวิทยาการใหม่ๆนำมาสู่การเรียนการสอนเพื่อให้เกิดความอยากรู้อยากเห็น 3) ส่งเสริมสนับสนุนการประดิษฐ์คิดค้นนวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อนำมาสู่การประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน...”

(ศิริพงษ์ ทองจันทร์, 28 กรกฎาคม 2562 : สัมภาษณ์)

3. ด้านทักษะทางปัญญา

“...ให้ผู้เรียนฝึกการมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์มีทักษะในการคิดวิเคราะห์ปลูกฝังและปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ...”

(ไชยยันต์ สกฤตไทย, 25 กรกฎาคม 2562 : สัมภาษณ์)

“...ให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นอย่างเป็นอิสระ และแสดงความสามารถอย่างเต็มที่ อาจารย์ผู้สอนคอยกำกับดูแลนักศึกษาให้อยู่ในกฎระเบียบของมหาวิทยาลัย...”

(ชาคร คัยนันท์, 26 กรกฎาคม 2562 : สัมภาษณ์)

“...การจัดกิจกรรมต่าง ๆ เน้นทักษะความรู้ในการแก้ไขปัญหาของตนเองและสังคม เสริมสร้างให้เกิดศักยภาพต่อตัวนักศึกษาสามารถตอบสนองความต้องการของสังคมได้ เช่น การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าของการจัดกิจกรรม เป็นต้น...”

(วุฒิกร เดชกวินเลิศ, 27 กรกฎาคม 2562 : สัมภาษณ์)

“...1) จัดกิจกรรมฝึกการคิดหาหนทางในการแก้ไขปัญหาทั้งรายบุคคล และแบบกลุ่ม 2) สมมติเหตุการณ์จำลองเสมือนจริงให้นักศึกษาช่วยกันคิดค้นแนวทางแก้ไข 3) จัดกิจกรรมดังกล่าวบ่อย ๆ แต่ปรับเปลี่ยนสถานการณ์ให้หลากหลาย...”

(ศิริพงษ์ ทองจันทร์, 28 กรกฎาคม 2562 : สัมภาษณ์)

4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

“...ฝึกให้ผู้เรียนมีความเสียสละต่อสังคมส่วนรวม มีความเมตตากรุณาต่อเพื่อนมนุษย์ ใฝ่แนวทางของจิตอาสาเข้ามาพัฒนาตนเองอย่างเหมาะสม...”

(ไชยยันต์ สกฤตไทย, 25 กรกฎาคม 2562 : สัมภาษณ์)

“...ให้นักศึกษาได้แสดงความสามารถในความรู้ที่เกี่ยวข้อง และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีวัฒนธรรมของการจัดกิจกรรมในการมอบหมายงานอาจารย์ผู้รับผิดชอบคอยกำกับดูแลในการจัดกิจกรรมให้เป็นไปตามแผนที่วางไว้...”

(ชาคร คัยนันท์, 26 กรกฎาคม 2562 : สัมภาษณ์)

“...การจัดกิจกรรมให้มีการส่งเสริมสนับสนุนความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลผ่านการจัดกิจกรรม และต้องสอดแทรกให้นักศึกษามีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม จัดกิจกรรมที่มุ่งเน้นตอบสนองต่อชุมชน หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยตรง...”

(วุฒิกร เดชกวินเลิศ, 27 กรกฎาคม 2562 : สัมภาษณ์)

“...1) จัดกิจกรรมสัมพันธ์ เช่น กีฬาระหว่างคณะ / สถาบัน และมอบหมายให้นักศึกษาดำเนินการ 2) จัดโครงการอาสาพัฒนาชุมชนต่าง ๆ ร่วมกับสถาบันอื่น ๆ เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กระบวนการในการทำงาน 3) ส่งเสริม สนับสนุนกิจกรรมที่ร่วมมือส่งตัวแทนนักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมกับสถาบันทางการเมือง เช่น อบรมกับ กต. อบรมกับสถาบันพระปกเกล้า หรือ DSI...”

(ศิริพงษ์ ทองจันทร์, 28 กรกฎาคม 2562 : สัมภาษณ์)

4. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้ IT

“...ต้องใช้เทคโนโลยีให้เป็นและรู้เท่าทันสื่อ รู้จักเรียนให้สนุกปรับประยุกต์การเรียนรู้เพื่อความรู้ที่แท้จริง มีการพัฒนาการสื่อสารให้ได้อย่างน้อย 3 ภาษา มีทักษะหลากหลายและรู้จักนำไปประยุกต์ใช้ และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในทุกสถานการณ์...”

(ไชยยันต์ สกุลไทย, 25 กรกฎาคม 2562 : สัมภาษณ์)

“...นักศึกษา ควรจะมีการนำเทคโนโลยีที่มีอยู่ในปัจจุบันมาใช้ในการทำกิจกรรมให้เกิดประโยชน์ให้สามารถนำไปใช้ได้จริง โดยมีการสื่อสารผ่าน Social เช่น Facebook, Line และอินเทอร์เน็ตมีการจัดกิจกรรม หรือประชาสัมพันธ์กิจกรรมจะได้ครอบคลุมมากขึ้น...”

(ชาคร คัยนันท์, 26 กรกฎาคม 2562 : สัมภาษณ์)

“...กิจกรรมที่เกิดขึ้นต้องมีการผสมผสานการทำกิจกรรมผ่านเทคโนโลยีที่มีกระบวนการคิด วิเคราะห์เชิงตัวเลขผ่านระบบการสื่อสาร เช่น อินเทอร์เน็ต Social Media หรือเทคโนโลยีที่ทันสมัยในปัจจุบันและอนาคต...”

(วุฒิกร เดชกวินเลิศ, 27 กรกฎาคม 2562 : สัมภาษณ์)

“...จากทั้ง 4 ด้านดังที่กล่าวมานั้นนำมาสู่ทักษะด้านที่ 5 อย่างชัดเจน เพราะมีการประมวลผลที่ได้จากการเข้าร่วมกิจกรรมการพบปะสื่อสารต่าง ๆ รวมถึงการใช้เทคโนโลยีในการสื่อสาร เช่น

Facebook Line Instagram เมื่อจบกิจกรรมนั้นๆ และยังพบว่ามีการติดต่อประสานงานกันอยู่อย่างต่อเนื่อง...”

(ศิริพงษ์ ทองจันทร์, 28 กรกฎาคม 2562 : สัมภาษณ์)

5. สรุปข้อเสนอแนะการสัมภาษณ์จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เรื่อง แนวทางการพัฒนานักศึกษา ภาคปกติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ดังนี้

5.1 ด้านคุณธรรม จริยธรรม ได้แก่ ต้องมุ่งเน้นการจัดกิจกรรม โครงการให้นักศึกษามีประสบการณ์ และเข้าใจเรื่องคุณธรรมจริยธรรมฝึกการเป็นผู้ให้ในทุกด้าน รู้จักแบ่งปันมีจิตสาธารณะ ประโยชน์ เพื่อสังคมส่วนรวม ต้องเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับนักศึกษา

5.2 ด้านความรู้ ได้แก่ สนับสนุนกิจกรรมการเรียนการสอนที่สร้างประสบการณ์ให้กับ ผู้เรียนจากการนำองค์ความรู้มาใช้ และการจัดการความรู้ให้เป็นระบบ เพื่อเตรียมความพร้อมพร้อมกับสถานการณ์ที่อาจเปลี่ยนแปลง จัดกิจกรรมทัศนศึกษาให้นักศึกษาพบเจอสิ่งแปลกใหม่เพื่อกระตุ้นการเรียนรู้ มีการบูรณาการศาสตร์วิชาต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมนักศึกษาโดยให้คณะจัดกิจกรรมที่มีองค์ความรู้ผสมผสานกับการจัดกิจกรรมเน้นการพัฒนาให้นักศึกษามีความรู้ที่เป็นมาตรฐาน และคุณภาพตามที่ผู้มีส่วนได้เสีย

5.3 ด้านทักษะทางปัญญา ได้แก่ ให้ผู้เรียนฝึกการมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์มีทักษะ ในการคิดวิเคราะห์แก้ปัญหาและปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ จัดกิจกรรมฝึกการคิดหาหนทางในการแก้ไขปัญหาทั้งรายบุคคล และแบบกลุ่ม จัดกิจกรรมเน้นทักษะความรู้ในการแก้ไขปัญหาของตนเองและ สังคม ให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นอย่างเป็นอิสระ และแสดงความสามารถอย่างเต็มที่ อาจารย์ ผู้สอนคอยกำกับดูแลนักศึกษาให้อยู่ในกฎระเบียบของมหาวิทยาลัย

5.4 ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ได้แก่ ฝึกให้ผู้เรียน มีความเสียสละต่อสังคมส่วนรวม มีความเมตตากรุณาต่อเพื่อนมนุษย์ใช้แนวทางของจิตอาสาเข้ามา พัฒนาตนเองอย่างเหมาะสม จัดกิจกรรมสัมพันธ์และมอบหมายให้นักศึกษาดำเนินการ จัดโครงการ อาสาพัฒนาชุมชนต่าง ๆ ร่วมกับสถาบันอื่น ๆ เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กระบวนการในการทำงาน จัดกิจกรรมที่มุ่งเน้นตอบสนองต่อชุมชน หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยตรง

5.5 ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้ IT ได้แก่ นักศึกษา ควรจะมีการนำเทคโนโลยีที่มีอยู่ในปัจจุบันมาใช้ในการทำกิจกรรมให้เกิดประโยชน์ให้สามารถนำไปใช้ได้จริง โดยมีการสื่อสารผ่าน Social เช่น Facebook Line และInternet ต้องรู้เท่าทันสื่อ รู้จักเรียน ให้สนุกปรับประยุกต์การเรียนเพื่อความรู้ที่แท้จริง มีการพัฒนาการสื่อสารให้ได้อย่างน้อย 3 ภาษา มีทักษะหลากหลาย และรู้จักนำไปประยุกต์ใช้ และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในทุกสถานการณ์

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนานักศึกษาภาคปกติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผู้วิจัย ได้ทำการสรุป อภิปรายผล และให้ข้อเสนอแนะ ไว้ตามลำดับดังนี้

1. สรุป
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุป

5.1.1 **วัตถุประสงค์ข้อที่ 1** ระดับสภาพปัจจุบันและสภาพความคาดหวังในการพัฒนานักศึกษาภาคปกติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผลวิจัย พบว่า

5.1.1.1 ระดับสภาพปัจจุบันในการพัฒนานักศึกษาภาคปกติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.58, S.D. = 0.59$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ($\bar{X} = 3.77, S.D. = 0.60$) รองลงมา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 3.64, S.D. = 0.73$) ด้านความรู้ ($\bar{X} = 3.62, S.D. = 0.62$) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X} = 3.44, S.D. = 0.80$) ด้านทักษะทางปัญญา ($\bar{X} = 3.43, S.D. = 0.80$) ตามลำดับ

5.1.1.2 ระดับสภาพความคาดหวังในการพัฒนานักศึกษาภาคปกติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.99, S.D. = 0.33$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X} = 4.32, S.D. = 0.37$) รองลงมา ด้านคุณธรรม จริยธรรม ($\bar{X} = 4.05, S.D. = 0.50$) ด้านความรู้ ($\bar{X} = 3.92, S.D. = 0.59$) ด้านทักษะทางปัญญา ($\bar{X} = 3.85, S.D. = 0.63$) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 3.82, S.D. = 0.42$) ตามลำดับ

5.1.2 วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นของการพัฒนานักศึกษาภาคปกติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผลวิจัย พบว่า ค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในการพัฒนานักศึกษาภาคปกติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยรวม มีค่า (PNI = 0.10) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสารและการใช้ IT (PNI = 0.20) รองลงมา ด้านทักษะทางปัญญา (PNI = 0.11) ด้านความรู้ (PNI = 0.08) ด้านคุณธรรม จริยธรรม (PNI = 0.07) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (PNI = 0.05) ตามลำดับ

5.1.3 วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนานักศึกษาภาคปกติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม สรุปข้อเสนอแนะ ได้ดังนี้

5.1.3.1 ด้านคุณธรรม จริยธรรม ได้แก่ ควรจัดกิจกรรมให้นักศึกษาบำเพ็ญประโยชน์จิตอาสา ควรจัดกิจกรรมค่ายอาสาพัฒนาท้องถิ่น

5.1.3.2 ด้านความรู้ ได้แก่ ควรจัดการเรียนการสอนที่เน้นการใช้ความรู้ในการแก้ปัญหาในสถานการณ์จริง สนับสนุนการแสวงหาความรู้จากนอกห้องเรียน

5.1.3.3 ด้านทักษะทางปัญญา ได้แก่ ควรจัดกิจกรรมกลุ่มเพื่อให้นักศึกษาใช้ฝึกใช้ทักษะในการสื่อสาร ทักษะการทำงาน จัดการเรียนโดยยกปัญหาในชีวิตประจำวันมาให้นักศึกษาฝึกแก้ปัญหา

5.1.3.4 ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ได้แก่ ควรเปิดโอกาสและสนับสนุนให้นักศึกษาจัดกิจกรรมที่สร้างสรรค์ได้อย่างอิสระ ควรสนับสนุนให้นักศึกษาได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกลุ่มหรือคณะ

5.1.3.5 ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้ IT ได้แก่ ควรจัดกิจกรรมการคิดวิเคราะห์เพิ่มเติมในการเรียนการสอน สนับสนุนการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีที่ทันสมัย เช่น Line, Facebook

5.1.3.6 สรุปข้อเสนอแนะการสัมภาษณ์จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เรื่อง แนวทางการพัฒนานักศึกษาภาคปกติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ดังนี้

1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม ได้แก่ ต้องมุ่งเน้นการจัดกิจกรรม โครงการให้นักศึกษามีประสบการณ์ และเข้าใจเรื่องคุณธรรมจริยธรรมฝึกการเป็นผู้ให้ในทุกด้าน รู้จักแบ่งปันมีจิตสาธารณะ ประโยชน์เพื่อสังคมส่วนรวมต้องเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับนักศึกษา”

2) ด้านความรู้ ได้แก่ สนับสนุนกิจกรรมการเรียนการสอนที่สร้างประสบการณ์ให้กับผู้เรียนจากการนำองค์ความรู้มาใช้ และการจัดการความรู้ให้เป็นระบบ เพื่อเตรียมความพร้อม กับสถานการณ์ที่อาจเปลี่ยนแปลง จัดกิจกรรมทัศนศึกษาให้นักศึกษาพบเจอสิ่งแปลกใหม่เพื่อกระตุ้น

การเรียนรู้ มีการบูรณาการศาสตร์วิชาต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมนักศึกษาโดยให้คณะจัดกิจกรรมที่มีองค์ความรู้ผสมผสานกับการจัดกิจกรรม เน้นการพัฒนาให้นักศึกษามีความรู้ที่เป็นมาตรฐาน และคุณภาพตามที่มีส่วนได้เสีย

3) ด้านทักษะทางปัญญา ได้แก่ ให้ผู้เรียนฝึกการมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีทักษะในการคิดวิเคราะห์ปัญหาและปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ จัดกิจกรรมฝึกการคิดหาหนทางในการแก้ไขปัญหาทั้งรายบุคคลและแบบกลุ่ม จัดกิจกรรมเน้นทักษะความรู้ในการแก้ไขปัญหาของตนเองและสังคม ให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นอย่างเป็นอิสระ และแสดงความสามารถอย่างเต็มที่ อาจารย์ผู้สอนคอยกำกับดูแลนักศึกษาให้อยู่ในกฎระเบียบของมหาวิทยาลัย

4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ได้แก่ ฝึกให้ผู้เรียนมีความเสียสละต่อสังคมส่วนรวม มีความเมตตากรุณาต่อเพื่อนมนุษย์ใช้แนวทางของจิตอาสาเข้ามาพัฒนาตนเองอย่างเหมาะสม จัดกิจกรรมสัมพันธ์และมอบหมายให้นักศึกษาดำเนินการ จัดโครงการอาสาพัฒนาชุมชนต่าง ๆ ร่วมกับสถาบันอื่น ๆ เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กระบวนการในการทำงาน จัดกิจกรรมที่มุ่งเน้นตอบสนองต่อชุมชน หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยตรง

5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้ IT ได้แก่ นักศึกษาควรจะมีการนำเทคโนโลยีที่มีอยู่ในปัจจุบันมาใช้ในการทำกิจกรรมให้เกิดประโยชน์ให้สามารถนำไปใช้ได้จริง โดยมีการสื่อสารผ่าน Social เช่น Facebook, Line และอินเทอร์เน็ต ต้องรู้เท่าทันสื่อ รู้จักเรียนให้สนุกปรับประยุกต์การเรียนรู้เพื่อความรู้อย่างแท้จริง มีการพัฒนาการสื่อสารให้ได้อย่างน้อย 3 ภาษา มีทักษะหลากหลายและรู้จักนำไปประยุกต์ใช้ และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในทุกสถานการณ์

5.2 อภิปรายผล

จากการวิจัย เรื่อง แนวทางการพัฒนานักศึกษากาดกุดตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม อภิปรายผลได้ดังนี้

5.2.1 สมมติฐานที่ 1 ระดับสภาพปัจจุบันและสภาพความคาดหวังในการพัฒนานักศึกษากาดกุดตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ผลการวิจัย พบว่า ระดับสภาพปัจจุบันและสภาพความคาดหวังในการพัฒนานักศึกษากาดกุดตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผลวิจัย พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า มหาวิทยาลัยมีวิสัยทัศน์ที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งด้านวิชาการและการฝึกประสบการณ์ระหว่างเรียน อีกทั้งยังสนับสนุนการทำกิจกรรมการแสดงผลงานที่สร้างสรรค์ เพื่อต่อ ยอดองค์ความรู้ของนักศึกษาและ

การบูรณาการพัฒนาท้องถิ่น ผลการวิจัยสอดคล้องกับ อภินิษ จิตรกร (2559) ได้ทำการวิจัยเรื่องการประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์และคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศิลปากร ผลการวิจัย พบว่า ผลการประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์สภาพที่เป็นอยู่ อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ สอดคล้องกับงานวิจัยของ รัชฎาพร เกตานนท์ แนวแห่งธรรม (2558) ได้ทำการวิจัยเรื่องการประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาพัฒนศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ผลการวิจัย พบว่า มีสภาพที่เป็นอยู่อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัจศรา ประเสริฐสิน (2558) ได้ทำการวิจัยเรื่องการประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ผลการวิจัย พบว่า ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาในสภาพปัจจุบัน อยู่ในระดับมาก

5.2.2 สมมติฐานที่ 2 เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นของการพัฒนานักศึกษาภาคปกติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผลวิจัย พบว่า ความต้องการจำเป็นของการพัฒนานักศึกษาภาคปกติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยมีค่า PNI Modified อยู่ระหว่าง 0.05 - 0.20 โดยภาพรวม (0.10) ด้านที่มีความต้องการจำเป็นที่พบว่ามีค่า PNI Modified สูงสุด มีความสำคัญเรียงจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (0.20) รองลงมา ด้านทักษะทางปัญญา (0.11) ด้านความรู้ (0.08) ด้านคุณธรรม จริยธรรม (0.05) และด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (0.05) สอดคล้องกับงานวิจัยของ เพ็ญสินี กิจคำ (2559) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของนิสิตหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ ผลการวิจัย พบว่า สภาพที่ควรจะเป็นของคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของนิสิตในภาพรวมอยู่ในระดับมาก สำหรับค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น (PNI Modified) ในการพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของนิสิตในภาพรวมมีค่าเท่ากับ .39 โดยด้านความรู้และด้านการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มีดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นสูงที่สุดเป็นลำดับแรก (.50) รองลงมา เป็นด้านทักษะทางปัญญา (.40) และการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม (.28) และสอดคล้องกับงานวิจัยของรัชฎาพร เกตานนท์ แนวแห่งธรรม (2558) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาพัฒนศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ผลการวิจัย พบว่า มีสภาพที่เป็นอยู่อยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.60$)

และสภาพที่ควรจะเป็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.77$) และค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น (PNI Modified) เท่ากับ .32 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และเทคโนโลยีมีดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นสูงที่สุดเป็นลำดับแรก (.40) รองลงมา เป็นด้านทักษะทางปัญญา (.34) และด้านความรู้ เป็นลำดับที่ 3 (.30)

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

5.3.1.1 ควรส่งเสริมกิจกรรมให้นักศึกษาตระหนักในคุณค่าของคุณธรรม จริยธรรม มีกิจกรรมจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ จัดกิจกรรมจิตอาสา ค่ายคุณธรรมจริยธรรม สอดแทรกคุณธรรม เข้าไปในบทเรียนในแต่ละสาขาวิชา

5.3.1.2 ควรจัดกิจกรรมในการเรียนการสอนให้นักศึกษารู้จักการใช้องค์ความรู้ และเหตุผลกับงานที่รับผิดชอบ ฝึกให้นักศึกษาทำงานเป็นทีม รู้จักใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ในการทำงานร่วมกับผู้อื่น และแนะนำส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีค้นหาความรู้ที่ทันสมัย

5.3.1.3 ควรสนับสนุนกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักศึกษาได้ใช้ฝึกระดมความสามารถในการแก้ปัญหาของงานอย่างเป็นระบบ และใช้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจ

5.3.1.4 ควรจัดกิจกรรมกีฬาที่ส่งเสริมให้นักศึกษาตระหนักถึงการสร้างสุขภาพและอนามัยที่ดี มีกิจกรรมส่งเสริมการออกกำลังกายสร้างความสัมพันธ์ในแต่ละคณะ

5.3.1.5 ควรบูรณาการการจัดการเรียนการสอนในภาษาอังกฤษในวิชาหลัก และภาษาอื่น ๆ ที่จำเป็นในอนาคต จัดการสอนที่สอดแทรกคำศัพท์ภาษาอังกฤษที่เป็นประโยชน์ในการทำงานในอนาคต

5.3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

5.3.2.1 ควรมีการศึกษาคุณลักษณะที่จำเป็นของนักศึกษาตามทัศนคติผู้ใช้งานบัณฑิต

5.3.2.2 ควรมีการศึกษาแนวทางการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมในวิชาชีพของนักศึกษา

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บรรณานุกรม

- กำจร รัตนธรรม. (2552). *ความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารเทศบาลตำบลแหลมทอง จังหวัดตราด*. (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- กิ่งแก้ว เอี่ยมแจ่ม. (2542). *สภาพแวดล้อมการเรียนการสอนของคณะบริหารธุรกิจสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตบพิตรภิมุข มหาเมฆ ตามทัศนะของนักศึกษา*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- กิดานันท์ มลิทอง. (2540). *เทคโนโลยีการศึกษาและนวัตกรรม*. กรุงเทพฯ: ชวนชม.
- จิรวัดน์ วีรังกร. (2546). *ทิศทางการพัฒนานักศึกษามหาวิทยาลัย เกษมบัณฑิต บนเส้นทางปฏิรูปการเรียนรู้. ในเอกสารประกอบการสัมมนา โครงการอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมนักศึกษา. หน้า 3 - 4*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต.
- ชาญชัย อินทรประวัตติ. (2545 ก). *กิจกรรมนักศึกษา เรื่องของการเล่นที่ต้องบริหารจัดการโดยผู้รู้จริง และต้องทำจริง ในเอกสารประกอบ โครงการประชุมสัมมนาพัฒนาการบริหารและแนวทางการส่งเสริมความก้าวหน้าบุคลากรด้านกิจการนักศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน. หน้า 27*. สงขลา: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒสงขลา.
- ชาญชัย อินทรประวัตติ. (2545 ข). *หัวใจของงานกิจการนักศึกษา ในเอกสารประกอบการสัมมนา กระบวนการทัศน์และกลยุทธ์ในการพัฒนานิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์บนเส้นทางปฏิรูปการเรียนรู้. หน้า 4 - 6*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- คุณหทัย ครุฑเดชะ. (2550). *ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารจัดการที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล : ศึกษากรณี องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยกะปิ อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี*. (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ทบวงมหาวิทยาลัย. (2543). *มาตรฐานกิจการนักศึกษา*. กรุงเทพฯ: ทบวงมหาวิทยาลัย.
- ทบวงมหาวิทยาลัย. (2545 ก). *โครงการ / กิจกรรมวิจัยและพัฒนาเพื่อส่งเสริม คุณธรรม / จริยธรรม ให้นิสิต / นักศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักมาตรฐานอุดมศึกษา.
- ทบวงมหาวิทยาลัย. (2545 ข). *แผนการพัฒนานักศึกษาในแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545 - 2549)*. กรุงเทพฯ: ทบวงมหาวิทยาลัย.
- ทบวงมหาวิทยาลัย. (2545 ค). *สรุปโครงการกิจกรรมนักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ปีงบประมาณ 2543 - 2544*. กรุงเทพฯ: ทบวงฯ.

ทบวงมหาวิทยาลัย. (2545 ง). *สรุปโครงการส่งเสริมกิจการนิสิตนักศึกษา ปีงบประมาณ 2544.*

กรุงเทพฯ: ทบวงฯ.

ทบวงมหาวิทยาลัย. (2546). *สรุปโครงการส่งเสริมกิจกรรมนักศึกษา.* กรุงเทพฯ: ทบวงฯ.

ธิดารัตน์ ปลื้มจิตต์. (2551). *การศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรต่อการบริการซ่อมบำรุงและดูแลรักษาคอมพิวเตอร์ที่ให้บริการในตึกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลศิริราช.* (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ธีรวุฒิ เอกะกุล. (2542). *ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์.* อุบลราชธานี:

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

นพพงษ์บุญจิตราคุลย์. (2534). *หลักการบริหารการศึกษา.* กรุงเทพฯ: บพิธการพิมพ์.

บุญชม ศรีสะอาด. (2556). *วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย เล่ม 1 (พิมพ์ครั้งที่ 5).* กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

ปราโมทย์ โชติมงคล. (2541). *การแนะนำยุคใหม่ในปี ค.ศ. 2000 การพัฒนาตนเองของครูแนะแนว.*

กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีปทุม.

พิริยะ ตระกูลสว่าง และคณะ. (2555). *มโนทัศน์สำคัญเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน.* พิษณุโลก :

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.

เพ็ญพิมล คูศิริวิเชียร. (2538). *เอกสารประกอบการสอน วิธีสอนทั่วไป.* กรุงเทพฯ: โรงเรียนสาธิต

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

เพ็ญสินี กิจคำ. (2559, กรกฎาคม - ธันวาคม). การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาคุณลักษณะ บัณฑิตที่พึงประสงค์ของนิสิตหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ. *ศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย มหาวิทยาลัยศิลปากร*, 8(2), 62 - 74.

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี. (2550). *คู่มือการดำเนินงานกิจกรรมนักศึกษามหาวิทยาลัย*

เทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยฯ.

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี. (2550). *คู่มือการดำเนินงาน กิจกรรมนักศึกษามหาวิทยาลัย*

เทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยฯ.

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. (2562). *กองบริหารงานบุคคล.* สืบค้นจาก <https://regis.rmu.ac.th/registrar/studentset.asp>.

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต. (2551). *คู่มือผู้ปกครองและนักศึกษา ปีการศึกษา 2550.* กรุงเทพฯ:

สวนดุสิตกราฟฟิคไซท์.

- รัชฎาพร เกตานนท์. (2558, พฤษภาคม - สิงหาคม). การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนา
คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของนักศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา สาขาพัฒนศึกษา คณะ
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. *มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ*, 8(2). 2204 - 2216.
- วรเดช จันทรศร. *เครือข่ายผู้นำนักศึกษากับการ พัฒนาศักยภาพนักศึกษา*. กรุงเทพฯ: ทบวงมหาวิทยาลัย.
วรัญญา สิทธิโชค. (2544). *ความรู้ความเข้าใจและความคิดเห็นของนิสิตรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ที่มีต่อพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของข้าราชการ (พ.ศ. 2540) กรณีศึกษาเฉพาะนิสิต
รัฐประศาสนศาสตร์มหาวิทยาลัยบูรพา. (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัย).* ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. (2530). *งานบุคลากรนิสิตนักศึกษา*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. (2530). *อุดมศึกษา*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. (2533). *การอุดมศึกษาในการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษา*. กรุงเทพฯ:
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิจิตร ศรีสะอาด และคณะ. (2523). *หลักการบริหารงานบุคคล*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- วิชัย ดิสสระ. (2535). *การพัฒนาหลักสูตรและการสอน* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2542). *พลังเรียนรู้ในกระบวนทัศน์ใหม่*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วิฑูรย์ ฐานเมธี (บุญพร้อม). (2554). *การศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหาร
กิจการคณะสงฆ์ในจังหวัดหนองบัวลำภู. (วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต).
กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย.*
- วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี จักรีรัช. (2553). *คู่มือการปฏิบัติงาน ฝ่ายกิจการนักศึกษา*. ราชบุรี:
วิทยาลัยฯ.
- ศศิรัศมี เสือเมือง และคณะ. (2555, มกราคม - มิถุนายน). การพัฒนารูปแบบการจัด กิจกรรมของ
นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์. *วารสารวิชาการเครือข่ายบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัย
ราชภัฏภาคเหนือ*, 2(2), 31 - 40.
- ศุภลักษณ์ ร่วมจิตร. (2556). *ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อ การเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษามหาวิทยาลัย
ราชภัฏรำไพพรรณี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต). จันทบุรี: มหาวิทยาลัย
ราชภัฏรำไพพรรณี.*
- สังัด อุทรานันท์. (2532). *พื้นฐานและการพัฒนาหลักสูตร*. กรุงเทพฯ: มิตรสยาม.
- สถล บุรารักษ์. (2543). *ความคาดหวังของผู้ปกครองเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของ โรงเรียนเอกชน
กรณีศึกษา โรงเรียนบุรารักษ์ อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษา
ศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.*

- สมนึก กัททิษณี. (2544). *การวัดผลการศึกษา*. กภาพสินธุ์: ประสานการพิมพ์.
- สมบัติ สุวรรณพิทักษ์. (2541). *เทคนิคการสอนแนวใหม่*. กรุงเทพฯ: กรมศึกษานอกโรงเรียน.
- สมัคร ภูมิเขต. (2551). *ความพึงพอใจของนิสิตระดับปริญญาตรีที่มีต่อ การเข้าร่วมกิจกรรม ตามหลักสูตรการศึกษาของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สหสวรรค์ ผลอรรด. (2551). *ความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัย เซนต์จอห์นต่อการเข้าร่วม กิจกรรมนักศึกษา*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สาธิต ปัญญาอาริยะกุล. (2553). *ความคิดเห็นของผู้นำนักศึกษาต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหาร กิจกรรมนักศึกษาของมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต*. (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- สำนักกิจการนักศึกษา. (2551). *การใช้ชีวิตนักศึกษา*. สืบค้นจาก http://studentaff.eau.ac.th/activiti/ac_m001a.php.
- สายหยุด จำปาทอง. (2531). *การบริหารในวิทยาลัยครู โครงการฝึกหัด ครูชนบท*. กรุงเทพฯ: กรมการฝึกหัดครู.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2545 ก). *คู่มือการประกัน คุณภาพการศึกษาภายใน สถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2545*. กรุงเทพฯ: สำนักนโยบายและแผนการอุดมศึกษา.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2545 ข). *รูปแบบการจัดกิจกรรมรับน้องและประชุมเชียร์ สร้างสรรค์*. กรุงเทพฯ: สำนักนโยบายและแผนการอุดมศึกษา.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2546). *คู่มือการดำเนิน โครงการเสริมสร้างและพัฒนา ศักยภาพนิสิตนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน พ.ศ. 2547*. กรุงเทพฯ: สำนักนโยบายและแผนการอุดมศึกษา.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2547). *ผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพ*. กรุงเทพฯ: เอส แอนด์ จีกราฟฟิค.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2551). *กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2552 - 2565)*. กรุงเทพฯ: สำนักนโยบายและแผนการอุดมศึกษา.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2561). *กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา (TQF) 5 ด้าน* สืบค้นจาก <http://www.mua.go.th/users/tqf-hed/>.

- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2562). *กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552*. สืบค้นจาก http://www.elfit.ssru.ac.th/prawit_so/pluginfile.php/61/mod_page/content/3/whatTQF.pdf.
- สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย. (2544). *เกณฑ์มาตรฐานคนตรีไทยและเกณฑ์การประเมิน พุทธศักราช 2544*. กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย.
- สำนักส่งเสริมและพัฒนาศึกษานักศึกษา. (2551). *กิจกรรมนักศึกษา กับการพัฒนาคุณภาพบัณฑิต*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.
- สำเนา จอร์จิลป์. (2538). *มิติใหม่ของกิจการนักศึกษา 2 : การพัฒนานักศึกษา*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สุชา จันทร์เอม. (2536). *จิตวิทยาทั่วไป*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- สุรวัช ศรีธวัช. (2532). *เทคนิคการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่มีประสิทธิภาพ*. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้งกรุ๊ป.
- สุรางค์ ไคว่ตระกูล. (2533). *จิตวิทยาศึกษา*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2550). *การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น*. กรุงเทพฯ: ธรรมดาเพลส.
- เสกสรร วัฒนพงษ์. (2542). *ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการประสานงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจทางหลวง กับเจ้าหน้าที่ตำรวจภูธรในเขตพื้นที่ทางหลวงหมายเลข 34 (บางนา - ปางประกง)*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- อภิรักษ์ จิตรกร. (2559). *การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชา ทัศนศิลปศึกษา คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์และคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศิลปากร*. *ศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย มหาวิทยาลัยศิลปากร*, 8(2), 19 - 35.
- อัจศรา ประเสริฐสิน. (2558, มกราคม - มิถุนายน). *การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา*. *วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์*, 8(1) 63 - 76.
- อาภรณ์ ใจเที่ยง. (2550). *หลักการสอน (ฉบับปรับปรุง) (พิมพ์ครั้งที่ 4)*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- อุทุมพร ทองอุไทย. (2523). *แนวคิดเกี่ยวกับความรู้*. กรุงเทพฯ: รวมสาส์น.

- Chamber, T. and Christine, P.E. (1993). Student Activism as a Form of Leadership and Student Development. *NASPA Journal*, 31(1), 19.
- Good, C.V. (1973). *Dictionary of Education*. New York: McGraw - Hill.
- Hoppe, W.E. (1968). *Dictionary of personnel and guidance terms*. Chicago : J.G. Ferguson.
- Jamias, C.J. (1969). *Student Extra - Curriculum Activities and Public Relations, in Student, Problem in Southeast Asian University*. Malaysia: University of Malaya
- Krejcie, R.V. and Morgan, D.W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607 - 610.
- Middleton W.E. (1961). *Basic Principle of Extra - Curricular Activities*. Canada: University of Toronto Press.
- Packwood, W.T. (1977). College Student Personnel Services. Illinois: Springfield. Program at King Saud University. *Dissertation Abstracts International*, 47(9), 3248.
- Rogers, C.R. (1969). *Freedom to learn*. Columbus: Charles E. Merrill Publishing Co.
- Taro, Y. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis. Third edition*. New York: Harper and Row Publication.
- Williamson, E.G. (1961). *Student personnel services in college and university*. New York: McGraw - Hill Book
- Winston, R.B.Jr. and Maslow, A.H. (1987). Extra Involvement Inventory: An Instrument for Assessing Intensity of Student Involvement. *Journal of College Student Personnel*, 12(2), 50 - 54.
- Winston, R.B.Jr. and Miller, T.K. (1994). A Model for Assessing Developmental Outcomes Related to Student Affairs Programs and Services. *NASPA Journal*, 32(1), 2.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก ก

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง แนวทางการพัฒนานักศึกษาภาคปกติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้ จัดทำขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์ในการศึกษาแนวทางการพัฒนานักศึกษาภาคปกติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผู้วิจัยขอความกรุณาจากท่านในการกรอกแบบสอบถามตามความคิดเห็น หรือความรู้สึกที่แท้จริงของท่านมากที่สุด ข้อมูลที่ได้รับถือเป็นผลงานทางวิชาการและจะใช้เฉพาะเพื่อประโยชน์ทางการศึกษาเท่านั้น จะไม่มีผลเสียหายต่อท่านผู้ตอบแบบสอบถามแต่อย่างใดทั้งสิ้น

2. แบบสอบถามแบ่งออกเป็นดังนี้

2.1 เป็นคำถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน

2.2 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับสภาพที่คาดหวังให้เกิด

2.3 เป็นข้อคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะทั่วไปที่จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนางาน

3. ระดับความคิดเห็น

1 หมายถึง ระดับความคิดเห็น น้อยที่สุด

2 หมายถึง ระดับความคิดเห็น น้อย

3 หมายถึง ระดับความคิดเห็น ปานกลาง

4 หมายถึง ระดับความคิดเห็น มาก

5 หมายถึง ระดับความคิดเห็น มากที่สุด

แนวทางการพัฒนานักศึกษาภาคปกติ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม	ระดับสภาพ ที่เป็นปัจจุบัน					ระดับสภาพ ที่คาดหวัง				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
5.5 นักศึกษามีความสามารถในการใช้ ภาษาไทยในการสื่อสารทั้งการพูด การเขียน และการสื่อความหมาย โดยใช้สัญลักษณ์										
5.6 นักศึกษามีความสามารถในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศ และ ประยุกต์ใช้ในการทำงานกิจกรรม ได้อย่างเหมาะสม										
5.7 นักศึกษามีความสามารถในการใช้ ภาษาอังกฤษ หรือภาษาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในการทำงานได้										

แบบสัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนานักศึกษาภาคปกติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

เรื่อง แนวทางการพัฒนานักศึกษาภาคปกติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คำชี้แจง

1. แบบสัมภาษณ์นี้ จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ในการศึกษาแนวทางการพัฒนานักศึกษาภาคปกติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ข้อมูลที่ได้รับถือเป็นผลงานทางวิชาการ และจะใช้เฉพาะเพื่อประโยชน์ทางการศึกษาเท่านั้น จะไม่มีผลเสียหายต่อท่านผู้ตอบแบบสอบถามแต่อย่างใดทั้งสิ้น

2. แบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็นดังนี้

2.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ

2.2 เป็นข้อความถามเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนานักศึกษาภาคปกติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ตอนที่ 2.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ

1. ชื่อ - สกุลผู้ให้สัมภาษณ์.....
2. ตำแหน่ง.....
3. สถานที่ปฏิบัติงาน.....
4. วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ตอนที่ 2.2 แนวทางการพัฒนานักศึกษาภาคปกติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

1. ท่านคิดว่า ควรมีการพัฒนานักศึกษาภาคปกติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา ด้านคุณธรรม จริยธรรม อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

2. ท่านคิดว่า ควรมีการพัฒนานักศึกษาภาคปกติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา ด้านความรู้ อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

3. ท่านคิดว่า ควรมีการพัฒนานักศึกษาภาคปกติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา ด้านทักษะทางปัญญา อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

4. ท่านคิดว่า ควรมีการพัฒนานักศึกษาภาคปกติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

5. ท่านคิดว่า ควรมีการพัฒนา นักศึกษาภาคปกติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา
ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และ การใช้ IT อย่างไรบ้าง

.....
.....
.....

ขอขอบพระคุณที่กรุณาตอบแบบสอบถามอย่างสมบูรณ์ครับถ้วน

นายธนชัย ใจชื่อ

นักศึกษาปริญญาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก ข

ค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ ข.1

ค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม

คำถามข้อ	คะแนนของผู้เชี่ยวชาญ			รวมค่า IOC	ค่า IOC เฉลี่ย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1	+1	+1	+1	3	1
2	+1	+1	+1	3	1
3	+1	+1	+1	3	1
4	+1	+1	+1	3	1
5	+1	+1	+1	3	1
6	+1	+1	+1	3	1
7	+1	+1	+1	3	1
8	+1	+1	+1	3	1
9	+1	+1	+1	3	1
10	+1	+1	+1	3	1
11	+1	+1	+1	3	1
12	+1	+1	+1	3	1
13	+1	+1	+1	3	1
14	+1	+1	+1	3	1
15	+1	+1	+1	3	1
16	+1	+1	+1	3	1
17	+1	+1	+1	3	1
18	+1	+1	+1	3	1
19	+1	+1	+1	3	1
20	+1	+1	+1	3	1
21	+1	+1	+1	3	1
22	+1	+1	+1	3	1
23	+1	+1	+1	3	1
24	+1	+1	+1	3	1
25	+1	+1	+1	3	1

(ต่อ)

ตารางที่ ข.1 (ต่อ)

คำถามข้อ	คะแนนของผู้เชี่ยวชาญ			รวมค่า IOC	ค่า IOC เฉลี่ย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
24	+1	+1	+1	3	1
25	+1	+1	+1	3	1
26	+1	+1	+1	3	1
27	+1	+1	+1	3	1
28	+1	+1	+1	3	1
29	+1	+1	+1	3	1
30	+1	+1	+1	3	1
31	+1	+1	+1	3	1

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก ค

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ ค.1

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

Items	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item - Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
1	92.48	240.974	.583	0.956
2	92.30	252.062	.325	0.933
3	92.30	249.703	.378	0.912
4	92.30	254.933	.259	0.886
5	92.43	235.276	.746	0.923
6	92.15	249.772	.355	0.943
7	92.58	242.251	.459	0.878
8	92.65	241.669	.535	0.967
9	92.63	239.574	.568	0.824
10	92.55	241.126	.493	0.876
11	92.20	248.779	.372	0.912
12	92.05	246.254	.438	0.956
13	92.93	239.917	.592	0.945
14	92.18	248.199	.431	0.893
15	92.48	240.974	.583	0.943
16	92.20	246.985	.467	0.987
17	92.20	244.626	.514	0.923
18	91.95	245.177	.534	0.923
19	92.43	235.276	.746	0.987
20	92.48	240.974	.583	0.924
21	92.30	252.062	.325	0.923
22	92.30	249.703	.378	0.987
23	92.30	254.933	.259	0.956

(ต่อ)

ตารางที่ ค.1 (ต่อ)

Items	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item - Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
24	92.43	235.276	.746	0.943
25	92.65	248.849	.303	0.987
26	92.55	241.126	.493	0.876
27	92.20	248.779	.372	0.912
28	92.05	246.254	.438	0.956
29	92.93	239.917	.592	0.945
30	92.18	248.199	.431	0.893
31	92.93	239.917	.592	0.987

Reliability Coefficients, N of Cases = 42, N of Items = 31, Alpha = .930

ภาคผนวก ง

หนังสือขอความอนุเคราะห์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ๗๓๑

ที่ รศรป.ว ๐๐๑๓/๒๕๖๒

วันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๖๒

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์วาริช ราศรี

ด้วย นายธนชัย ใจเชื้อ รหัสประจำตัว ๖๐๘๒๖๒๐๙๐๑๐๗ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชา
รัฐประศาสนศาสตร์ รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำ
วิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการพัฒนานักศึกษาภาคปกติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิอุดมศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่าน
เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา
 ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
 ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย
 อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณ
มา ณ โอกาสนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

(รองศาสตราจารย์เสาวลักษณ์ โกศลกิตติอัมพร)
คณบดีคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ๗๓๑

ที่ รศรป. ว ๐๐๑๓/๒๕๖๒

วันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๖๒

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ดร.สุวิมล สมไชย

ด้วย นายธนชัย ใจซื่อ รหัสประจำตัว ๖๐๘๒๖๒๐๙๐๑๐๗ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชา
รัฐประศาสนศาสตร์ รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำ
วิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการพัฒนานักศึกษาภาคปกติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิอุดมศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่าน
เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา
 ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
 ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย
 อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณ
มา ณ โอกาสนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

(รองศาสตราจารย์เสาวลักษณ์ โกศลกิตติอัมพร)

คณบดีคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ๗๓๑
ที่ รศรป.ว ๐๐๑๓/๒๕๖๒ วันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๖๒
เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์รังสรรค์ สิงห์เลิศ

ด้วย นายธนชัย ใจชื่อ รหัสประจำตัว ๖๐๘๒๖๒๐๙๐๑๐๗ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชา
รัฐประศาสนศาสตร์ รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำ
วิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการพัฒนานักศึกษาภาคปกติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิอุดมศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่าน
เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา
 ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
 ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย
 อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณ
มา ณ โอกาสนี้

(รองศาสตราจารย์เสาวลักษณ์ โกศลกิตติอัมพร)
คณบดีคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

ภาคผนวก จ

ภาพประกอบการทำวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาพที่ จ.1 การสัมภาษณ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไชยยันต์ สกุลไทย ตำแหน่ง รองอธิการบดี เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนานักศึกษาภาคปกติ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ภาพที่ จ.2 การสัมภาษณ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาคร คัยนันท์ ตำแหน่ง รองคณบดีฝ่ายพัฒนานักศึกษาและทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนานักศึกษาภาคปกติ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ภาพที่ จ.3 การสัมภาษณ์ อาจารย์วุฒิกร เดชกวินเลิศ ตำแหน่ง ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายพัฒนานักศึกษา เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนานักศึกษาภาคปกติ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ภาพที่ จ.4 การสัมภาษณ์ อาจารย์ ดร.ศิริพงษ์ ทองจันทร์ ตำแหน่ง อาจารย์ เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนานักศึกษาภาคปกติ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

การเผยแพร่ผลงานวิจัย

ธนชัย ใจซื่อ, สัจญญา เคนาภูมิ และเสาวลักษณ์ โกศลกิตติอัมพร. (2562, มกราคม - มิถุนายน). แนวทางการพัฒนานักศึกษาภาคปกติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. วารสารสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 7(1), มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ นายธนชัย ใจชื่อ
วันเกิด 7 สิงหาคม 2531
สถานที่เกิด เลขที่ 5 หมู่ 10 ตำบลยาง อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม 44130
ที่อยู่ปัจจุบัน เลขที่ 129 หมู่ 11 ตำบลเกิ้ง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000
สถานที่ทำงาน มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
ตำแหน่ง นักวิเคราะห์นโยบายและแผน

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2554 รัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต (รป.บ.)

สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

พ.ศ. 2563 รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.)

สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY